

MINISTERUL JUSTIȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA
AGENT GUVERNAMENTAL

RAPORTUL
Agentului guvernamental pentru anul 2024
cu privire la măsurile întreprinse în vederea executării hotărârilor
și a deciziilor Curții Europene a Drepturilor Omului

Chișinău, 2025

I. CONSIDERAȚII PRELIMINARE

Prezentul Raport este elaborat în baza art. 21 alin. (3) din Legea nr. 151 din 30 iulie 2015 cu privire la Agentul guvernamental și vine să prezinte Guvernului măsurile întreprinse în vederea executării hotărârilor și a deciziilor pronunțate de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului în privința Republicii Moldova, precum și alte aspecte importante pentru executare sau planificarea acesteia.

Raportul este destinat Guvernului Republicii Moldova, în calitate sa de autoritate responsabilă de domeniul reprezentării intereselor Republicii Moldova în fața Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare „Curtea” sau „CtEDO”), precum și autorităților administrației publice centrale și locale implicate în procesul executării hotărârilor și a deciziilor CtEDO. În egală măsură, prezentul Raport poate fi util sistemului judecătoresc, procuraturii, organelor de urmărire penală și poliției, precum și altor actori relevanți, pentru a preveni ca eventualele lor acțiuni sau inacțiuni să genereze încălcări ale prevederilor Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (în continuare „Convenția” sau „CEDO”). Totodată, prezentul Raport poate prezenta interes și pentru Parlamentul Republicii Moldova, care exercită un control parlamentar asupra executării hotărârilor pronunțate de către Curte, în conformitate cu prevederile art. 22 din Legea nr. 151/2015.

Adoptarea unei hotărâri în care se constată cel puțin o încălcare a Convenției sau a unei decizii de radiere a cauzei pe de rol în baza unei soluționări amiabile implică, în baza Articolului 46 din Convenție, inițierea unei proceduri de supraveghere a executării hotărârilor și a deciziilor pronunțate de către Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei (în continuare „Comitetul de Miniștri” sau „CM”). Recomandarea Comitetului de Miniștri CM/Rec(2008)2 (pentru Statele Membre cu privire la mijloacele naționale eficiente pentru executarea rapidă a hotărârilor Curții Europene) impune Guvernul să adopte **măsuri cu caracter individual** de remediere a încălcărilor constatate de către CtEDO și să implementeze **măsuri cu caracter general** destinate să prevină încălcări similare pe viitor.

Măsurile cu caracter individual presupun, după caz, fie achitarea compensațiilor și/sau redeschiderea procedurilor la nivel național pentru a repara erorile judiciare, fie executarea unor măsuri și instrucțiuni speciale dispuse de către Curte în cazuri izolate (e.g. eliberarea persoanelor deținute ilegal, restituirea titlurilor de proprietate, reexaminarea cauzelor penale etc.). Astfel, asemenea măsuri sunt necesare pentru soluționarea definitivă a unui caz separat.

Măsurile cu caracter general au scopul de a preîntâmpina eventuale încălcări ulterioare ale Convenției și de a înlătura anumite probleme sistemice identificate de către Curte în hotărârile sale, urmare a adoptării unei abordări defectuoase în soluționarea unei cauze specifice. În special, acestea impun adoptarea sau modificarea anumitor acte normative, a documentelor de politici, instituirea sau schimbarea de practici, întreprinderea unor măsuri cu caracter instituțional, elaborarea de studii și analize relevante, măsuri de instruire, precum și diseminarea cât mai largă a jurisprudenței CtEDO.

Executarea acestor hotărâri și decizii este monitorizată de către Comitetul de Miniștri. Cauzele aflate sub supravegherea CM se clasifică în grupuri sau se examinează separat, existând două proceduri distincte de supraveghere, *id est* procedura standard, pentru cauzele care nu prezintă o problemă stringentă în raport cu respectarea drepturilor omului, statele reclamate având o marjă largă de apreciere cu privire la modul de implementare, și procedura avansată, care se referă la anumite probleme sistemice, complexe și serioase, necesitând o atenție sporită din partea statelor și a Comitetului de Miniștri. Acesta din urmă adoptă rezoluții finale de încetare a supravegherii, dacă este convins că statul reclamat și-a executat pe deplin obligațiile care îi revin în baza Articolului 46 din Convenție, sau adoptă decizii preliminare cu recomandări pentru autoritățile statului reclamat, care, în viziunea sa, ar fi necesare și suficiente pentru a considera că o anumită cauză a fost executată în modul corespunzător.

Prezentul raport se va referi nemijlocit la măsurile (cu caracter general și individual) întreprinse și/sau preconizate pe parcursul anului 2024 pentru asigurarea executării hotărârilor și a deciziilor Curții pronunțate în perioada de referință, precum și a celor pronunțate anterior, însă a căror implementare s-a desfășurat și/sau planificat în anul 2024.

II. HOTĂRĂRILE ȘI DECIZIILE CURȚII EUROPENE ÎMPOTRIVA REPUBLICII MOLDOVA, PRONUNȚATE ȘI/SAU INTRATE ÎN VIGOARE ÎN ANUL 2024

În anul 2024, în privința Republicii Moldova, Curtea Europeană a pronunțat **17 hotărâri** și **33 de decizii** de inadmisibilitate/radiere de pe rol, prezentate după cum urmează, în ordine cronologică.

Nr.	Denumirea și numărul cauzei	Data adoptării / intrării în vigoare	Descrierea succintă a cauzei
HOTĂRĂRI			
1.	NAFORNIȚA (49066/12)	16.01.2024 16.04.2024	Cauza se referă la evacuarea reclamanților dintr-un apartament după o perioadă mai mare de unsprezece ani în care au locuit acolo și la pretinsa incapacitate a instanțelor judecătorești de a produce un echilibru just între interesele concurente atunci când au dispus această măsură. Cauza se mai referă la jurisprudența pretins divergentă a Curții Supreme de Justiție în această privință. Potrivit circumstanțelor cauzei, din anul 1978, Institutul de Stat al Artelor („ISA”) – care în luna septembrie 2002 a devenit Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice („Academia”) – a gestionat o clădire deținută de către stat, pentru a fi utilizată în calitate de cămin pentru personalul său. La 3 august 1995, având scopul de a accelera procesul de privatizare a fondului locativ, Primăria mun. Chișinău a decis să schimbe statutul juridic a paisprezece cămine, printre care și cel în care locuiau reclamanții, oferindu-le statut de bloc locativ. De asemenea, s-a decis că preturile de sector din mun. Chișinău vor elibera bonuri de repartiție a locuințelor în cauză în baza cererilor depuse de către chiriașii care locuiau în căminele respective. O contestație depusă în anul 2005 de către Academie împotriva acestei decizii a fost respinsă prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2007. La 15 februarie 2000, primul reclamant, un medic care nu dispunea de o altă locuință, a semnat un contract cu conducătorul ISA, prin care se angaja să ofere personalului și studenților ISA consultații medicale și servicii de prim ajutor la cămin. În schimb, el și familia sa au obținut dreptul de a locui într-un apartament cu două camere în cămin, cu condiția achitării facturilor pentru serviciile comunale către ISA (și ulterior către Academie) în conformitate cu contractul. La 2 februarie 2001, ISA a solicitat autorității locale să elibereze pentru doi dintre membrii personalului său, inclusiv pentru primul reclamant, o viză de reședință permanentă în căminul său. La 14 februarie 2001, ISA a eliberat reclamanților bonul de repartiție pentru apartamentul din cămin. La 27 iunie 2001, conducătorul ISA a angajat-o pe cea de-a doua reclamantă în calitate de menajeră la cămin. De-a lungul anilor, au apărut probleme serioase de întreținere a căminului. După ce au cerut în repetate rânduri administrației ISA să efectueze reparațiile necesare, dar fără succes, locatarii apartamentelor din clădire (inclusiv reclamanții) au achitat ei înșiși lucrările de reparații. La 17 ianuarie 2006, un grup de peste șaptezeci de persoane, printre care și reclamanții, au depus o acțiune în instanță, prin care solicitau obligarea Academiei de a cere autorității de sector să elibereze bonuri de repartiție a locuințelor pentru apartamentele din căminul în care aceștia locuiau. La 18 octombrie 2006, Judecătoria sectorului Buiucani a admis pretențiile reclamanților. La 20 februarie 2007, Curtea de Apel Chișinău a anulat această hotărâre din motive procedurale și a trimis cauza spre

		rejudecare, recomandând ca plângerile să fie examinate separat pentru fiecare familie. Cauza a fost ulterior separată. În cazul reclamanților, ei au invocat, printre altele, Articolul 8 din Convenție și au menționat că locuiseră în apartament timp de peste zece ani, perioadă în care nimeni nu a contestat vreodată legalitatea prezenței lor acolo. În orice caz, potrivit art. 50 din Codul cu privire la locuințe, validitatea unui bon de repartitie a locuinței putea fi contestată numai în termen de trei ani de la emiterea acestuia. Nu a existat nicio hotărâre judecătorească care să anuleze bonul de repartitie emis pe numele primului reclamant. La 30 aprilie 2009, Judecătoria sectorului Buiucani a admis pretențiile reclamanților și a dispus ca Academia să solicite un bon de repartitie pentru încăperea locativă de la autoritatea de sector competentă. Academia a formulat recurs împotriva acestei hotărâri. La 16 februarie 2011, Curtea de Apel a anulat din nou hotărârea și a trimis cauza spre rejudecare. La 4 iulie 2011, Judecătoria Buiucani a admis din nou cererea reclamanților. Această hotărâre a fost menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 9 noiembrie 2011, care a constatat, <i>inter alia</i>, că bonul de repartitie eliberat pe numele primului reclamant nu fusese anulat și că Academia încheiase cu el un contract de locațiune a respectivului apartament. Decizia instanței de apel a fost contestată cu recurs de către Academie la Curtea Supremă de Justiție. În cadrul examinării recursului, reclamanții au prezentat exemple de jurisprudență prin care instanța supremă confirmase hotărârile instanțelor inferioare cu privire la obligarea Academiei de a solicita bon de repartitie a locuinței în situații aproape identice. La 13 iunie 2012, Curtea Supremă de Justiție a anulat hotărârile instanțelor inferioare și a adoptat o nouă hotărâre, respingând pretențiile reclamanților ca nefondate. Instanța a constatat că s-a dovedit „cu certitudine” că niciunul dintre reclamanți nu avusese vreodată raporturi de muncă cu ISA: contractul cu primul reclamant și angajarea celui de-al doilea reclamant nu puteau fi luate în considerare, deoarece nu existau dovezi la dosar că vreunul dintre ei ar fi efectuat vreodată munca stipulată în aceste documente. Astfel, ei nu obținuseră apartamentul datorită raporturilor de muncă cu ISA, ci îl primiseră cu titlu temporar și aveau obligația de a-l elibera la cererea proprietarului/administratorului ISA. De asemenea, Curtea Supremă a constatat că, în absența oricărui raport de muncă între reclamanți și ISA, ocuparea apartamentului respectiv de către primii se baza pe un contract de locațiune. Totodată, instanța de recurs a admis cererea reconvențională înaintată de către Academie și a dispus evacuarea reclamanților din apartament, fără a le oferi o cazare alternativă. La 5 noiembrie 2012 a fost inițiată procedura de executare silită împotriva reclamanților, care s-au conformat hotărârii din 13 iunie 2012 și au părăsit apartamentul. Cu referire la plângerea bazată pe Articolul 8 din Convenție, Curtea a notat că a existat în mod clar o ingerință în dreptul reclamanților la respectarea domiciliului lor, din moment ce apartamentul din care ei fuseseră evacuați era „domiciliul” lor. Examinând proporționalitatea respectivei ingerințe, Curtea a constatat că instanța națională nu a luat în considerare faptul că reclamanții nu aveau un alt spațiu unde să locuiască și că ar fi fost lăsați în stradă după mai mult de un deceniu de locuire legală în apartament – perioadă în care nu doar plățiseră chiria și serviciile comunale, dar și efectuaseră reparații substanțiale pe care administrația clădirii a neglijat să le efectueze. În același timp, Curtea a menționat că nu s-a făcut nicio analiză a intereselor concurente, și anume dacă și în ce măsură

			Academia avea nevoie de o locuință pentru personalul său, dacă ceilalți membri ai personalului său aveau locuințe alternative și dacă Academia avea alte apartamente de oferit personalului său. Această lipsă de analiză este și mai evidentă în lumina faptului că însăși Curtea Supremă de Justiție era conștientă de propria decizie, deoarece într-un caz similar ea a decis în favoarea persoanelor care au formulat cereri practic identice cu cele ale reclamantilor. În aceste condiții, Curtea a reținut că de către Curtea Supremă de Justiție nu a fost produs un echilibru corect al intereselor concurente în joc, ea limitându-se la a constata că administratorul clădirii le ceruse reclamantilor să plece. Ținând cont de faptul că bonul de repartitie nu a fost anulat și că nu s-a constatat vreodată că reclamantii au acționat în mod ilegal, dar au fost evacuați în baza unei dispoziții care se referă la ocuparea neautorizată a unei locuințe, precum și de trimiterea confuză la dispoziții legale referitoare la diferite tipuri de locuințe, fără a preciza prevederile aplicabile speței, inclusiv invocarea unui element (existența unui raport de muncă cu Academia) care nu influențase anterior deciziile aceleiași instanțe în două situații practic identice, Curtea a concluzionat că a existat o încălcare a Articolului 8 din Convenție în această cauză. Cu referire la plângerea privind jurisprudența divergentă a Curții Supreme de Justiție, Curtea a observat că reclamantii au prezentat patru exemple de astfel de jurisprudență. Trei dintre aceste cauze puteau fi distinse de prezenta cerere prin faptul că instanța supremă fie nu a examinat existența unui raport de muncă între persoanele implicate și ISA/Academie, fie a constatat că respectivele persoane lucraseră efectiv pentru aceste instituții. Curtea Supremă de Justiție și-a exprimat îndoielile cu privire la existența unui raport de muncă între reclamant și ISA. Singurul exemplu în care persoane care locuiau într-un apartament închiriat de la ISA/Academie și nu fuseseră angajate de către o instituție atașată ministerului au câștigat cazul în instanța de judecată nu a fost suficient pentru a stabili existența unor „diferențe profunde și de lungă durată” în jurisprudența Curții Supreme de Justiție. Astfel, capătul de cerere privind Articolul 6 § 1 din Convenție a fost respins ca vădit nefondat. În partea referitoare la Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, Curtea a menționat că procedurile inițiate de către reclamant la nivel național au avut drept scop obligarea Academiei de a depune cererea respectivă către autoritățile publice locale, astfel încât ultimele să elibereze un bon de repartizare a locuinței reclamantilor. Fără acest pas prealabil, ei nu puteau iniția procedura de privatizare a apartamentului. Prin urmare, autoritățile naționale și, în cele din urmă, instanțele de judecată nu puteau fi invitate să examineze chestiunea dreptului de proprietate al reclamantilor decât după ce ultimii ar fi obținut bonul de repartitie a locuinței de la administrația publică locală, ca urmare a procedurii examinate în această cauză. Astfel, Curtea a decis că acest capăt de plângere este prematur și l-a respins. Prin urmare, Curtea a acordat reclamantilor în comun suma de 4.500 de euro în calitate de prejudiciu moral pentru încălcarea drepturilor sale prevăzute de Articolul 8 din Convenție.
2.	MEREACRE și alții (9353/13, 11785/13, 18691/13, 30737/13, 30784/13, 41136/13, 42391/13 și 48098/13)	18.01.2024 18.01.2024	Reclamantii s-au plâns de încălcarea drepturilor lor garantate de Articolul 6 § 1 din Convenție și de Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, din cauza neexecutării sau executării tardive a hotărârilor judecătorești pronunțate împotriva debitorilor privați, precum și de lipsa unui recurs intern efectiv în sensul Articolului 13 din Convenție. Curtea a notat că, cu excepția cererilor nr. 9353/13 și 42391/13, instanțele naționale au recunoscut în esență încălcarea Articolului 6 § 1 din Convenție și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1, acordând despăgubiri cu titlu de prejudiciu moral indicate în tabelul anexat la

			hotărâre. Cu toate acestea, sumele acordate au fost cu mult mai mici decât cele oferite de către Curte în cauze similare. În plus, majoritatea hotărârilor definitive în favoarea reclamanților au rămas neexecutate. Prin urmare, Curtea a considerat că remediul compensator nu a oferit reclamanților o reparație adecvată și că aceștia pot pretinde în continuare a fi „victime” în sensul Articolului 34 din Convenție. Curtea a reiterat jurisprudența sa și principiile generale referitoare la executarea hotărârilor definitive, constatând, în urma examinării tuturor elementelor care i-au fost prezentate, că nu există niciun fapt sau argument care să o determine să ajungă la o concluzie diferită cu privire la admisibilitatea și fondul plângerilor respective. Având în vedere jurisprudența sa în materie, Curtea a considerat că, în aceste cauze, autoritățile naționale nu au depus toate eforturile pentru a asigura executarea integrală și în timp util a hotărârilor judecătorești definitive pronunțate în favoarea reclamanților. Prin urmare, Curtea a hotărât că în aceste cauze a existat o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, și că nu era necesar să examineze separat plângerile formulate în baza Articolului 13 din Convenție. Curtea a notat că procedurile de executare sunt pendinte la nivel național (cu excepția cererii nr. 11785/13) și că reclamanții mai au posibilitatea de a obține executarea hotărârilor favorabile lor în cadrul procedurilor interne. Prin urmare, Curtea a reținut că Guvernul ar trebui să utilizeze mijloacele adecvate pentru a asigura executarea hotărârilor în favoarea reclamanților. Curtea a acordat reclamanților sume care variază între 1.000 și 1.600 de euro pentru prejudiciul moral, câte 250 de euro pentru fiecare reclamant cu titlu de costuri și cheltuieli și 1.500 de euro pentru prejudiciul material în cererea nr. 9353/13.
3.	LYPOVCHENKO ȘI HALABUDENCO (40926/16 și 73942/17)	20.02.2024 20.05.2024	Cauza se referă la alegațiile reclamanților cu privire la diverse încălcări ale drepturilor sale în autoproclamata „republică moldovenească nistreană” (în continuare „rmn”). Primul reclamant a fost reținut în anul 2015 de către autoritățile „rmn”, deoarece le criticase pe rețelele de socializare. În anul 2016 el a fost condamnat pentru instigare la extremism, la o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de trei ani și jumătate, el executând pedeapsa integral într-o închisoare din „rmn”. Cel de-al doilea reclamant, lector la o universitate din Tiraspol, a fost reținut în anul 2016 și plasat în arest, fiind bănuیت de comiterea infracțiunii de luare de mită de la un student. După achitarea unei cauțiuni, el a fost eliberat. Cu toate acestea, o „instanță judecătorească” din Tiraspol a anulat ulterior decizia de eliberare pe cauțiune a reclamantului și a emis un mandat de arest în privința lui. Între timp, reclamantul a părăsit regiunea transnistreană. La capitolul jurisdicției exercitate de către ambele State reclamate, Curtea a observat că evenimentele la care se referă cele două cereri s-au produs în perioada iulie 2015 – decembrie 2018 în cazul primului reclamant și în perioada aprilie 2016 – septembrie 2022 în situația celui de-al doilea reclamant. Reiterându-și principiile stabilite în hotărârile sale anterioare privitoare la respectarea drepturilor omului în regiunea transnistreană, Curtea a constatat că Republica Moldova și-a exercitat jurisdicția în prezenta cauză, în conformitate cu Articolul 1 din Convenție, însă că responsabilitatea sa pentru actele deplânse de către reclamanți trebuie examinată în lumina obligațiilor pozitive care îi revin. Referitor la jurisdicția celui de-al doilea Stat reclamat, Curtea a notat prezența militară continuă a Federației Ruse în regiunea transnistreană contrar voinței autorităților moldovenești, apelurile reînnoite ale ultimelor referitoare la retragerea trupelor ruse din regiune, precum și

		sprrijinul economic și politic acordat regimului „rmn” de către Federația Rusă – fapte necontestate de către Guvernul rus. Astfel, Curtea a respins obiecția preliminară referitoare la incompatibilitatea <i>ratione personae</i> și <i>ratione loci</i>, invocată de către Guvernul rus. În continuare, examinând obiecția preliminară a Guvernului rus privitoare la neepuizarea remediilor existente în fața „instanțelor judecătorești” din „rmn” de către cel de-al doilea reclamant, Curtea a reiterat constatările sale anterioare, potrivit cărora respectivele structuri nu fac parte dintr-un sistem care să aibă o bază constituțională și legală ce ar reflecta o tradiție judiciară compatibilă cu Convenția. Deși Guvernul rus a afirmat că asemenea remedii existau, oferind informații despre „sistemul juridic” existent în regiunea din stânga Nistrului, el nu a argumentat care anume erau remediile la care se referea și modul în care ele ar fi putut redresa situația respectivului reclamant. Cu referire la plângerea primului reclamant în baza Articolului 3 din Convenție, Curtea a notat că, în perioada detenției sale, Federația Rusă exercita un control efectiv asupra „rmn”. În lumina acestei concluzii și în conformitate cu jurisprudența sa anterioară, Curtea nu a considerat necesar să determine dacă Federația Rusă a exercitat sau nu un control minuțios asupra politicilor și acțiunilor administrației locale subordonate. În privința îndeplinirii obligațiilor pozitive de către Republica Moldova, Curtea a notat că respectivul Stat a întreprins măsuri corespunzătoare și suficiente pentru a asigura drepturile reclamantului, și că nu-și schimbase poziția sa referitoare la „rmn”. Subsecvent, Curtea, reiterând constatările sale anterioare, a menționat că autoritățile Republicii Moldova nu dispuneau de mijloace reale de eliberare a reclamantului din închisorile „rmn”. De asemenea, ele nu puteau să investigheze în mod corespunzător acuzațiile de detenție și condamnare ilegală. Chiar și așa, o investigație privind actele ilegale ale reprezentanților „rmn” fusese inițiată de către autoritățile moldovenești, pentru a fi ulterior suspendată din cauza lipsei oricărei cooperări din partea acestor „autorități”, ceea ce a făcut imposibilă desfășurarea oricărei urmăririi penale adecvate. Cu toate acestea, primul reclamant a reușit să obțină anularea de către Curtea Supremă de Justiție a condamnării sale în „rmn”. Examinând plângerile primului reclamant referitoare la Articolele 5 și 6 din Convenție, Curtea a notat că Guvernul rus a făcut o evaluare a sistemului juridic existent în „rmn”, cu referire la „legile” adoptate în perioada 1993-2021. Potrivit Guvernului rus, respectivele „norme” ar fi fost compatibile cu prevederile Convenției, în același timp recunoscând anumite deficiențe importante, care însă nu puteau submina „realizările conceptuale” ale reformelor întreprinse în „rmn”. Guvernul rus a mai prezentat extrase din trei „hotărâri judecătorești” care ar fi demonstrat modul de implementare a Convenției și a jurisprudenței Curții de către „judecătorii” din regiune. Curtea a considerat că aceste informații sunt insuficiente pentru a fundamenta presupunerea că „sistemul juridic” din regiune ar reflecta o tradiție juridică compatibilă prevederilor Convenției. Această constatare a fost coroborată cu documentele internaționale care confirmau deteriorarea situației drepturilor omului în regiunea transnistreană și cu alte evoluții juridice îngrijorătoare din „rmn”. Astfel, Curtea a concluzionat că autoritățile <i>de facto</i>, existente în regiune, nu ar fi putut dispune o „detenție legală”, în sensul Articolului 5 din Convenție, și nici constitui o „instanță instituită de lege”, în sensul Articolului 6 din Convenție, pentru a examina acuzațiile penale aduse în privința reclamanților. Corespunzător, Curtea a concluzionat că Republica Moldova și-a îndeplinit obligațiile sale pozitive și că nu a avut loc nicio

			încălcarea a prevederilor Articolelor 5 § 1 și 6 din Convenție de către Republica Moldova în privința primului reclamant. Cu referire la pretinsa încălcare a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție de către Republica Moldova în privința celui de-al doilea reclamant, Curtea a constatat că autoritățile moldovenești nu dispuneau de niciun mijloc real de a anula ordinul autorităților <i>de facto</i> privind confiscarea bunurilor sale. În lumina considerentelor enunțate <i>supra</i>, Curtea a conchis că Republica Moldova și-a îndeplinit obligațiile sale pozitive și că nu a existat nicio încălcare a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție de către Republica Moldova în ceea ce privește cel de-al doilea reclamant. Având în vedere constatările Curții în cauza <i>Mozer</i> și concluziile sale, potrivit cărora autoritățile și instanțele <i>de facto</i> din regiunea transnistreană nu puteau dispune o „arestare sau detenție legală” în sensul Articolului 5 din Convenție și nu constituiau o „instanță instituită de lege” în sensul Articolului 6 din Convenție, mandatul de anunțare în căutare și arestare din 17 martie 2017, eliberat de către „instanța” din „rmn” fusese ilegal. În acest context, deplasarea reclamantului în „rmn” și predarea lui către autoritățile <i>de facto</i> din „rmn”, precum și posibila sa arestare în baza aceluși mandat, ar fi însemnat o privare de libertate contrară Convenției. Din aceste motive, Curtea a concluzionat că circumstanțele specifice ale cauzei relevă o ingerință în libertatea de circulație a celui de-al doilea reclamant, care a constituit o încălcare a Articolului 2 din Protocolul nr. 4 la Convenție. Astfel, Curtea a considerat că Republica Moldova nu a eșuat în îndeplinirea obligațiilor sale pozitive în baza Articolului 2 din Protocolul nr. 4 la Convenție. Prin urmare, nu a existat nicio încălcare a acestei dispoziții de către Republica Moldova. Cu referire la pretinsa încălcare a Articolului 13 din Convenție, Curtea a constatat că Republica Moldova a pus la dispoziția reclamanților proceduri proporționale cu capacitatea sa limitată de a le proteja drepturile. Prin urmare, ea a ajuns la concluzia că Republica Moldova și-a îndeplinit obligațiile sale pozitive în acest sens în privința ambilor reclamanți. Corespunzător, nu a existat o încălcare a Articolului 13 din Convenție de către Republica Moldova. Prin urmare, Curtea a constatat că Federația Rusă a încălcat drepturile primului reclamant garantate de Articolele 3, 5 § 1, 6, 13 din Convenție, precum și drepturile celui de-al doilea reclamant, prevăzute la Articolul 1 din Protocolul nr. 1, Articolul 2 din Protocolul nr. 4 la Convenție și Articolul 13 din Convenție. În același timp, Curtea nu a constatat nicio încălcare a Convenției de către Republica Moldova. Curtea a hotărât că Guvernul rus trebuie să achite primului reclamant 26.000 de euro, iar celui de-al doilea reclamant 6.500 euro pentru prejudiciul moral, inclusiv câte 4.000 de euro fiecărui reclamant pentru costurile și cheltuielile suportate în fața Curții.
4.	V.I. (38963/18)	26.03.2024 26.06.2024	Cererea se referă la plasarea nevoluntară a reclamantului într-un spital de psihiatrie și la preținse rele tratamente asupra sa, precum și la eșecul autorităților naționale de a efectua o anchetă efectivă în privința plângerilor sale de rele tratamente. Potrivit circumstanțelor cauzei, reclamantul suferă de o dizabilitate mintală ușoară. După decesul mamei sale în anul 2005 și decesul tatălui său în detenție în anul 2009, reclamantul s-a aflat în îngrijirea mătușii sale, din 2005 până în 2012. În perioada 2012-2014, primarul comunei Ciutești a acționat în calitate de autoritate tutelară și reprezentant legal al reclamantului. În 2013, reclamantul a fost plasat temporar în Centrul de resocializare a copiilor „Casa Așchiuța” și, ulterior, în Centrul de Plasament „Regina Pacis”. Ulterior, el a fost înscris la școala-internat din or. Rezina pentru desfășurarea anului de studii 2013-2014, unde s-a aflat până la 16 iunie 2014. Deoarece reclamantul suferea de o ușoară

		dizabilitate mintală, în perioada 2012-2013 el a fost internat de mai multe ori pentru tratament la Spitalul Clinic de Psihiatrie Codru (în continuare „Spitalul de psihiatrie”). La 29 mai 2014, administrația școlii-internat Rezina a solicitat primarului com. Ciutești să identifice o instituție unde ar putea fi plasat reclamantul în timpul vacanței de vară. Câteva zile mai târziu, aparent, fără o examinare medicală a reclamantului, un medic din Nisporeni a eliberat un bilet de trimitere pentru internare într-un spital de psihiatrie pentru tratament psihiatric, indicând un diagnostic de „dizabilitate mintală ușoară și sindrom psihopatologic decompensat (sindrom psihopatiform) cu iritabilitate și nervozitate”. Ulterior, Comisia raională Nisporeni pentru protecția copilului aflat în dificultate a recomandat internarea reclamantului pentru tratament într-un spital specializat, cu plasarea ulterioară într-un serviciu de îngrijire la nivel local. Drept urmare, reclamantul a fost transportat la Spitalul de psihiatrie împotriva voinței sale, spunându-i-se că este dus la o tabără de vară, abia mai târziu anunțându-l că va fi internat în spital pentru trei săptămâni. Cu toate acestea, la sfârșitul celor trei săptămâni, la 7 iulie 2014, nimeni nu a venit la spital să-l preia. La 22 iulie 2014, administrația Spitalului de psihiatrie a solicitat primarului com. Ciutești să preia reclamantul pentru a-l putea externa din spital. Cu toate acestea, reclamantul a rămas în continuare internat în secția pentru copii pentru încă două luni, înainte de a fi transferat în secția pentru adulți. La momentul evenimentelor, raportul medical al medicilor din Spitalul de psihiatrie a descris comportamentul reclamantului ca fiind unul antisocial, impulsiv și agresiv. Ulterior, administrația spitalului i-a cerut de mai multe ori primarului com. Ciutești și administrației școlii-internat să preia reclamantul din spital. La 10 octombrie 2014, administrația spitalului a solicitat intervenția consiliului local Nisporeni. În lipsa oricărei reacții, aceasta a contactat Avocatul Poporului și Centrul pentru Drepturile Omului. În rezultatul vizitei la Spitalul de psihiatrie și al evaluării situației privind dezvoltarea și nevoile reclamantului, Serviciul de asistență psihopedagogică din Nisporeni, care de fapt au fost primii vizitatori pe care i-a avut reclamantul în timpul spitalizării sale, a conchis că el nu era un copil cu nevoi educaționale speciale, limbajul și dezvoltarea cognitivă, dezvoltarea comportamentului socio-emoțional fiind normale pentru vârsta sa; capacitatea sa de a face față situațiilor sociale și situații stresante era slab dezvoltată. La 5 noiembrie 2014, verișoara reclamantului a fost numită în calitate de tutore al reclamantului, iar două zile mai târziu reclamantul a fost externat. Potrivit fișei medicale, la internarea sa în spital, reclamantului i-a fost prescris un tranchilizant și, începând cu perioada iulie-septembrie 2014, reclamantului i-au fost administrate tranchilizante și neuroleptice. În urma unei plângeri penale depuse de către reclamant cu privire la internarea în Spitalul de psihiatrie și externarea sa tardivă, la 13 ianuarie 2015 a fost inițiată o anchetă penală. Reclamantul a susținut că autoritățile l-au internat și abandonat în spitalul de psihiatrie, fiindu-i administrate tranchilizante și medicamente neuroleptice în pofida vârstei și a diagnosticului său și că, în consecință, a dezvoltat sindromul neuroleptic malign, o afecțiune care îi pune în pericol viața. În consecință, primarul com. Ciutești a fost învinuit de neglijență în serviciu, iar cauza penală a fost trimisă în judecată. Prin sentința Judecătorei Nisporeni din 15 iunie 2016, primarul com. Ciutești a fost achitat. Instanța a constatat că în competențele primarului nu se regăsesc atribuții care ar ține de externarea reclamantului din spital și că acest fapt era de competența Direcției pentru protecția copilului

		Nisporeni, care trebuia să identifice o instituție pentru plasarea reclamantului după externarea sa din spital. Această sentință a fost contestată cu apel atât de către reclamant, cât și de către procuror. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 6 iunie 2017, primarul com. Ciutești a fost condamnat la doi ani și jumătate de închisoare cu executare pentru că abandonase reclamantul în spital. Instanța i-a acordat reclamantului 60.000 de lei pentru prejudiciul moral. Reclamantul a contestat această decizie la Curtea Supremă de Justiție. La 12 decembrie 2017, Curtea Supremă de Justiție a casat decizia instanței de apel și a achitat primarul pe toate capetele de acuzare. Cea de-a doua anchetă penală referitoare la acuzațiile de tortură și rele tratamente privind plângerile reclamantului referitoare la administrarea de neuroleptice, transferul său în secția pentru adulți și abuzurile la care fusese supus în spital nu s-a finalizat cu trimiterea cauzei în judecată. Procesul penal a fost încetat la 29 septembrie 2015 din motivul lipsei semnelor componente de infracțiune prevăzute de art. 166¹ din Codul penal. Urmare a contestării ordonanței la judecătorul de instrucție, investigația a fost reluată. Cu toate acestea, prin ordonanța procurorului din 18 iulie 2017, procesul penal a fost încetat din nou. Printr-o decizie definitivă din 8 februarie 2018, Curtea de Apel a respins plângerea reclamantului, menținând ordonanța din 18 iulie 2017 prin care a fost încetat procesul penal. Instanța a concluzionat că nu exista nicio dovadă că personalul medical supusese în mod deliberat reclamantul la suferințe psihice sau fizice grave. Invocând Articolele 3, 8 și 13 din Convenție și Articolul 14 coroborat cu Articolele 3, 8 și 13 din Convenție, reclamantul s-a plâns în fața Curții că internarea sa nevoluntară într-un spital de psihiatrie și tratamentul psihiatric administrat, precum și condițiile materiale din spital, comportamentul personalului medical și al celorlalți pacienți, au constituit un tratament inuman. De asemenea, el s-a plâns de faptul că ancheta privind acuzațiile sale a fost ineficientă, invocând stigmatizarea socială și discriminarea împotriva persoanelor cu dizabilități psihosociale. Cu referire la obligația de a efectua o anchetă efectivă, Curtea a observat că autoritățile au inițiat cu promptitudine investigații cu privire la acuzațiile reclamantului. Cu toate acestea – în pofida confirmării parțiale a declarațiilor reclamantului referitoare la refuzul său de a fi internat într-o instituție psihiatrică, întârzierea cu 4 luni a externării sale din spital, transferul în secția pentru adulți și tratamentul cu neuroleptice – cele două seturi de proceduri penale separate au concluzionat că plângerile reclamantului erau nefondate. Curtea a notat că autoritățile naționale nu au investigat circumstanțele internării reclamantului în Spitalul de psihiatrie și, în special, dacă fuseseră respectate garanțiile legale referitoare la internarea nevoluntară și la tratamentul psihiatric și, în caz afirmativ, dacă reclamantul necesita tratament în regim de internare sau dacă alte forme de tratament ar fi fost mai adecvate. Mai mult, medicul din Nisporeni care perfectase raportul medical fără a consulta reclamantul nici nu fusese audiat. În plus, nu a existat nicio încercare de a clarifica impactul tratamentului cu neuroleptice și antipsihotice asupra reclamantului, nici dacă tratamentul fusese justificat din punct de vedere medical sau dacă acesta se rezumase la o constrângere chimică. Curtea a observat că ancheta s-a concentrat doar pe aspectul dacă faptele au dezvăluit elementele torturii, dar nu a examinat niciodată dacă acestea constituiseră elemente ale intervențiilor medicale fără necesitate terapeutică. În ambele seturi de proceduri, procuratura a concluzionat că nu a existat nicio consecință psihică sau fizică gravă în privința reclamantului, care ar justifica urmărirea penală. Cu toate acestea,

		Curtea a constatat că această evaluare a fost lipsită de obiectivitate, deoarece a fost efectuată de către medici afiliați Spitalului de psihiatrie unde fusese administrat tratamentul. În plus, acuzațiile reclamantului referitoare la violența și abuzul sexual din partea altor pacienți în timpul internării sale în secția pentru adulți nu au fost investigate sub nicio formă. Mai mult, ancheta nu a luat în considerare vulnerabilitatea reclamantului, vârsta acestuia sau aspectele legate de dizabilitate ale plângerilor sale referitoare la neglijența din instituție și violența medicală împotriva sa. În consecință, Curtea a constatat că a existat o încălcare a Articolului 3 sub aspect procedural. Cu referire la obligația de a institui un cadru legal și de reglementare adecvat, Curtea a notat că legislația națională cu privire la sănătatea mintală conține dispoziții legale clare privind internarea copiilor în instituțiile de sănătate mintală, plasarea acestora separat de adulți, luarea în considerare a opiniilor acestora și anumite garanții, cum ar fi reevaluarea inițială și periodică a necesității prelungirii șederii lor. Cadrul legal prevede o interdicție legală privind administrarea tratamentului psihiatric în absența unei boli psihiatrice. Vârsta de la care este necesar consimțământul valabil este de 16 ani pentru serviciile medicale în general și 18 pentru ajutor psihiatric. Cu toate acestea, Curtea a constatat lipsa dispozițiilor legale și a garanțiilor referitoare la utilizarea substanțelor chimice, precum și a garanțiilor în cazul unui conflict de interese între copil (sau un pacient fără capacitate juridică) și reprezentantul său legal, pentru a permite o revizuire independentă sau monitorizarea internării împotriva voinței lor, în special atunci când o astfel de internare nu este limitată în timp, atunci când un astfel de tratament este diferit de planul terapeutic inițial și/sau atunci când comportamentul pacientului s-a ameliorat semnificativ prin medicație. De asemenea, Curtea a constatat lipsa unei proceduri de reevaluare a consimțământului pacientului după atingerea vârstei de 16 și/sau 18 ani. Curtea a constatat că, de fapt, cadrul juridic național nu îndeplinește cerința inerentă obligației pozitive a statului de a institui și aplica în mod eficient un sistem care să asigure protecție persoanelor cu dizabilitate intelectuală, în general, și copiilor fără ocrotire părintească, în special, împotriva încălcărilor grave ale integrității lor, contrar Articolului 3 din Convenție. Cu referire la internarea reclamantului în Spitalul de psihiatrie, Curtea a constatat că nu fusese probată necesitatea medicală pentru internarea reclamantului; biletul de trimitere și actele referitoare la internare fac referință la o dizabilitate intelectuală și nu la vreo boală mintală. De asemenea, opinia reclamantului nu a fost luată în considerare. În plus, în lipsa unor garanții împotriva unei șederi nelimitate în spital, reclamantul fusese obligat să rămână internat în spital pentru încă patru luni, deși acest lucru nu era necesar din punct de vedere medical. Curtea a hotărât că toate aceste aspecte, precum și transferul reclamantului în secția pentru adulți, unde a fost supus constrângerii chimice și condițiilor materiale inadecvate, a constituit o încălcare Articolului 3 din Convenție sub aspect material. Cu referire la plângerea reclamantului în baza Articolului 14 combinat cu Articolul 3, Curtea a observat că Raportorii Speciali ai Națiunilor Unite au raportat în mod constant existența unei discriminări sistemice a persoanelor, în special a copiilor, cu dizabilități intelectuale în Republica Moldova, sub formă de instituționalizare psihiatrică, în absența oricărei necesități medicale. În cazul reclamantului, Curtea a notat că autorități naționale – administrația școlii, medicul din Nisporeni, autoritatea tutelară, autoritatea pentru protecția copilului și medicii din spital – în pofida

			faptului că nu exista niciun scop terapeutic, au decis în unanimitate internarea reclamantului în Spitalul de psihiatrie. Actele administrative și medicale se refereau la dizabilitatea intelectuală a reclamantului ca motiv pentru internarea sa într-un spital de psihiatrie și tratamentul psihiatric. De asemenea, Curtea a observat că procurorul menționase că internarea reclamantului fusese legată de absența unor opțiuni alternative de îngrijire. În opinia Curții, ansamblul acestor factori a demonstrat în mod clar că acțiunile autorităților naționale nu au constituit doar un eșec izolat de a proteja integritatea fizică și demnitatea reclamantului, ci au perpetuat, de fapt, o practică discriminatorie în privința unui copil cu o afecțiune reală sau presupusă ca fiind dizabilitate intelectuală. Faptul că reclamantul era lipsit de ocrotire părintească nu a făcut decât să accentueze situația lui de vulnerabilitate. În consecință, Curtea a concluzionat că a existat o încălcare a Articolului 14 din Convenție coroborat cu Articolul 3. Cu referire la plângerile reclamantului în baza Articolului 13 din Convenție, Curtea a considerat că statul nu a prevăzut un mecanism adecvat capabil să ofere despăgubiri persoanelor, în special copiilor, cu dizabilități mintale care pretind a fi victime în baza Articolelor 3 și 14 din Convenție, hotărând, în consecință, că a avut loc o încălcare a Articolului 13 coroborat cu Articolele 3 și 14 din Convenție. În consecință, Curtea a acordat reclamantului 25.000 de euro pentru prejudiciul moral și 7.420 de euro reprezentantului reclamantului pentru costuri și cheltuieli. Curtea a reținut că acest caz relevă o problemă sistemică în ceea ce privește internarea nevoluntară într-un spital de psihiatrie și tratamentul psihiatric al copiilor cu dizabilități intelectuale și fără ocrotire părintească. În special, încălcările constatate indică o lipsă de garanții și de mecanisme capabile să prevină și să detecteze relele tratamente aplicate unor astfel de copii într-un context psihiatric și o practică discriminatorie referitor la copiii care suferă de o dizabilitate intelectuală reală sau presupusă. Bazându-se pe Articolul 46 din Convenție, Curtea a considerat că, pentru executarea corespunzătoare a prezentei hotărâri, Republica Moldova trebuie să întreprindă o serie de măsuri generale care să vizeze reformarea sistemului de internare nevoluntară într-un spital de psihiatrie și tratamentul psihiatric nevoluntar al persoanelor cu dizabilități intelectuale, în special al copiilor. Potrivit Curții, aceste măsuri ar trebui să includă garanțiile juridice și mecanismele descrise în hotărârea sa, și să abordeze aspectele referitoare la discriminarea persoanelor cu dizabilități intelectuale, în special a copiilor.
5.	OLEG BALAN (25259/20)	14.05.2024 14.08.2024	Cauza se referă la defăimarea reclamantului și la pretinsa omisiune a instanțelor naționale de a produce un echilibru just între drepturile concurente prevăzute la Articolele 8 și 10 din Convenție, în special prin oferirea unei protecții insuficiente dreptului reclamantului la respectarea onoarei, demnității și a reputației profesionale. Potrivit circumstanțelor cauzei, R.U., liderul unui partid politic de opoziție, a publicat pe pagina personală de Facebook o copie a unei note informative presupus elaborate în urma unui studiu operativ la Ministerul Afacerilor Interne, comentând că primise documentul prin poștă și că Președintele țării cunoștea despre acesta. Conform acestui document, presupus întocmit de către Serviciul de Informații și Securitate („SIS”), Președintele țării era informat despre acțiunile contrare legii comise de către reclamant în funcția sa managerială de ministru al afacerilor interne. Știrea despre publicarea acestei note, inclusiv cu textul sau sumarul acesteia, a fost difuzată de câteva portaluri de știri și media din Republica Moldova. În comunicatele sale oficiale, atât SIS, cât și Președinția au infirmat existența unui astfel de document.

			Ulterior depunerii unei cereri prealabile de dezmințire către R.U. și partidul său, reclamantul a înaintat o acțiune civilă, prin care a solicitat compensarea prejudiciului cauzat prin declarațiile defăimătoare ale lui R.U. și ale partidului său, care au fost reproduse de către instituțiile media. Deși prima instanță și Curtea de Apel Chișinău au admis acțiunea reclamantului în partea publicării de către R.U. a declarațiilor defăimătoare, Curtea Supremă de Justiție a casat decizia și a trimis cauza la rejudecare, din cauza neanexării extraselor din registrele de ieșire și intrare a corespondenței de la SIS și de la Președinție. După rejudecare, Curtea de Apel Chișinău a admis acțiunea reclamantului, păstrând motivarea anterioară. Ulterior, Curtea Supremă de Justiție a casat hotărârile instanțelor inferioare, pronunțând o nouă decizie prin care a respins acțiunea reclamantului. În motivarea deciziei sale, instanța supremă a făcut referire la principiile generale privind libertatea de exprimare, calificând acțiunile lui R.U. ca activitate de jurnalism și aplicând prezumția bunei credințe în privința verificării autenticității documentului publicat de către el, dat fiind caracterul secret care împiedica o astfel de verificare. În fața Curții, reclamantul s-a plâns în baza Articolului 8 și a Articolului 13 coroborat cu Articolul 6 din Convenție, invocând respingerea acțiunii sale împotriva lui R.U. de către Curtea Supremă de Justiție, care nu a reușit să echilibreze în mod corespunzător cele două drepturi concurente protejate de Articolele 8 și 10 din Convenție, astfel neacordând suficientă atenție îndatoririlor și responsabilităților inerente exercitării libertății de exprimare de către R.U., care nu acționase cu bună credință în publicarea notei. Referitor la plângerea reclamantului în baza Articolului 8, Curtea a invocat în primul rând principiile generale stabilite în jurisprudența sa cu privire la producerea unui echilibru just între libertatea de exprimare, astfel cum este protejată de Articolul 10, pe de o parte și, pe de altă parte, dreptul la respectarea vieții private, garantat de Articolul 8 din Convenție. Curtea a reținut criteriile care trebuie utilizate pentru a pune în balanță cele două drepturi, printre care: subiectul publicației și contribuția acesteia la o dezbatere de interes public; cât de cunoscută este persoana implicată; comportamentul anterior al persoanei în cauză; conținutul, forma și consecințele publicației și, dacă este cazul, modul în care a fost obținută informația relevantă. Curtea a reținut gradul ridicat de interes public în privința informației referitoare la reclamant, concluzionând că, într-adevăr, Curtea Supremă de Justiție ar fi avut motive întemeiate să acorde un nivel ridicat de protecție pentru publicarea unor asemenea materiale. Curtea a mai notat că, la data evenimentelor, reclamantul era o persoană publică, fapt care supunea acțiunile sale unui grad ridicat de critică. Curtea a remarcat că instanța supremă în decizia sa nu a explicat motivele pentru care calificase activitatea lui R.U. ca jurnalism de investigație, astfel încât să fie pasibilă de protecția specială oferită de Articolul 10 din Convenție. De asemenea, Curtea a reținut că din dosar nu rezulta că R.U. ar fi depus vreun efort pentru a corobora în vreun fel conținutul și autenticitatea notei, nici că și-ar fi informat următorii despre vreo încercare eșuată de a face acest lucru, ci, dimpotrivă, a prezentat informația ca fiind indubitabil adevărată. Curtea a concluzionat că instanța supremă, în motivarea deciziei sale, nu a produs un echilibru corect între drepturile concurente prevăzute de Convenție, tratându-l pe R.U. ca pe un jurnalist de investigație și ca pe o „persoană publică”, astfel aplicând prezumția de bună credință aplicabilă jurnaliștilor de investigație în cazul său, fără o analiză atentă a unor asemenea elemente referitoare la protecția dreptului reclamantului la onoare, demnitate și reputație profesională, precum

			dacă nota neverificată coincidea cel puțin parțial cu informații cunoscute sau verificate; dacă R.U. încercase să verifice autenticitatea notei sau a conținutului acesteia; modul în care prezentase nota următorilor săi (în special faptul că nu-i avertizase cu privire la sursa și conținutul neverificat al notei); și dacă a publicat informații ulterioare cu privire la notă. Astfel, Curtea a concluzionat că a avut loc o încălcare a Articolului 8 din Convenție. Curtea a acordat reclamantului 1.500 de euro pentru prejudiciul moral.
6.	NITU (11272/16)	11.06.2024 11.06.2024	Cauza se referă la asistența medicală pretins insuficientă pentru tratarea problemelor de sănătate mintală ale reclamantului, ceea ce a condus la vătămarea sa și la aplicarea frecventă a forței împotriva sa în timpul detenției sale. Reclamantul și-a ispășit pedeapsa penală în diferite penitenciare din Republica Moldova. La internarea sa în Penitenciarul nr. 13 din Chișinău în luna septembrie 2012, el a fost diagnosticat cu o stare psiho-emoțională instabilă și tulburare de personalitate de tip impulsiv, fiind inhibat emoțional și având un comportament manipulator. Din luna septembrie 2012 el a fost inclus în categoria deținuților cu probabilitate mare de automutilare, iar din luna mai 2013 el a fost inclus și în categoria deținuților cu tulburări de personalitate. În perioada 2012-2016 reclamantul a fost deseori consultat de către medicul psihiatru, fiindu-i prescris tratament medical. Multe dintre aceste întâlniri au avut loc după ce reclamantul declara greva foamei sau se automutila. Potrivit materialelor cauzei, reclamantul era adesea agresiv față de alți deținuți și în raport cu angajații penitenciarului, insultându-i și amenințându-i cu violența și cu moartea. În aceste situații, angajații închisorii erau nevoiți să intervină pentru a-l calma, aplicând forța și încătușarea, i.e. la 3 iunie, 17 iulie și 26 august 2014. În perioada 2012-2014 reclamantul a comis 13 acte de automutilare și a fost sancționat de 15 ori pentru comportament agresiv față de alți deținuți și personalul închisorii. La 19 decembrie 2014 un psiholog al penitenciarului i-a recomandat reclamantului să consulte un psihiatru și să-și dezvolte inteligența emoțională (în particular explicându-i cum ar putea suferi alții din cauza acțiunilor sale). Ca urmare a acțiunilor sale, reclamantul a fost sancționat în mod regulat. În perioada noiembrie 2012 – noiembrie 2014 lui i-au fost aplicate 41 de sancțiuni disciplinare. Potrivit reclamantului, în seara zilei de 26 august 2014 el a fost trezit, i s-au răsucit mâinile la spate, a fost încătușat și maltratat. Ulterior, el a fost plasat în izolatorul disciplinar. Un raport de expertiză medico-legală din 28 august 2014 a constatat mai multe echimoze minore pe corpul lui. Potrivit Guvernului, reclamantul a fost agresiv față de gardieni și a fost necesară utilizarea forței pentru a-l încătușa. La 1 septembrie 2014 plângerea reclamantului a fost expediată către procuratură. La 15 septembrie 2014 s-a dispus refuzul de inițiere a unei cauze penale. Respectiva ordonanță a fost anulată de către procurorul ierarhic superior și la 24 octombrie 2014 a fost inițiată o cauză penală. Astfel, a fost întocmit un alt raport medico-legal bazat pe rezultatele primului raport și s-a constatat că echimozele puteau fi cauzate atât în modul descris de către reclamant, cât și prin automutilare. Ulterior, la 26 decembrie 2014 investigațiile au fost încetate din lipsă de probe că reclamantul ar fi fost maltratat. Printr-o decizie finală a Curții de Apel Chișinău din 21 august 2015, recursul reclamantului a fost respins. În fața Curții, reclamantul a invocat, făcând referire la Articolul 3 din Convenție, eșecul autorităților de a-i oferi asistența medicală corespunzătoare afecțiunilor psihice de care suferea. Guvernul a susținut că reclamantul a primit asistența medicală necesară, inclusiv tratament psihologic și psihiatric. În acest context, Curtea a notat că respectivul tratament a constat în supraveghere și în

			discuții individuale ocazionale dintre reclamant și un psiholog, precum și în prescrierea diferitelor medicamente. De regulă, acest fapt avea loc ca răspuns la tentativele reclamantului de automutilare sau la greva foamei, sau ca urmare a solicitării reclamantului, chiar dacă în perioada relevantă fusese prescrisă consilierea psihologică de patru ori. Curtea nu a constatat nicio probă care să confirme că fusese adoptată o abordare sistemică pentru a-i oferi reclamantului un tratament psihologic și psihiatric specializat, menit să-i reducă treptat agresivitatea și să-l protejeze de efectele negative ale propriilor sale acțiuni asupra sănătății sale mentale și fizice. În continuare, Curtea a notat că evenimentele din 26 august 2014 ilustreau cel mai bine rezultatele acestei abordări. Presupunând că reclamantul a fost agresiv în acea zi, este evident că răspunsul personalului penitenciarului a fost de a aplica forța și de a-l izola, provocându-i răni minore în acest proces. Curtea a notat că repetarea unor astfel de intervenții și numeroasele sancțiuni disciplinare aplicate ca răspuns la tentativele periodice de automutilare și la alte acte agresive care reflectă tulburarea mintală a reclamantului puteau fi cu greu considerate răspunsuri luate ca parte a unei strategii cuprinzătoare privind îmbunătățirea stării sale. În consecință, nu a fost demonstrat faptul că reclamantului i s-a asigurat în penitenciar un tratament adecvat pentru problema diagnosticată și o supraveghere și un tratament medical adecvat. Prin urmare, Curtea a concluzionat că a avut loc o încălcare a Articolului 3 din Convenție. Bazându-se pe Articolul 3 din Convenție, reclamantul s-a plâns în fața Curții și de aplicarea rețelor tratamente de către angajații penitenciarului la 26 august 2014, precum și de lipsa unei investigații eficiente în privința circumstanțelor respective. În acest context, Curtea a notat că materialele conținute în dosar relevau că forța în privința reclamantului fusese aplicată din cauza comportamentului său agresiv, fapt confirmat și de către alți deținuți. Prin urmare, exista prezumția că reclamantul fusese supus unui tratament strict impus de propriul său comportament. De asemenea, plângerea reclamantului a fost expediată rapid în adresa procuraturii, care a efectuat un control preliminar și în termen de două săptămâni a decis să nu inițieze o cauză penală. Recursul împotriva acestei decizii a fost respins la 21 august 2015. De asemenea, Curtea a notat că plângerea reclamantului cu privire la utilizarea forței împotriva sa are o strânsă legătură cu plângerea sa mai amplă potrivit căreia, din moment ce nu a fost tratat în mod corespunzător pentru problemele sale psihiatrice, era vulnerabil la violență și la utilizarea regulată a forței. Având în vedere constatarea sa privind încălcarea Articolului 3 din Convenție în această privință, Curtea a considerat că, în circumstanțele specifice ale prezentei cauze, principalele chestiuni de drept au fost abordate și că nu este necesar să examineze celelalte plângeri. Curtea a acordat reclamantului 5.000 de euro pentru prejudiciul moral și 1.500 de euro pentru costuri și cheltuieli.
7.	CONSILIUL NAȚIONAL AL TINERETULUI DIN MOLDOVA (15379/13)	25.06.2024 25.09.2024	Cauza se referă la refuzul autorităților locale de a permite asociației reclamante să afișeze postere împotriva discriminării pe panouri publicitare, deoarece acestea reprezentau unele grupuri sociale într-o manieră nedemnă și umilitoare. Potrivit circumstanțelor cauzei, în luna februarie 2011, Parlamentul Republicii Moldova a inițiat examinarea unui proiect de Lege privind prevenirea și combaterea discriminării, care a dat naștere la o dezbatere publică. Principalele surse de controversă au fost utilizarea expresiei „orientare sexuală” și problema homosexualității în Republica Moldova. Proiectul de lege a fost retras în luna martie 2011. În acest context,

		asociația reclamantă a participat la Coaliția pentru nediscriminare („CND”), care a reunit mai multe organizații neguvernamentale. Asociația reclamantă era în special responsabilă de un proiect de lansare a unei linii telefonice gratuite de asistență în caz de discriminare. La 6 decembrie 2011, CND a solicitat Primăriei mun. Chișinău autorizația de a afișa un poster pe panourile publicitare ale orașului, informând publicul despre linia telefonică în cauză. Posterul publicitar conținea caricaturi cu diverse persoane, inclusiv doi bărbați care se țineau de mână, un bărbat de culoare, o femeie în etate, o femeie însărcinată, o persoană în scaun cu roțile și un presupus cuplu de etnie romă. La 22 decembrie 2011, viceprimarul mun. Chișinău a înființat un grup de lucru pentru a analiza, împreună cu reprezentanții societății, publicitatea afișată în oraș. Grupul de lucru a decis să întrebe comunitățile reprezentate în posterul asociației reclamante ce părere au despre posterul publicitar în cauză. Astfel, Asociația romilor „SINTP” a declarat că dezaproba modul în care romii erau reprezentați în posterul publicitar nominalizat. Președinta Alianței Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Moldova a informat viceprimarul de Chișinău că și ea era împotriva celor afișate în poster. La 5 ianuarie 2012, viceprimarul Chișinăului a informat CND că, luând în considerare opiniile menționate anterior, grupul de lucru a decis că posterul asociației reclamante nu putea fi afișat pe panourile publicitare ale orașului, deoarece era de natură să împartă societatea în categorii și grupuri sociale, încălcând astfel legea. Viceprimarul a recomandat respectarea principiilor de bază ale publicității, în modul prevăzut la art. 7 din Legea nr. 1227-XIII din 27 iunie 1997 cu privire la publicitate. La 19 ianuarie 2012, CND a solicitat Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței („ANPC”) să efectueze o evaluare de specialitate a posterului publicitar în cauză. Printr-o scrisoare din 22 februarie 2012, ANPC a informat CND că majoritatea experților din Comisia pentru publicitate au constatat că materialul publicitar supus analizei nu încălca legislația privind publicitatea. Cu toate acestea, Comisia a încurajat CND să ia în considerare opiniile celor două ONG-uri consultate de către Primăria mun. Chișinău, în special pentru a se asigura că imaginea publicitară în cauză nu provoacă prejudicii spirituale, morale sau psihologice celor care o privesc. Între timp, la 4 februarie 2012, asociația reclamantă a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău, solicitând autorizarea afișării posterului publicitar prin hotărâre judecătorească. Prin hotărârea sa din 14 mai 2012, Curtea de Apel Chișinău a respins acțiunea asociației reclamante ca nefondată. Asociația reclamantă a formulat o cerere de recurs împotriva acestei hotărâri. Prin decizia sa definitivă din 12 septembrie 2012, Curtea Supremă de Justiție a respins recursul. Invocând Articolul 10 din Convenție, asociația reclamantă s-a plâns în fața Curții de o ingerință ilegală și disproporționată în libertatea sa de a utiliza caricaturi pentru a reprezenta motive de discriminare interzise în scopuri publicitare, precum și în libertatea sa de a difuza informații cu privire la lansarea unei linii telefonice gratuite de asistență în materie de discriminare. Curtea a notat că raționamentul instanțelor naționale de respingere a acțiunii asociației reclamante s-a bazat în primul rând pe dezaprobarea exprimată de către cele două ONG-uri consultate de Primăria mun. Chișinău. Acordând importanță doar opoziției acestor două ONG-uri, instanțele naționale au scos din context caricaturile, ignorând atât mesajul anti-discriminare al posterului, cât și contextul general al perioadei, caracterizat de dezbaterile publice cu privire la proiectul de lege privind prevenirea și combaterea discriminării. În plus, Curtea Supremă de Justiție a declarat în mod explicit că dispozițiile legii privind

			libertatea de exprimare nu se aplicau în speță. În opinia Curții, o astfel de lipsă de control jurisdicțional efectiv era problematică în sine și, în orice caz, avea ca efect reducerea suplimentară a marjei de apreciere a statului reclamat. Cu referire la forma și raza de acțiune a afișului în cauză, Curtea a observat că acesta era destinat să fie afișat pe străzile din mun. Chișinău și, astfel, să fie văzut de câteva sute de mii de locuitori. Prin urmare, ar fi putut avea un impact semnificativ, în cazul în care ar fi fost autorizat. Totodată, Curtea nu a fost convinsă că afișarea posterului în litigiu, care transmitea un mesaj clar și inteligibil împotriva discriminării, ar fi putut avea efectul contrar celui scontat și ar fi putut încuraja sau scuza discriminarea împotriva comunităților reprezentate, sau chiar incita la ostilitate și resentimente față de acestea. Ea a concluzionat că afișul respectiv nu ar fi putut fi considerat susceptibil de a avea consecințe grave pentru membrii grupurilor reprezentate. Cu privire la natura și gravitatea ingerinței, Curtea a notat că asociația reclamată nu a putut să își expună posterele pe panourile publicitare din mun. Chișinău. Cu toate acestea, asociația reclamată a avut în continuare la dispoziție alte mijloace de comunicare și, în special, a putut utiliza internetul pentru a promova linia telefonică gratuită de asistență în caz de discriminare. Prin urmare, nu a existat o restricție generală a difuzării ideilor asociației reclamante, ci mai degrabă o interdicție limitată exclusiv la afișarea publică a caricaturilor în cauză. În aceste condiții, Curtea a subliniat că posterul asociației reclamante a abordat un subiect de interes public iminent, că nu se poate considera că promova discursul de ură sau intoleranță, că rolul asociației reclamante a fost similar cu cel al presei și că nu a existat o marjă de apreciere limitată, întrucât marja de apreciere acordată statului reclamat era redusă. Prin urmare, afișul care transmitea un mesaj anti-discriminare inequivoc și inteligibil nu a putut avea consecințe grave asupra celor două grupuri de populație vulnerabile pe care autoritățile au încercat să le protejeze. În plus, instanțele naționale nu au efectuat un control efectiv, contrar Articolului 10 din Convenție. În opinia Curții, această omisiune a constituit un factor-cheie pentru a stabili că nu au existat motive pertinente și suficiente pentru ingerința în dreptul asociației reclamante la libertatea de exprimare. În plus, o astfel de ingerință ar fi putut avea un efect inhibitor asupra formelor satirice de exprimare referitoare la probleme sociale. În consecință, Curtea a reținut că ingerința nu a fost „necesară într-o societate democratică”, hotărând că a avut loc o încălcare a Articolului 10 din Convenție. Curtea a considerat că constatarea unei încălcări reprezintă, în sine, o reparație echitabilă suficientă cu privire la prejudiciul moral suferit de către asociația reclamantă. Totodată, Curtea a acordat asociației reclamante 2.500 de euro pentru costuri și cheltuieli.
8.	COSOVAN (nr. 2) (36013/13)	08.10.2024 08.01.2025	Cauza se referă la confiscarea unei sume de bani de la reclamant, în pofida faptului că urmărirea penală împotriva lui a fost încetată din motivul intervenirii termenului de prescripție. Potrivit circumstanțelor cauzei, la 15 ianuarie 2007, în privința reclamantului a fost pornită urmărirea penală în baza art. 241 alin. (2) lit. e) și f) din Codul penal, pentru practicarea ilegală a activității de întreprinzător, fapt soldat cu obținerea unui profit în proporții deosebit de mari. La 27 iunie 2011, în baza cererii înaintate de către reclamant, procurorul de caz, printr-o ordonanță, a decis să înceteze urmărirea penală, deoarece în privința reclamantului expirase termenul de prescripție de tragere la răspundere penală. Totodată, prin aceeași ordonanță, procurorul a dispus confiscarea specială de la reclamant a contravalorii banilor rezultați din infracțiune, în sumă de 116.428 de lei.

			Reclamantul a contestat la procurorul ierarhic superior ordonanța din 27 iunie 2011, în partea referitoare la măsura de confiscare. El a argumentat că el nu-și recunoscuse niciodată vinovăția în raport cu infracțiunea imputată, iar acuzațiile penale aduse în privința lui nu fuseseră determinate de către o instanță judecătorească. Prin urmare, măsura de confiscare nu putea fi aplicată în privința sa. Prin ordonanța procurorului ierarhic superior din 6 aprilie 2012, contestația reclamantului a fost respinsă. Reclamantul a contestat ordonanțele din 27 iunie 2011 și 6 aprilie 2012 la judecătorul de instrucție doar în partea referitoare la aplicarea măsurii de confiscare. Reclamantul a susținut că procurorul nu explicase că încetarea urmăririi penale din motivul expirării termenului de prescripție ar fi fost considerată ca o recunoaștere a vinovăției. În plus, el nu a fost recunoscut vreodată în calitate de bănuț, iar în privința sa nu au fost înaintate eventuale învinuiri. Din moment ce el nu și-a recunoscut vreodată vinovăția, procurorul nu putea să aplice măsura confiscării speciale, care putea fi utilizată doar în cazul stabilirii faptei infracționale și a făptuitorului în cadrul unor proceduri judiciare. Prin încheierea din 15 ianuarie 2013, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani a respins plângerea reclamantului. Instanța a argumentat că în cadrul urmăririi penale fuseseră colectate suficiente probe pertinente care confirmau bănuiala în privința reclamantului, însă ultimul nu putea fi tras la răspundere penală din cauza expirării termenului de prescripție. Cu toate acestea, reclamantul obținuse suma confiscată în urma activității infracționale, iar potrivit legislației penale și procesual-penale, procurorul era autorizat să aplice măsuri de siguranță în asemenea situații. Judecătorul de instrucție a mai notat că reclamantul nu contesta decizia procurorului de a înceta urmărirea penală, ci măsura de siguranță aplicată. În plus, judecătorul de instrucție nu a identificat deficiențele procedurale descrise de către reclamant, din moment ce materialele dosarului demonstau că reclamantul fusese recunoscut în calitate de bănuț, că el beneficiase de asistență juridică din partea unui avocat, care îl asistase la fiecare etapă procesuală, și că nici reclamantul, nici avocatul său nu contestaseră constatările procurorului referitoare la faptul că suma confiscată rezultase din activitatea comercială ilegală pe care o desfășurase reclamantul. Invocând Articolul 6 §§ 1 și 2 din Convenție, reclamantul s-a plâns în fața Curții de încălcarea dreptului său la un proces echitabil și a prezumției de nevinovăție. În special, reclamantul a argumentat că în privința sa fusese aplicată, în lipsa unui proces judiciar, o pedeapsă penală sub formă de confiscare, ceea ce i-a încălcat dreptul său de a fi prezumat nevinovat. Cu toate acestea, Curtea a analizat prezenta cauză exclusiv din perspectiva Articolului 6 § 2 din Convenție. Referitor la aplicabilitatea acestei prevederi în situația reclamantului, Curtea a notat că ordonanța de confiscare specială a fost adoptată odată cu decizia procurorului de a înceta urmărirea penală, făcând referire la probele acumulate în cadrul acestei investigații. Prin urmare, a existat o legătură suficientă între cauza penală și ordinul de confiscare contestat de către reclamant, ceea ce făceau incidente prevederile Articolului 6 § 2 din Convenție. Totodată, Curtea a notat că reclamantul nu a contestat în niciun fel faptul încetării urmăririi penale din motivul expirării termenului de prescripție, durata urmăririi penale sau omisiunea procurorului de a transmite cauza spre examinare în instanță. Faptul dezacordului său cu încetarea urmăririi penale, exprimat în fața Curții, nu coincidea nici cu poziția, acțiunile și argumentele sale la nivel național, nici cu materialele din dosar.

			Cu privire la fondul plângerii, Curtea a notat că aplicarea confiscării speciale nu echivala cu o pedeapsă penală și, de asemenea, nu impunea autorităților naționale, în baza dreptului intern, să condamne reclamantul sau să exprime o opinie potrivit căreia el se face vinovat de comiterea unei infracțiuni. În plus, prevederile relevante din Codul penal erau mai degrabă îndreptate către bunuri, și nu către persoane, și erau destinate să prevină folosirea bunurilor rezultate dintr-un act ilegal. Totodată, Curtea a menționat că autoritățile naționale sunt obligate, în baza Convenției, să se expună cu privire la comportamentul ilicit care ar fi condus la dobândirea sumelor în litigiu și să stabilească legătura dintre un astfel de comportament și sumele bănești obținute ilegal, care sunt supuse confiscării speciale. A fost luată în considerare de către Curte și motivarea oferită de către instanțele naționale, din care rezulta că reclamantului i s-a explicat că el nu avea o calitate procesuală în momentul încetării urmăririi penale, că probele din dosar indicau că el obținuse banii ca rezultat al practicării ilegale a activității de întreprinzător și că reclamantul nu contestase vreodată acest lucru în fața procurorului ierarhic superior sau a instanței de judecată, unde a fost permanent asistat de către un avocat. Astfel, potrivit constatărilor instanțelor judecătorești, exista o bază legală pentru aplicarea confiscării speciale, având în vedere originea ilegală a mijloacelor bănești. De asemenea, Curtea a atras atenția asupra faptului că evaluarea originii ilicite a banilor s-a bazat pe probe colectate în cursul urmăririi penale și nu pe prezumții, iar raționamentele oferite de către autoritățile naționale nu se refereau la aprecierea vinovăției reclamantului, ci la originea bunurilor supuse confiscării. Prin urmare, Curtea a concluzionat că, în baza analizei legislației interne, decizia de aplicare a măsurii confiscării speciale, interpretată contextual, în care se face referire și la originea ilicită a bunurilor, nu poate fi considerată ca o confirmare a vinovăției persoanei, în sensul prevăzut de legea penală. Din aceste motive, Curtea a reținut, cu majoritate de voturi, că nu a existat nicio încălcare a Articolului 6 § 2 din Convenție.
9.	FURDUI (4859/12)	22.10.2024 22.10.2024	Cauza se referă la imposibilitatea reclamantului de a-și apăra dreptul de proprietate asupra unui apartament, în pofida existenței unei hotărâri judecătorești favorabile și fără a primi o despăgubire pentru acest fapt. Potrivit circumstanțelor cauzei, în anul 2002, reclamantul, în calitate de dobânditor, a semnat un contract de înstrăinare a unui apartament cu condiția întreținerii pe viață. Dreptul său de proprietate asupra apartamentului a fost înscris în Registrul bunurilor imobile. În anul 2007, beneficiarul întreținerii a introdus o acțiune prin care a cerut rezoluțiunea contractului, susținând că reclamantul nu-și respectase obligațiile contractuale. Prima instanță, prin hotărârea din 13 martie 2008, a respins acțiunea. La 10 septembrie 2008, Curtea de Apel Chișinău a dispus rezoluțiunea contractului în cauză. Cu toate acestea, printr-o decizie definitivă din 6 mai 2009, Curtea Supremă de Justiție a casat decizia Curții de Apel și a menținut hotărârea instanței de fond. Între timp, la 3 decembrie 2008, când hotărârea Curții de Apel era încă în vigoare, beneficiarul întreținerii a vândut apartamentul terțului R., în baza unui contract de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață. La 9 decembrie 2009, dreptul de proprietate al terțului R. a fost înscris în Registrul bunurilor imobile. La 25 iulie 2009, beneficiarul întreținerii a decedat. Reclamantul a depus o acțiune împotriva terțului R., în care a invocat nulitatea contractului de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață. El a susținut, printre altele, că beneficiarul întreținerii acționase cu rea-

		credință, asigurându-l pe terțul R. că apartamentul nu era în litigiu, că temeiul juridic pentru încheierea contractului de rentă viageră dispăruse ca urmare a anulării hotărârii Curții de Apel din 10 septembrie 2008 și că el dobândise calitatea de proprietar în baza contractului din 2002, care fusese confirmat prin decizia definitivă a Curții Supreme de Justiție din 6 mai 2009. Prima instanță a respins acțiunea reclamantului ca nefondată, deoarece decizia Curții de Apel din 10 septembrie 2008 era executorie, iar între 10 septembrie 2008 și 6 mai 2009 beneficiarul întreținerii avea dreptul de a dispune de bunul său. La 1 decembrie 2010, Curtea de Apel Chișinău a admis recursul reclamantului, casând hotărârea instanței inferioare. Cu toate acestea, Curtea Supremă de Justiție, prin decizia sa din 13 iulie 2011, a anulat decizia Curții de Apel și a confirmat hotărârea instanței de fond. La 11 decembrie 2017, terțul R. a vândut apartamentul unor alte persoane și, în ziua următoare, dreptul lor de proprietate asupra imobilului a fost înscris în Registrul bunurilor imobile. La 18 decembrie 2019, Agentul guvernamental a depus o cerere de revizuire la Curtea Supremă de Justiție, prin care a solicitat revizuirea deciziei Curții Supreme de Justiție din 13 iulie 2011 și achitarea în beneficiul reclamantului a sumei de 205.000 de lei cu titlu de prejudiciu material, reprezentând valoarea apartamentului în litigiu, 1.500 de euro cu titlu de prejudiciu moral și 10.850 de lei cu titlu de costuri și cheltuieli. La 21 octombrie 2020, Curtea Supremă de Justiție a admis cererea de revizuire și a constatat încălcarea Articolelor 6 § 1 și 13 din Convenție, inclusiv a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție în privința reclamantului. Instanța de revizuire a trimis cauza la rejudecare și a dispus achitarea în beneficiul reclamantului doar a sumelor dispuse cu titlu de prejudiciu moral și a celor privitoare la costuri și cheltuieli. Prin decizia sa din 16 decembrie 2020, Curtea Supremă de Justiție a respins recursul terțului R. ca nefondat și a menținut hotărârea Curții de Apel Chișinău din 1 decembrie 2010. Invocând Articolul 6 § 1 din Convenție, reclamantul s-a plâns în fața Curții de faptul că decizia Curții Supreme de Justiție din 13 iulie 2011, pronunțată în al doilea set de proceduri, a adus atingere principiului securității raporturilor juridice și că nu a fost motivată suficient. De asemenea, reclamantul a invocat încălcarea Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție și a Articolului 13 din Convenție, ca urmare a adoptării acestei decizii, precum și incapacitatea sa de a-și apăra dreptul de proprietate. Cu privire la menținerea statutului de „victimă” după redeschiderea celui de-al doilea set de proceduri judiciare, Curtea a indicat că suma acordată cu titlu de prejudiciu moral este inferioară celei pe care ea însăși ar fi acordat-o pentru o încălcare similară și că reclamantul nu a redobândit nici dreptul de proprietate asupra apartamentului, nici nu i s-a acordat o despăgubire pentru imposibilitatea de a beneficia și de a dispune de acest bun. Astfel, reclamantul nu a obținut o reparație adecvată și suficientă pentru încălcarea invocată și, prin urmare, se poate pretinde în continuare „victimă”. Cu referire la Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, Curtea a argumentat că dreptul de proprietate al reclamantului a fost afectat prin decizia Curții Supreme de Justiție din 13 iulie 2011, în rezultatul căreia au coexistat două titluri de proprietate cu privire la apartamentul în litigiu, i.e. cel al reclamantului și cel al terțului R. Cu toate acestea, doar cel din urmă a beneficiat de dreptul de a se folosi și dispune de bun, pe când reclamantul nu a obținut nici măcar o despăgubire. În pofida faptului că reclamantul a obținut câștig de cauză împotriva terțului R.,

			această reușită nu ar fi putut fi valorificată, deoarece apartamentul a fost vândut unor alte persoane, care puteau invoca buna-credință într-un eventual litigiu. Prin urmare, Curtea a concluzionat că nu a fost îndeplinită obligația pozitivă potrivit căreia proprietatea reclamantului trebuia să fie efectiv protejată prin existența unor căi de atac adecvate. În consecință, Curtea a reținut că a existat o încălcare a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție. Curtea i-a acordat reclamantului 10.180 de euro pentru prejudiciul material, 1.500 de euro pentru prejudiciul moral și 200 de euro pentru costuri și cheltuieli.
10.	TASONCOM S.R.L. (59627/15)	22.10.2024 22.01.2025	Potrivit circumstanțelor cauzei, la 9 octombrie 2009 Inspectoratul Fiscal de Stat Orhei a emis o decizie cu privire la încălcarea legislației de către societatea reclamantă. Decizia respectivă s-a bazat pe actul de control fiscal, prin care s-a stabilit, printre altele, că societatea reclamantă trecuse la deduceri în scopuri fiscale pentru perioada 2007 și 2008 anumite cheltuieli referitoare la procurarea mărfurilor de la agenți economici anulați ca plătitori de taxă pe valoare adăugată (TVA). Prin decizia sa din 12 noiembrie 2009, Inspectoratul Fiscal de Stat din or. Orhei a respins ca neîntemeiată cererea prealabilă depusă de către societatea reclamantă, cu menținerea în vigoare a deciziei din 9 octombrie 2009, prin care fusese sancționată pecuniar. La 17 decembrie 2009 societatea reclamantă a depus o cerere de chemare în judecată împotriva deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat din 9 octombrie 2009. Ea a reținut că documentele sale cu privire la cheltuielile suportate fuseseră prezente în momentul efectuării controlului și că acestea confirmau faptul că marfa respectivă fusese procurată și în continuare vândută altor agenți economici în baza facturilor fiscale, fapte care au contribuit la sporirea achitării TVA. De asemenea, societatea reclamantă a menționat că ea nu putea să poarte răspundere materială pentru agenții economici care nu-și îndeplinesc obligațiile față de buget în conformitate cu Codul fiscal. La o dată nespecificată, împotriva societății reclamante și administratorului său a fost pornită urmărirea penală în baza art. 244 alin. (2) lit. b) din Codul penal. Astfel, prin sentința Judecătorei Orhei din 21 mai 2010, societatea reclamantă și administratorul acesteia au fost condamnați în baza art. 244 alin. (2) lit. b) din Codul penal, pe semnele de evaziune fiscală a întreprinderilor, prin tăinuirea altor obiecte impozabile, care a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari. Cu privire la capătul de acuzare de evaziune fiscală, instanța de judecată i-a stabilit pedeapsa cu amendă și privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrare pe un termen de doi ani, iar societății reclamante i-a stabilit o pedeapsă în formă de amendă și privarea de dreptul de a exercita o activitate care implică încheierea tranzacțiilor de vânzare-cumpărare de mărfuri pe care urmează a fi achitată TVA pe un termen de trei ani. Prin hotărârea sa din 16 februarie 2012, Judecătoria Orhei a admis cererea de chemare în judecată depusă de către societatea reclamantă și a anulat decizia Inspectoratului Fiscal de Stat Orhei. Instanța a respins argumentul Inspectoratului Fiscal cu privire la lipsa documentelor justificative pentru deducerile fiscale efectuate de către societatea reclamantă, deoarece prevederile Codului fiscal stabileau că pentru livrările impozabile cu TVA factura fiscală servea drept document care confirma dreptul la trecerea în cont a TVA la cumpărătorul mărfurilor. La 22 martie 2012 Inspectoratul Fiscal de Stat Orhei a depus recurs împotriva hotărârii din 16 februarie 2012 și a reținut, printre altele, că odată cu anularea în calitate de plătitori ai TVA a furnizorilor, ultimii nu au avut posibilitatea legală de a elibera facturi fiscale, de unde și rezultă că acele facturi nu puteau fi considerate documente justificative. De

		asemenea, el a specificat că societatea reclamantă nu avea dreptul la trecerea în cont a TVA, deoarece fusese anulat statutul de plătitori TVA al agenților economici (furnizorilor). Prin decizia sa irevocabilă din 12 septembrie 2012, Curtea de Apel Chișinău a admis recursul depus de către Inspectoratul Fiscal de Stat Orhei și a casat hotărârea primei instanțe din 16 februarie 2012, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii depuse de către societatea reclamantă. Instanța s-a referit la sentința în privința societății reclamante, pronunțată de către Judecătoria Orhei la 21 mai 2010, notând că vinovăția acesteia fusese deja stabilită, iar societatea reclamantă nu era îndreptățită să solicite anularea deciziei Inspectoratului Fiscal din 9 octombrie 2009. Prin decizia sa din 21 noiembrie 2012 (după încheierea procedurii fiscale), Curtea de Apel Chișinău a admis recursurile depuse de către societatea reclamantă și administratorul acesteia împotriva sentinței Judecătoriei Orhei din 21 mai 2010, a casat sentința respectivă, cu retrimiteră cauzei penale pentru rejudecare la Judecătoria Orhei. Ulterior, la 27 decembrie 2013 Judecătoria Orhei a pronunțat sentința de achitare a societății reclamante și a administratorului acesteia pentru infracțiunea de evaziune fiscală, deoarece nu se constatare existența faptei infracționale. La 26 martie 2014 societatea reclamantă a depus o cerere de revizuire împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2012 în contextul procedurii fiscale. Ea a reținut apariția unor noi circumstanțe și fapte esențiale în această cauză, i.e. pronunțarea sentinței de achitare din 27 decembrie 2013 și, pe de altă parte, anularea sentinței care a servit temei pentru emiterea deciziei a cărei revizuire s-a solicitat. Prin încheierea sa din 18 martie 2015, Curtea de Apel Chișinău a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire și a reținut că argumentele invocate nu s-au încadrat în temeiurile prevăzute la art. 449 CPC și nu au putut servi temei pentru redeschiderea procesului, iar însăși admiterea cererii de revizuire contravenea principiului securității raporturilor juridice. Prin decizia sa irevocabilă din 20 mai 2015, Curtea Supremă de Justiție a respins recursul administratorului societății reclamante și a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău. Ținând cont de decizia irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2012, Curtea Supremă de Justiție și-a bazat soluția pronunțată pe faptul că societatea reclamantă a trecut la deduceri în scopuri fiscale sume ce țin de procurarea mărfurilor de la agenții economici care fuseseră anulați ca plătitori de TVA. Ea a concluzionat că faptul lipsei în acțiunile societății reclamante și ale administratorului acesteia a componentei de infracțiune nu a însemnat că acțiunile acestora fuseseră în conformitate cu legislația fiscală, în timp ce anume derogările de la normele fiscale au servit drept temei pentru aplicarea de către organul fiscal a sancțiunilor indicate în decizia din 9 octombrie 2009. În fața Curții, societatea reclamantă a pretins încălcarea drepturilor sale garantate de Articolul 6 § 1 din Convenție, din cauza respingerii cererii sale de revizuire de către instanțele judecătorești naționale. De asemenea, invocând încălcarea Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, ea a pretins că, în pofida achitării sale de comiterea infracțiunii de evaziune fiscală, ea a suportat sancțiuni fiscale, fiind privată de sume considerabil de mari. Referitor la aplicabilitatea Articolului 6 din Convenție, Curtea a notat că nu poate considera decizia Curții Supreme de Justiție ca un simplu refuz de redeschidere a procedurii fiscale. Într-adevăr, chiar dacă rezultatul cauzei nu a fost modificat, prin excluderea răspunderii penale a societății reclamante ca temei al condamnării acesteia în procedura

			fiscală și prin substituirea altor argumente în susținerea acestei condamnări, Curtea Supremă de Justiție s-a pronunțat din nou asupra fondului acuzațiilor aduse reclamantei în contextul procedurii fiscale. Respectiv, revizuirea efectuată de către Curtea Supremă de Justiție în cadrul examinării cererii de revizuire trebuie considerată ca o prelungire a procedurii încheiate prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2012. Prin urmare, Curtea a concluzionat că aspectul penal al Articolului 6 din Convenție, însoțit de garanțiile corespunzătoare, este aplicabil și procedurii de control urmate în prezenta cauză. Cu privire la fondul plângerii, Curtea a notat că a existat o repetare a procesului penal împotriva societății reclamante cu privire la aceleași fapte. În acest context, Curtea a notat că societatea reclamantă s-a aflat într-o situație în care, pentru aceleași fapte, a fost achitată definitiv în procesul penal propriu-zis, dar condamnată în procesul fiscal, care trebuia considerat a fi penal în sensul Articolului 6 din Convenție. În opinia Curții, această situație este greu de conciliat cu principiul securității raporturilor juridice. În special, ea a notat că respingerea cererii de revizuire depuse de către societatea reclamantă și menținerea condamnării pronunțate în procesul fiscal privează achitarea definitivă de care această societate a beneficiat în procesul penal de cel puțin o parte din efectele acesteia și, astfel, merge împotriva ei. Prin urmare, Curtea a considerat că rezultatul cerut de dispozițiile Articolului 6 § 1 din Convenție nu a fost atins în procesul fiscal inițiat împotriva societății reclamante. De asemenea, având în vedere faptul că societatea reclamantă și-a respectat pe deplin obligațiile de declarare a TVA, era imposibil să obțină respectarea de către furnizor a obligațiilor sale fiscale și că nu cunoștea de existența fraudei fiscale, iar aceasta nu ar fi trebuit să suporte toate consecințele neregulilor comise de către furnizor. Prin urmare, Curtea a considerat că în acest caz societatea reclamantă a suportat o povară disproporționată, concluzionând că a avut loc și o încălcare a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție. Curtea a acordat societății reclamante 4.700 de euro pentru prejudiciul moral și 2.500 de euro pentru costuri și cheltuieli. Curtea a decis să rezerve aspectul privind prejudiciul material pentru o procedură ulterioară, invitând Guvernul și societatea reclamantă să o informeze în decurs de trei luni despre orice acord la care ar putea ajunge.
11.	RIMSCHI ș.a. (6492/14 și 46577/14)	12.11.2024 12.11.2024	Cererile se referă la presupusul caracter inechitabil al procesului penal în privința reclamanților, vizând în special pretinsa instigare a acestora la comiterea unei infracțiuni pe care, în alte circumstanțe, nu ar fi comis-o, precum și la eșecul autorităților naționale de a-și motiva corespunzător deciziile referitoare la condamnarea reclamanților. În anul 2005, primul reclamant a fost condamnat pentru nedenunțarea unei infracțiuni comise de către o terță persoană, constând în fabricarea de bancnote false. În toamna anului 2008, primul reclamant, al treilea reclamant și al patrulea reclamant s-au mutat într-o casă închiriată, dotată cu un utilaj primit de la V.F., un fost ofițer de poliție și agent sub acoperire, pe care l-au folosit pentru a fabrica 20.000 de bancnote false de 100 de dolari americani. Ulterior, un raport de expertiză a stabilit că bancnotele erau de o calitate destul de slabă, unele dintre ele având imprimat textul „This tissue is tender to all dogs, public and private.” La 1 iulie 2009, poliția a lansat operațiunea „Dollar” pentru a demasca o organizație criminală specializată în falsificarea de bancnote. La 13 iulie, V.F. a fost reținut de către poliție, el acceptând să coopereze cu autoritățile, facilitând ulterior mai multe tranzacții cu primul reclamant, căruia i-a oferit bancnote autentice în schimbul bancnotelor false. La 21 iulie 2009, al treilea și al patrulea reclamant au fost prinși de poliție în timp ce fabricau bancnote false, la cererea primului reclamant.

		La 20 ianuarie 2012, Judecătoria Ialoveni a condamnat 14 persoane, inclusiv reclamantii, pentru fabricarea și punerea în circulație a valutei străine false. Instanța a exclus patru episoade privind unii coînculpați, inclusiv al doilea reclamant, constatând că în fiecare dintre acestea V.F. instigase la comiterea infracțiunii. Totuși, referitor la restul acuzațiilor, instanțele au considerat că autoritățile au acționat legal și că nu a existat instigare. Această hotărâre a fost menținută de către instanțele ierarhic superioare. În decizia sa din 10 aprilie 2013, Curtea de Apel Chișinău a preluat raționamentul instanței inferioare cu privire la absența provocării, adăugând că agenții sub acoperire interveniseră doar după ce inculpatul asamblase deja echipamentul și consumabilele necesare și fabricase bancnote false în toamna anului 2008. În cadrul acelui set de proceduri, un alt grup de persoane, inclusiv al doilea reclamant, au fost condamnați pentru punerea în circulație a bancnotelor false. Invocând instigarea la comiterea unei infracțiuni pe care în alte circumstanțe ei nu ar fi comis-o, reclamantii s-au plâns în fața Curții de faptul că le-ar fi fost încălcat dreptul la un proces echitabil în baza Articolului 6 § 1 din Convenție. Cu referire la primul, al treilea și al patrulea reclamant, Curtea a reținut că nu există nicio dovadă în dosar care să arate că autoritățile ar fi avut informații despre o conduită ilicită anterioară sau despre tentativa acestora de a pune în circulație bancnote false. Primul reclamant fusese condamnat anterior doar pentru nedenunțarea unei infracțiuni de falsificare, dar nu pentru participare. Numai după ce V.F., ca agent sub acoperire, raportase poliției presupusa disponibilitate a primului reclamant de a tranzacționa bancnote false, el a devenit ținta anchetei. Referitor la testul procedural, Curtea a reținut că instanțele naționale nu au luat măsurile necesare pentru a analiza corect circumstanțele plângerilor reclamantilor cu privire la instigare. Autorizația pentru operațiunea sub acoperire a fost dată exclusiv de către procuror, fără nicio supraveghere judiciară, iar instanțele nu au verificat adecvat legalitatea acțiunilor autorităților. Deși legea permitea acest lucru la acel moment, instanțele ar fi trebuit să acorde o atenție suplimentară procedurii, din cauza lipsei unui control judiciar inițial. Instanța de fond a realizat o analiză sumară a presupusei instigări, iar instanța de apel a argumentat că reclamantii achiziționaseră deja echipamentele și fabricaseră o parte din bancnotele false cu mult înainte de intervenția autorităților. Totuși, faptul că echipamentele și bancnotele fuseseră îngropate și neutilizate timp de câteva luni sugera că reclamantii renunțaseră la intenția de a le pune în circulație. Cu privire la cel de-al doilea reclamant, Curtea a constatat că el fusese condamnat în baza unor dovezi insuficiente și a unor contradicții evidente. Instanțele naționale nu au analizat corespunzător plângerea sa referitoare la provocare, condemnându-l în baza declarațiilor unui martor care nu fusese audiat în instanță. În concluzie, Curtea a constatat încălcarea Articolului 6 § 1 din Convenție și în cazul celui de-al doilea reclamant. În continuare, Curtea a respins plângerea primului reclamant în baza Articolului 5 § 1 din Convenție, referitoare la detenția sa ilegală, considerând-o tardivă. Având în vedere circumstanțele cauzei, observațiile părților și constatările sale anterioare, Curtea a considerat că a abordat principalele probleme juridice ridicate în prezenta cauză și, prin urmare, nu a mai examinat plângerea primului și celui de-al doilea reclamant referitoare la refuzul de audiere a martorilor, formulată în baza Articolelor 6 §§ 1 și 3 din Convenție. În consecință, Curtea a acordat primului și celui de-al treilea reclamant câte 5.000 de euro, celui de-al doilea reclamant 7.500 de euro, iar celui

			de-al patrulea reclamant 3.600 de euro pentru prejudiciul moral. De asemenea, Curtea a acordat în comun celui de-al treilea și celui de-al patrulea reclamant suma de 2.000 de euro pentru costuri și cheltuieli.
12.	E.T. (25373/16)	12.11.2024 12.02.2025	Cauza se referă la imposibilitatea reclamantei, care a fost declarată incapacilă din cauza unei boli mintale, de a introduce o acțiune în instanța de judecată în vederea restabilirii capacității sale juridice și la pretinsa discriminare determinată de dizabilitatea sa. Potrivit circumstanțelor cauzei, la sfârșitul anilor 90, reclamanta a fost diagnosticată cu schizofrenie paranoidă cronică. În anul 2000, soțul său A.T. a divorțat de ea, preluând tutela asupra celor doi copii comuni. La o dată nespecificată, A.T. a depus o cerere de chemare în judecată pentru ca reclamanta să fie declarată total incapacilă din cauza bolii sale mintale, susținând că ea se comporta agresiv față de copiii lor. La 22 noiembrie 2002, Judecătoria sectorului Botanica, mun. Chișinău a examinat cauza în absența reclamantei și a declarat-o total incapacilă. Instanța a examinat certificatele medicale, inclusiv cele eliberate de către un spital psihiatric în care reclamanta urma tratament la momentul examinării cauzei. În acest context, au fost audiați A.T., o asistentă socială, și M.M., nașa de cununie a reclamantei și a lui A.T. Totodată, în interesul reclamantei și al copiilor săi, instanța a dispus autorității tutelare din sectorul Botanica („autoritatea tutelară”) să numească un tutore în privința reclamantei. Reclamanta nu a primit niciodată o copie a acestei hotărâri judecătorești. La 17 decembrie 2010, autoritatea tutelară a numit-o pe M.M. în calitate de tutore al reclamantei. La o dată necunoscută, M.M. a solicitat spitalului rezidențial psihiatric Cocieri (denumit ulterior Centrul Cocieri pentru Plasamentul Temporar al Persoanelor cu Dizabilități – „Centrul Cocieri”) să o interneze pe reclamantă pentru tratament pe o perioadă nedeterminată. Potrivit reclamantei, ea avea o relație neplăcută cu M.M., care își neglija obligațiile tutelare. La o dată nespecificată, în anul 2015, un reprezentant al Serviciului independent pentru apărarea drepturilor pacienților din instituțiile psihiatrice a vizitat spitalul și a discutat cu reclamanta, oferindu-i asistență. Ulterior, ea a avut posibilitatea să contacteze un avocat, semnând o procură prin care îl împuternicea să o reprezinte. La 16 iulie 2015, avocatul reclamantei a depus o cerere de chemare în judecată în vederea restabilirii capacității juridice a clienței sale. El a susținut că starea de sănătate a reclamantei se îmbunătățise, că ea era capabilă să-și poarte singură de grijă și că deținea un apartament în care putea locui. El a remarcat relația tensionată dintre reclamantă și tutorele său, care avea „o atitudine ostilă”, menționând că ultima o împiedicase pe reclamantă să-și apere drepturile sale și să beneficieze de diverse garanții. Totodată, avocatul s-a referit la dreptul reclamantei de a trăi în comunitate, care fusese încălcat prin menținerea ei în spital împotriva voinței sale. Reclamanta a fost internată în spital pentru o perioadă nedeterminată de timp, iar ea și-a exprimat în mai multe rânduri dorința de a fi externată. De asemenea, avocatul reclamantei a notat că reclamanta fusese separată de copiii săi și privată de dreptul de a locui în apartamentul său și de a decide asupra unor aspecte importante ale vieții sale private. La 22 iulie 2015, prin încheierea Judecătoriei Botanica din mun. Chișinău, a fost restituită cererea de chemare în judecată depusă de către avocatul reclamantei. Procedând astfel, instanța de judecată a constatat că cererea de chemare în judecată fusese depusă de către un avocat care nu era împuternicit să inițieze și să continue astfel de proceduri. O procură, semnată de către o persoană care fusese declarată incapacilă, nu constituia o autorizare corespunzătoare.

		Avocatul reclamantei a atacat cu recurs încheierea primei instanțe, repetând în esență argumentele sale anterioare. La 30 octombrie 2015, Curtea de Apel Chișinău a respins recursul. Instanța a constatat că avocatul nu fusese împuternicit în modul stabilit de lege să depună o astfel de cerere, deoarece procura sa fusese semnată de către o persoană incapabilă, iar încheierea primei instanțe nu era susceptibilă de atac. Printr-o scrisoare din 20 martie 2023, directorul Centrului Cocieri a informat Ministerul Justiției că a examinat dosarul reclamantei și a constatat că ea continua să aibă nevoie de tratament pentru schizofrenie paranoidă. În anul 2015, atunci când fusese depusă cererea de chemare în judecată, reclamanta urma un tratament la Spitalul Clinic de Psihiatrie. Ea ar fi putut solicita o evaluare a stării sale psihologice de către serviciul de psihiatrie din Chișinău. Alternativ, în urma tratamentului său la Spitalul Clinic de Psihiatrie, în privința reclamantei ar fi putut fi efectuată o evaluare a stării sale psihice. Absența unei astfel de evaluări însemna că ea nu avea nevoie să fie evaluată. Rezultatul unei astfel de evaluări ar fi constituit o bază pentru declararea capacității sale juridice. Psihiatrul care o consulta considera că ea nu putea înțelege ceea ce reprezentantul său scrisese în cererea de chemare în judecată și în cererea ulterioară către Curte. Fiind întrebată în mod direct și prezentându-i-se dosarul pe marginea cererii de chemare în judecată și a cererii adresate Curții, reclamanta a declarat administrației că se întâlnise cu acest avocat în anul 2015, dar a negat că ar fi depus vreo plângere. Ea și-a recunoscut semnătura de pe cererea înaintată Curții, dar nu și-a putut aminti în ce circumstanțe a fost făcută. Psihiatrul a concluzionat că reclamanta nu ar fi putut depune nicio plângere, având în vedere tratamentul său psihiatric continuu. Era posibil ca semnătura reclamantei de pe formularul de cerere să fi fost obținută ca urmare a unei neînțelegeri sau a unei lipse de înțelegere a ceea ce semna. Invocând Articolul 6 § 1 din Convenție și Articolul 14 coroborat cu Articolul 8 din Convenție, reclamanta s-a plâns în fața Curții că legislația moldovenească nu i-a permis să solicite restabilirea capacității sale juridice decât prin intermediul tutorei sale ori al anumitor funcționari. De asemenea, ea s-a plâns că a fost discriminată în raport cu alte persoane aflate în incapacitate temporară de a-și înțelege acțiunile, dar a căror capacitate juridică a rămas intactă, cum ar fi persoanele care au suferit un accident vascular cerebral sau au abuzat de droguri. Deși Guvernul a ridicat o obiecție de inadmisibilitate, argumentând că nu existase nicio îmbunătățire a sănătății reclamantei care să-i permită să depună respectiva acțiune în instanță, ea urmând un tratament psihiatric continuu, și că avocatul nu menținuse contactul cu reclamanta încă din anul 2015 și, prin urmare, n-ar fi avut instrucțiunile necesare din partea ei pentru a depune observațiile sale, Curtea a declarat cererea admisibilă. În această privință, Curtea a notat vulnerabilitatea deosebită a reclamantei și că niciun element din dosar nu demonstra faptul că reclamanta nu și-ar fi dorit să-și mențină cererea sau să fie reprezentată de către același avocat. Subsecvent, Curtea a observat că, deși Guvernul a susținut că nu existase nicio ingerință în dreptul reclamantei privind accesul la o instanță, el a recunoscut că, înainte de hotărârea Curții Constituționale din 17 noiembrie 2016, persoanele incapabile, precum reclamanta, nu puteau introduce în instanța de judecată o acțiune pentru restabilirea capacității lor juridice. Prin urmare, Curtea a considerat ca fiind stabilit faptul că reclamanta nu putea solicita restabilirea capacității sale juridice decât prin intermediul tutorei sale ori al anumitor funcționari. În aceste condiții, Curtea a conchis că legislația internă nu prevedea nicio posibilitate de revizuire periodică automată a valabilității motivelor de plasare a unei persoane sub tutelă, în pofida cerinței prevăzute la

		Articolul 12 § 4 din Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, potrivit căreia măsurile de restrângere a capacității juridice trebuie să facă obiectul unei revizuii periodice de către o autoritate competentă. În cazul reclamantei, măsura aplicată ei nu era limitată în timp. În același timp, astfel cum a confirmat Curtea Constituțională în hotărârea sa din 17 noiembrie 2016, dreptul intern nu prevedea nicio soluție intermediară în ceea ce privește diversitatea gradelor de incapacitate. Legislația prevedea doar incapacitatea totală. Pe lângă efectul negativ asupra drepturilor unei persoane în baza Articolului 8 din Convenție, o astfel de normă rigidă, care nu permitea instanțelor naționale să ia în considerare gradul de incapacitate al unei persoane, a condus, de asemenea, la limitarea totală a accesului persoanei la o instanță. În același timp, Curtea a remarcat importanța pe care instrumentele internaționale de protecție a persoanelor cu tulburări mintale o acordă unei autonomii juridice cât mai mari posibil. În special, o tendință din ce în ce mai pronunțată a fost înlocuirea sistemelor bazate pe privarea unei persoane de orice capacitate juridică în „interesul său superior” cu un sistem de luare asistată a deciziilor, capabil să ia în considerare voința și preferințele proprii ale persoanei. În această privință, Curtea a remarcat că, în cazul de față, reclamanta a susținut că avusese relații tensionate cu tutorele său. Este posibil ca acesta din urmă să fi experimentat un conflict de loialitate între, pe de o parte, fostul soț al reclamantei în susținerea cererii acestuia de a o lipsi de capacitate juridică și, pe de altă parte, reclamantă, în susținerea dorinței sale de a-și recăpăta capacitatea. Cu toate acestea, Curtea a observat că reclamanta nu dispunea de mijloace directe pentru a iniția o procedură judiciară în vederea redobândirii capacității sale, iar instanțele naționale au respins cererea de chemare în judecată depusă de către avocatul pe care îl împuternicise. Examinând excepția de inadmisibilitate ridicată de către Guvern, referitoare la neputința remediilor naționale pentru plângerile sale cu privire la discriminare, Curtea a notat că, în recursul său, avocatul reclamantei invocase art. 16 din Constituție și ridicase, astfel, în fața instanțelor judecătorești problema egalității în fața legii. În plus, având în vedere faptul că originea discriminării pretinse a fost însăși legislația (art. 170 și 267 din Codul de procedură civilă, în redacția în vigoare la acel moment), nici Consiliul de Egalitate și nici instanțele ordinare nu ar fi putut remedia încălcarea reclamată. În orice caz, este clar că reclamanta nu ar fi putut introduce niciun fel de acțiune în justiție. Această situație a durat din momentul în care reclamanta a fost declarată total incapabilă, inclusiv până la data depunerii cererii la Curte, în aprilie 2016. În consecință, căile de atac menționate de către Guvern nu au fost accesibile reclamantei. Cu referire la fondul plângerii reclamantei în baza Articolului 14 coroborat cu Articolul 8 din Convenție, Curtea a constatat că autoritățile moldovenești au deviat de la ceea ce era necesar pentru a asigura adaptarea rezonabilă a nevoilor reclamantei sub forma sprijinirii ei în procesul decizional, refuzându-i orice rol în organizarea propriei vieți. Astfel, încheierea Judecătoriei Botanica din 22 iulie 2015 s-a bazat exclusiv pe criteriul stării de sănătate mintală a reclamantei, fără a lua în considerare capacitățile sale reale. În aceste circumstanțe, legea a permis o ingerință în drepturile reclamantei care nu numai că nu putea fi impusă niciunei alte categorii de persoane, dar nici nu a permis instanțelor naționale să ia în considerare diferitele niveluri de dizabilitate intelectuală și posibilitatea ca, cel puțin în anumite aspecte ale vieții lor și cu o asistență adecvată, persoanele aflate în astfel de situații să poată înțelege și să ia decizii semnificative. În plus, Curtea a

			remarcat că, odată cu trecerea timpului, măsura inițială luată a devenit din ce în ce mai împovărătoare pentru reclamantă, provocându-i disconfort în viața cotidiană, împiedicând-o în același timp să poată obține direct în instanță dreptul de a lua cel puțin unele decizii pe cont propriu, spre deosebire de alte persoane. În consecință, Curtea a constatat o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție și a Articolului 14 coroborat cu Articolul 8 din Convenție, acordând reclamantei 5.000 de euro pentru prejudiciul moral.
13.	CLİPEA și GROSU (39468/17)	19.11.2024 19.02.2025	Cererea vizează condițiile materiale presupus inumane, contrare Articolului 3 din Convenție, într-un spital de psihiatrie unde reclamanții sunt internați periodic pentru tratament medical voluntar în legătură cu dizabilitățile intelectuale de care suferă. De asemenea, cererea se referă la presupusul tratament discriminatoriu aplicat reclamanților, care ar fi condus la încălcarea Articolului 14 din Convenție. Reclamanții sunt persoane cu dizabilități intelectuale care beneficiază periodic de tratament la Spitalul Clinic de Psihiatrie din mun. Chișinău (în continuare „SCP Codru”). Primul reclamant a fost internat de aproximativ 24 de ori, începând din anul 2006, în timp ce a doua reclamantă de aproximativ 28 de ori, începând din anul 1986. Anterior, reclamanții erau de obicei internați în spital la solicitarea poliției și/sau a membrilor familiilor lor, în special în cazul primului reclamant, la cererea mamei sale, P.L., care este tutorele său, deoarece treceau printr-o criză și reprezentau un pericol pentru ei înșiși și pentru alții. Ei erau internați în spital în perioade cuprinse de la 21 până la 30 de zile. La 13 ianuarie 2014, P.L., mama primului reclamant, a depus o plângere la Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității (în continuare „Consiliul”), invocând elemente de discriminare a fiului său în cadrul SCP Codru din cauza dizabilității intelectuale. Ea a susținut că condițiile materiale din spital erau inumane. La 21 februarie 2014, Consiliul a informat spitalul despre intenția sa de a efectua o vizită de constatare a faptelor pentru a verifica acuzațiile, însă directorul spitalului și mai mulți șefi de secție nu au permis vizita. La 11 aprilie 2014, Consiliul a emis o decizie în care a menționat că audiase primul reclamant și pe mama acestuia, mai multe persoane internate în SCP Codru, inclusiv a doua reclamantă, precum și angajați ai SCP Codru și ai Ministerului Sănătății. Ca urmare a anchetei, Consiliul a constatat că SCP Codru nu a demonstrat că primul reclamant beneficiase de tratament adecvat, în special în ceea ce privește accesul la plimbări în aer liber și asistența pentru igiena personală. De asemenea, spitalul nu a permis Consiliului să verifice condițiile materiale din instituție, iar declarațiile prezentate de către SCP Codru nu erau susținute de dovezi clare. În consecință, Consiliul a concluzionat că faptele aflate la dispoziția sa demonstau lipsa unui tratament adecvat pentru un pacient cu dizabilități, în ceea ce privește accesul la servicii medicale. La 10 februarie 2014, Consiliul a sesizat Procuratura Generală cu privire la presupusa comitere a unei infracțiuni împotriva unor pacienți din cadrul SCP Codru, iar la 12 martie 2014 Procuratura s. Centru, mun. Chișinău a inițiat o cauză penală privind pretinse acțiuni de tratament inuman și degradant asupra reclamanților. La 11 iunie 2014, reclamanții au fost recunoscuți și audiați în calitate de părți vătămate, invocând acuzații referitoare la tratamente inumane și degradante, inclusiv interzicerea plimbărilor, muncă forțată și condiții materiale precare. Procurorul a audiat patru medici din spital, inclusiv șefii de secție, care au negat acuzațiile aduse de către reclamanți. De asemenea, procurorul a dispus evaluarea psihiatrică și psihologică a

		reclamanților în cadrul SCP Codru, dar ei au refuzat să participe la examinare, invocând lipsa de încredere în medici. La 24 septembrie 2014, procurorul a dispus clasarea cauzei penale, motivând că nu existau probe că s-ar fi comis o infracțiune și că reclamanții refuzaseră evaluarea psihologică și psihiatrică. La 3 noiembrie 2014, avocata reclamanților a depus o plângere la procurorul ierarhic superior, menționând că nu primise o copie a ordonanței din 24 septembrie 2014 și că fusese doar informată verbal despre conținutul acesteia. De asemenea, avocata a solicitat anularea ordonanței, făcând referire, <i>inter alia</i>, la Convenția Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități. La 11 noiembrie 2014, procurorul ierarhic superior a menținut ordonanța din 24 septembrie 2014. Reiterând declarațiile reclamanților și ale martorilor din spital, procurorul a concluzionat că nu existau dovezi că a fost comisă vreo infracțiune și că reclamanții erau „persoane cu capacitate juridică limitată, iar în aceste circumstanțe, nu sunt întotdeauna capabile să înțeleagă complet și corect ceea ce se întâmplă în anumite situații”. În plus, reclamanții refuzaseră să se supună unei evaluări psihiatrice și psihologice, ceea ce a împiedicat procuratura să evalueze veridicitatea declarațiilor lor. La 30 decembrie 2014, Judecătoria Centru, mun. Chișinău a respins plângerea reclamanților împotriva ordonanțelor din 24 septembrie și 11 noiembrie 2014. Această încheiere a fost contestată de către avocata reclamanților la Curtea de Apel Chișinău. La 2 martie 2015, Curtea de Apel Chișinău a admis recursul reclamanților. Instanța a constatat că procurorul audiase doar patru șefi de secție ai spitalului, în unitățile cărora ar fi fost comise presupusele infracțiuni, fiind astfel martori interesați, întrucât nu puteau să nu fi fost la curent cu presupusele tratamente inumane în secțiile pe care le conduceau. Mai mult, nu era clar ce măsuri fuseseră întreprinse pentru a verifica afirmațiile Consiliului, cum ar fi evaluarea reclamanților de către specialiști din instituții diferite de spitalul despre care se plâneau. În consecință, instanța a constatat că ancheta fusese superficială și incompletă, iar decizia luată era insuficient argumentată. La 2 martie 2016, avocata a solicitat din nou informații privind evoluția cauzei penale și copii ale actelor procedurale emise de către procuror după pronunțarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 2 martie 2015. La 16 martie 2016, procurorul a informat avocata că dosarul penal fusese clasat la 30 iulie 2015, din lipsă de dovezi că ar fi fost comisă vreo infracțiune. Înainte de a lua această decizie, procurorul îi audiase pe reclamanți, pe cei patru șefi de secție ai spitalului și pe mai mulți pacienți care erau internați în spital în acel moment. Cu excepția reclamanților, nimeni dintre ei nu acuzase acte de violență, condiții materiale precare sau muncă forțată. La 28 mai 2015, procurorul a vizitat secțiile 8 și 20 ale spitalului și a fotografiat condițiile, constatând că acestea erau bune. Procurorul a adăugat că „faptele presupuse legate de condițiile precare din instituția medicală și tratamentele substandard nu pot fi considerate tratamente inumane sau degradante din partea personalului medical al instituției”. El a subliniat că, deoarece reclamanții fuseseră internați voluntar în spital, cazul lor nu era similar cu cel al persoanelor internate împotriva voinței lor. Prin urmare, internarea lor nu fusese ilegală sau arbitrară. Procurorul a adăugat că reclamanții aveau capacitate juridică limitată și, prin urmare, nu erau întotdeauna capabili să înțeleagă în mod complet și corect ceea ce li s-a întâmplat. La 20 aprilie 2016, procurorul ierarhic superior a menținut ordonanța din 30 iulie 2015.

			La 4 octombrie 2016, Judecătoria Centru, mun. Chișinău a confirmat ordonanțele de clasare din 30 iulie 2015 și 20 aprilie 2016, practic reiterând argumentele procurorilor, inclusiv cel referitor la imposibilitatea reclamanților de a înțelege complet ce li se întâmpla din cauza diagnosticului lor. Instanța a adăugat că, având în vedere că reclamanții solicitaseră tratament voluntar în spital de mai multe ori, este puțin probabil să fi ales să se întoarcă acolo dacă ar fi fost supuși unui tratament inuman sau degradant. Mai mult, reclamanții aveau libertatea de a comunica cu lumea exterioară și ar fi putut anunța membrii familiei dacă ar fi simțit că sunt maltratați. Instanța a constatat că art. 166¹ din Codul penal nu se aplica în acest caz, deoarece nu existau dovezi că reclamanții ar fi fost supuși unui tratament contrar Articolului 3 din Convenție. De asemenea, condițiile materiale din spital nu puteau fi considerate ca fiind tratament inuman sau degradant, iar reclamanții puteau solicita despăgubiri în cadrul unei acțiuni civile împotriva SCP Codru. La 17 noiembrie 2016, Curtea de Apel Chișinău a menținut încheierea instanței inferioare, reiterând în mare parte motivele acesteia din urmă. Bazându-se pe Articolele 3 și 14 din Convenție, reclamanții s-au plâns în fața Curții că fuseseră tratați în condiții inumane și degradante, că maltratarea primului reclamant de către alți pacienți fusese tolerată de către personalul medical și că ancheta privind plângerile lor a fost inefficientă. De asemenea, reclamanții au invocat că tratamentul inuman la care fuseseră supuși a fost cauzat de dizabilitățile lor intelectuale. Curtea a respins obiecția Guvernului privind neepuizarea remediilor interne, considerând că ancheta penală efectuată de către procuratură era un remediu eficient și că reclamanții aveau opțiunea de a contesta acțiunile personalului medical prin intermediul procuraturii. De asemenea, Curtea a considerat că o acțiune civilă împotriva statului pentru lipsa unei anchete eficiente în legătură cu acuzațiile reclamanților privind tratamentele inumane aplicate de agenți ai statului – în speță, personalul spitalului – și relele tratamente aplicate de către terțe persoane nu le-ar fi putut oferi nicio reparație în ceea ce privește asigurarea eficienței acestei anchete și a urmăririi penale. Curtea a observat că reclamanții nu au fost supuși formal tratamentului involuntar, care ar fi necesitat o hotărâre judecătorească. Totuși, nu există dovezi că ei și-au exprimat consimțământul liber și informat pentru tratamentul medical. În plus, nu este clar dacă reclamanții au primit asistență pentru a înțelege situația lor în momentul spitalizării urgente, ceea ce ridică dubii cu privire la validitatea consimțământului exprimat. Curtea a relevat că spitalizarea psihiatrică, indiferent dacă este voluntară sau nevoluntară, implică un grad de constrângere. În cazul reclamanților, elementele coercitive rezultau din restricționarea plimbărilor, utilizarea forței fizice și injectarea sedativelor fără un consimțământ liber, indică o internare de facto nevoluntară. De asemenea, practicile neoficiale ale spitalului, cum ar fi atribuirea de coduri numerice pacienților, împiedicarea verificărilor externe și lipsa de informare cu privire la dreptul de a părăsi spitalul, au contribuit la această concluzie. Cu privire la investigarea plângerilor reclamanților referitoare la rele tratamente, Curtea a observat că ancheta penală a fost inițiată după mai mult de o lună de la incident, <i>id est</i> la 12 martie 2014, iar reclamanții au fost audiați abia la 11 iunie 2014, după trei luni din momentul pornirii urmăririi penale. Aceste întârzieri sunt incompatibile cu cerința de promptitudine și investigare într-un termen rezonabil. În prima etapă a urmăririi penale, care a durat un an, doar reclamanții și medicii SCP Codru au fost audiați. Singura altă măsură dispusă a fost

		examinarea psihiatrică și psihologică a reclamanților de către medicii aceluiși spital – împotriva cărora reclamanții formulară plângeri – însă ei au refuzat. Chiar Curtea de Apel a constatat în decizia sa din 2 martie 2015 că medicii erau părți interesate, iar procuratura nu a explorat posibilitatea de a dispune examinarea reclamanților de către medici dintr-o altă instituție. Curtea a constatat că reclamanții și avocatul lor nu au fost informați suficient despre desfășurarea anchetei, ceea ce a afectat capacitatea lor de a participa efectiv. Informațiile privind ordonanța de clasare a cauzei penale au fost transmise cu întârziere considerabilă. În plus, lipsa notificării despre vizita procurorului a împiedicat reclamanții să contribuie la investigație prin oferirea de informații relevante sau identificarea martorilor. Aceasta ar fi fost, de asemenea, o ocazie bună pentru a stabili în mod clar în care saloane au fost tratați reclamanții: 8 și 20, care au fost vizitate de către procuror, sau 14 și 17, așa cum au susținut ulterior reclamanții. Aceste deficiențe au condus la concluzia că dreptul reclamanților de a participa efectiv la anchetă nu a fost respectat. În consecință, Curtea a conchis că deficiențele grave constatate în procesul de investigare, inclusiv întârzierile și lipsa de transparență în informarea și implicarea reclamanților în anchetă, au condus la încălcarea Articolului 3 din Convenție. Cu privire la plângerile reclamanților referitoare la presupuse condiții materiale inumane și degradante în SCP Codru, Curtea a remarcat faptul că spitalul nu avea obligația de a ajuta la menținerea igienei personale a pacienților, iar în cazul primului reclamant, acest lucru era responsabilitatea mamei sale. Respectiva constatare a fost considerată îngrijorătoare, având în vedere că imposibilitatea primului reclamant de a avea grijă de igiena personală se datora dizabilității sale intelectuale, iar mama sa nu era prezentă regulat pentru a-i oferi ajutorul necesar. Acest context ridică întrebări legate de tratamentul adecvat și de responsabilitățile instituției în cazuri de vulnerabilitate. Curtea a concluzionat că condițiile de tratament ale primului reclamant, care nu a avut acces la plimbări în aer liber și care s-a confruntat cu condiții sanitare precare în băi și toalete, au depășit pragul minim necesar pentru a constitui o încălcare a Articolului 3 din Convenție. Aceste condiții, durând între trei și patru săptămâni, au fost considerate inumane, având în vedere vulnerabilitatea specială a reclamanților. Prin urmare, Curtea a stabilit o încălcare a Articolului 3 în ceea ce privește tratamentele aplicate primului reclamant. În continuare, Curtea a notat că, deși primul reclamant a depus plângeri serioase privind pretinsa maltratare a sa și procuratura a inițiat o cauză penală în acest sens, dosarul nu conține dovezi suficiente pentru a trage o concluzie fermă, din cauza lacunelor anchetei. În absența unor dovezi concludente, Curtea nu a putut stabili dacă primul reclamant a fost supus unor rele tratamente din partea personalului și/sau a altor pacienți din spital. Astfel, Curtea a conchis că nu a existat o încălcare a Articolului 3 sub aspect material în privința primului reclamant. Cu referire la plângerea reclamanților în baza Articolului 14 coroborat cu Articolul 3 din Convenție, Curtea a evidențiat faptul că respingerea plângerilor reclamanților bazată doar pe dizabilitatea lor intelectuală, fără a fi desfășurate alte acțiuni de investigare, reprezintă o încălcare a dreptului la o anchetă efectivă. Dizabilitatea mintală nu poate constitui un motiv pentru a discrimina o persoană sau pentru a devia ancheta de la obiectivitatea verificării faptelor. Astfel, chiar și în cazul unei victime cu dizabilitate intelectuală, ancheta trebuie să se concentreze pe stabilirea faptelor obiective, și nu pe evaluarea înțelegerii acelei persoane despre evenimentele care au avut loc.

			Curtea a constatat că atât procuratura, cât și instanțele judecătorești au folosit dizabilitatea intelectuală a reclamanților ca motiv pentru a clasa cauza penală, ceea ce a constituit o practică discriminatorie față de ei. Preocupările Comitetului ONU pentru drepturile persoanelor cu dizabilități, referitoare la ineficiența sistemului de plângere și întârzierile în anchete, subliniază acest aspect. În plus, Consiliul pentru Egalitate a constatat lipsa unei acomodări rezonabile în cazul primului reclamant, consolidând astfel concluziile Curții referitoare la tratamentul discriminatoriu. Prin urmare, Curtea a constatat încălcarea Articolului 14 coroborat cu Articolul 3 din Convenție. În consecință, Curtea a acordat fiecărui reclamant câte 7.500 de euro pentru prejudiciul moral.
14.	VIERU (17106/18)	19.11.2024 19.02.2025	Cauza se referă la omisiunea autorităților de a o proteja în mod eficient pe T., sora reclamantului, de violența domestică din partea fostului său soț, I.C., care a culminat cu decesul ei, și de a efectua o anchetă efectivă cu privire la circumstanțele violenței care a condus la decesul ei. Pe parcursul unei perioade de doi ani, au fost documentate cel puțin șapte cazuri în care I.C. a bătut-o pe T., au fost solicitate șapte ordonanțe de protecție și au fost emise șase ordonanțe împotriva lui I.C., la poliție fiind raportate incidente repetate de urmărire, hărțuire și leziuni, în pofida ordonanțelor de protecție emise. Cel puțin o dată au fost inițiate proceduri contravenționale pentru provocarea de leziuni minore și cel puțin de trei ori au fost inițiate proceduri pentru încălcarea ordonanțelor de protecție. Au fost inițiate procese penale pentru violență domestică referitoare la violența psihologică și trei episoade de agresiuni fizice (una în septembrie 2014 și două în aprilie 2015), inclusiv pentru încălcarea unuia (primul ordin de protecție din 26 septembrie 2014) din cele cinci ordine de protecție emise. Evenimentele au escaladat în faptul că T. a căzut de la etaj și, în urma leziunilor, a decedat. La 8 septembrie 2016 poliția a inițiat urmărirea penală în privința lui I.C. în baza art. 150 din Codul penal, aceasta fiind încetată la 9 iulie 2018. În fața Curții, reclamantul s-a plâns în baza Articolelor 2, 3, 6, 8 și 14 din Convenție, invocând, în special, absența unui răspuns adecvat din partea autorităților la abuzurile continue împotriva lui T. și faptul că absența unui astfel de răspuns a creat un climat favorabil pentru reapariția violenței, care a culminat cu decesul ei. De asemenea, reclamantul s-a plâns că eșecul autorităților de a oferi protecție surorii sale, atât sub aspect juridic, cât și practic, a fost rezultatul unei toleranțe instituționale mai largi față de violența în familie care afectează mai mult femeile decât bărbații. Curtea a reținut spre examinare doar plângerile în baza Articolelor 2 (sub aspect procedural), 3 (sub aspect material și procedural) și 14 din Convenție. Referitor la pretinsa încălcare a Articolului 3 (sub aspect procedural), Curtea a notat că, deși a existat un număr mare de proceduri care au fost inițiate cu promptitudine după evenimentele relevante, în practică, acestea nu au condus la o mai bună protecție a lui T. sau la responsabilizarea lui I.C. Autoritățile nu au făcut niciodată o încercare serioasă de a examina cazul lui T. în ansamblul său. Astfel, nu a fost inițiată nicio anchetă cu privire la violența psihologică sau agresiunile fizice din noiembrie 2013 și iunie și noiembrie 2015, ori referitoare la încălcările ordinelor de protecție, cu excepția celei din 26 septembrie 2014, din moment ce actele de violență domestică nu ar trebui niciodată considerate izolat, ci mai degrabă ca un singur comportament sau o serie de incidente conexe. Încetarea ulterioară a urmăririi penale a fost cauzată de o convergență nefericită între faptul că nu au fost luate în considerare alte manifestări de violență decât leziunile corporale de o anumită gravitate, intervenția legislației penale mai permissive și expirarea termenului de prescripție.

			Referitor la pretinsa încălcare a Articolului 2 (sub aspect procedural), Curtea a reținut că ancheta privind circumstanțele decesului lui T. a fost la fel de deficitară. Curtea a observat că, de fapt, căderea lui T. de la etajul cinci și decesul ei ca urmare a leziunilor suferite au avut loc în contextul a cel puțin doi ani de violență domestică recurentă și de anchetă inefficientă. Urmărirea penală a fost pornită în baza art. 150 din Codul penal (determinare la sinucidere) și, deși elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la acest articol impuneau o evaluare a unei posibile degradări sistemice care ar fi putut să o determine pe T. să se sinucidă, iar martorii intervievați au furnizat în mod clar probe cu privire la contextul violenței domestice, ancheta s-a referit doar la evenimentele care au avut loc la 22 august 2016, pentru a concluziona că I.C. nu a făcut nimic în acea zi pentru a o determina pe T. să se sinucidă. Curtea a concluzionat că statul nu și-a îndeplinit obligația pozitivă prevăzută la Articolele 2 și 3 din Convenție, dat fiind modul în care autoritățile au tratat rapoartele de violență domestică ale lui T. – în special eșecul lor de a efectua o anchetă efectivă cu privire la acuzațiile credibile de violență psihologică și, în mai multe rânduri, fizică, de a asigura urmărirea penală și pedepsirea promptă a autorului și, de asemenea, de a efectua o anchetă efectivă cu privire la circumstanțele morții lui T. Referitor la pretinsa încălcare a Articolului 3 (sub aspect material), Curtea a notat că plângerea reclamantului abordează două aspecte. Pe de o parte, reclamantul s-a plâns de deficiențele cadrului juridic care reglementează intervenția statului în cazul plângerilor de violență domestică. Pe de altă parte, el a susținut că, în practică, autoritățile nu au reușit să investigheze în mod eficient plângerile specifice ale surorii sale și să prevină repetarea violenței împotriva sa. Cu privire la cadrul legislativ, Curtea a notat că acesta nu a reușit să abordeze un model de violență caracterizat prin violență fizică pe termen lung, dar de intensitate redusă, și prin violență psihologică inexplicabilă, care a continuat chiar și după ce autorul și victima au divorțat și nu mai locuiau împreună, în pofida ordinelor de protecție repetate. Cadrul juridic și punerea sa în aplicare nu au respectat cerința inerentă obligației pozitive a statului de a institui și de a aplica efectiv un sistem de protecție împotriva violenței domestice, contrar Articolului 3 din Convenție. Cu privire la investigarea de către autorități a plângerilor depuse de către sora reclamantului, Curtea a notat că, deși răspunsul inițial pare să fi fost prompt în ceea ce privește anumite incidente, eficiența acestuia este discutabilă. În special, Curtea a notat sistemul deficitar de evaluare a riscurilor, sau mai degrabă absența acestuia, rezultând în faptul că poliția și instanțele nu au evaluat situația în ansamblul său, subestimând grav riscul de vătămare, ceea ce a condus la întreruperea anchetei privind violența domestică și la refuzul unui ordin de protecție într-un moment de vulnerabilitate deosebită, atunci când I.C. fusese eliberat din arest la domiciliu în regim de probațiune. Cu privire la pretinsa încălcare a Articolului 14, Curtea a notat că autoritățile nu au combătut argumentul <i>prima facie</i> al reclamantului, privind pasivitatea instituțională generală și/sau o lipsă de conștientizare a fenomenului violenței în familie și a violenței bazate pe gen în Moldova. Într-un astfel de caz, nu este necesar ca reclamanta să dovedească faptul că a fost în mod individual ținta unui prejudiciu din partea autorităților. În plus, cadrul juridic și aplicarea sa practică nu au reușit să abordeze modelul special de violență în familie la care a fost supusă sora reclamantului. Deși nu se poate spune că legislația moldovenească a eșuat în totalitate să abordeze problema violenței în familie, modul în care dispozițiile legale evaluate în prezenta cauză au fost redactate și interpretate de către autoritățile competente era menit

			să priveze un număr de femei-victime ale violenței în familie de investigații oficiale și, astfel, de protecție efectivă. Prin urmare, Curtea a hotărât că a existat o încălcare (i) a Articolului 2 sub aspect procedural, (ii) a Articolului 3 sub aspect material și procedural, și (iii) a Articolului 14 în coroborare cu Articolele 2 și 3 din Convenție, acordând reclamantului suma de 20.000 de euro pentru prejudiciul moral.
15.	MALAI (24179/18)	19.11.2024 19.11.2024	Cauza se referă la privarea libertății reclamantei timp de aproape 6 luni, în lipsa unor motive relevante și suficiente oferite de către instanțele naționale, precum și la supravegherea sa video în custodia poliției. Potrivit circumstanțelor cauzei, în luna martie 2017, în privința reclamantei, fost primar al unei localități, a fost pornită urmărirea penală cu privire la presupuse acte de corupție și abuz în serviciu în cadrul unei proceduri de achiziții publice ce viza construcția unui apeduct în localitatea sa. În special, s-a presupus că unul dintre participanți, care în cele din urmă nu a câștigat licitația, i-a promis 10% din suma contractului atribuit, cu condiția ca reclamanta să selecteze drept câștigătoare compania a cărei ofertă avea cel mai mare preț, contrar cerințelor legale. Participantul în cauză a mărturisit că el și reclamanta conveniseră asupra comisionului de 10%. Reclamanta a confirmat că primise o astfel de ofertă de comision, dar a negat că a acceptat-o. La 20 noiembrie 2017 reclamanta a fost reținută, iar la 22 noiembrie 2017 ea a fost plasată în arest la domiciliu. Măsura a fost prelungită de șase ori, inclusiv cu plasarea în arest preventiv în penitenciar timp de 11 zile, în luna martie 2018. Reclamanta a fost eliberată din arest la 14 mai 2018. De fiecare dată când instanțele au prelungit arestul în penitenciar sau la domiciliu, ele s-au bazat pe motive similare, și anume pe riscul ca reclamanta să interfereze cu ancheta sau să influențeze martorii. Reclamanta a contestat fiecare decizie de prelungire a privațiunii sale de libertate, argumentând că nu exista nicio bănuială rezonabilă că ar fi comis presupusa infracțiune și că nu existau motive relevante și suficiente pentru privarea ei de libertate, dar fără succes. Ea a susținut că procesul penal în privința sa era o formă de represalii politice, deoarece ea refuzase să se alăture partidului care se afla la acel moment la guvernare. În timpul detenției sale în custodia poliției în perioada 20-22 noiembrie 2017, reclamanta a fost supusă unei supravegheri video permanente, deoarece o cameră video de tip CCTV înregistra permanent imagini din celula ei. Plângerile sale ulterioare privind relele tratamente (condiții de detenție, asistență medicală inadecvată și supraveghere video) au fost respinse ca nefondate. Potrivit informațiilor disponibile, cauza penală împotriva reclamantei nu a fost transmisă în instanță, iar urmărirea penală este pendinte până în prezent. Invocând Articolul 5 § 3 din Convenție, reclamanta s-a plâns în fața Curții că privarea sa de libertate nu s-a bazat pe motive relevante și suficiente. De asemenea, reclamanta s-a plâns în baza Articolului 5 § 1 din Convenție, că privarea de libertate între 20 noiembrie 2017 și 14 mai 2018 nu s-a bazat pe bănuiala rezonabilă că ar fi comis o infracțiune, și că prelungirea detenției sale în luna februarie 2018 nu fusese legală, deoarece procurorul omisese termenul legal pentru a depune demersul său. Totodată, ea s-a plâns în baza Articolelor 3 și 8 din Convenție, susținând că, în timp ce se afla în custodie, nu i s-a acordat o îngrijire medicală adecvată și s-a aflat sub supraveghere video ilegală. Deși Guvernul a susținut că cererea este prematură, având în vedere disponibilitatea unei căi de atac pe viitor în baza Legii nr. 1545, în cazul în care reclamanta ar fi achitată în cadrul cauzei penale pendinte împotriva sa, Curtea a susținut că Legea nr. 1545 se răsfrânge doar

			asupra persoanelor achitate sau în privința cărora a fost încetată urmărirea penală, însă aceste cazuri nu sunt aplicabile situației reclamantei. Cu referire la motivele invocate de către instanțele naționale pentru a priva reclamanta de libertate timp de aproape 6 luni, Curtea a constatat că în deciziile interne nu există niciun indiciu că instanțele au luat în considerare un factor atât de important precum comportamentul reclamantei la începutul anchetei, în luna martie 2017, și până în momentul arestării sale, în luna noiembrie 2017. Totodată, instanțele naționale nu au oferit un răspuns argumentelor reclamantei, conform cărora nu mai existau martori neinterogați după arestarea sa în noiembrie 2017, care ar fi putut fi influențați de către ea. Suplimentar, în urma examinării deciziilor instanțelor naționale, Curtea a ajuns la concluzia că motivele invocate de către ele erau stereotipice și abstracte, manifestate prin simpla lor citare, fără a fi specificat modul în care acestea erau aplicabile circumstanțelor cauzei reclamantei. Prin urmare, Curtea a constatat că a avut loc o încălcare a Articolului 5 § 3 din Convenție. Cu referire la plângerile reclamantei în baza Articolului 8 din Convenție privind supravegherea video ilegală, Curtea a notat că, în contextul dreptului deținuților la respectarea vieții private, plasarea unei persoane sub supraveghere video permanentă în timpul detenției – care implică deja o limitare considerabilă a vieții private a unei persoane – trebuie considerată o ingerință gravă în dreptul individual de a respecta intimitatea sa, ca element al noțiunii de „viață privată”. Prin urmare, Curtea a ajuns la concluzia că a avut loc o încălcare a dreptului reclamantei prevăzut la Articolul 8 din Convenție, având în vedere lipsa unor dovezi din partea Guvernului care să demonstreze că măsura impusă era prevăzută de dreptul intern și asigura o protecție juridică adecvată împotriva arbitrarului, precum și că această măsură a fost stabilită în situația reclamantei în baza unei decizii individualizate și motivate. Suplimentar, plângerile reclamantei în baza Articolelor 3 și 5 § 1 din Convenție, referitoare la lipsa asistenței medicale adecvate în timpul aflării sale în custodie poliției și, respectiv, absența unei bănuieli rezonabile că ea ar fi comis o infracțiune, au fost respinse de către Curte ca inadmisibile. În consecință, Curtea a acordat reclamantei 5.000 de euro pentru prejudiciul moral și 1.500 de euro cu titlu de costuri și cheltuieli.
16.	SZABO (17387/17)	19.11.2024 19.11.2024	Cauza se referă la anularea unei sentințe penale definitive pronunțate în favoarea reclamantului, după admiterea unui apel tardiv depus de către procuror. Potrivit circumstanțelor cauzei, la 3 aprilie 2015 reclamantul, cetățean al Ungariei, a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361, alin. (2), lit. b) și c) din Codul penal, fiindu-i stabilită o amendă de 10.000 de lei, și achitat potrivit art. 27 și art. 248 alin. (5) din Codul penal. Hotărârea putea fi atacată cu apel în termen de 15 zile. La 9 aprilie 2015, procurorul a contestat sentința la Curtea de Apel Chișinău. La 15 aprilie 2015, Curtea de Apel Chișinău a returnat apelul procurorului, menționând printr-o scrisoare că, în conformitate cu art. 405 alin. (4) din Codul de procedură penală, apelurile trebuiau depuse la instanța de fond. La 27 aprilie 2015, procurorul a depus apelul la instanța de fond. La 11 aprilie 2016, Curtea de Apel Chișinău a admis apelul procurorului, a casat parțial hotărârea din 3 aprilie 2015 și a condamnat reclamantul inclusiv pentru tentativă de contrabandă, la trei ani de închisoare, dispunând confiscarea specială a automobilului ca produs al infracțiunii.

			Reclamantul a contestat cu recurs la Curtea Supremă de Justiție decizia instanței de apel, însă la 9 august 2016 acesta a fost declarat inadmisibil. În fața Curții, reclamantul pretinde încălcarea drepturilor sale garantate de Articolul 6 § 1 din Convenție și de Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, invocând încălcarea principiului securității raporturilor juridice ca urmare a admiterii unui apel pretins tardiv înaintat de către procurorul responsabil și a confiscării vehiculului său de către instanța de apel. Guvernul a susținut că apelul procurorului fusese depus la 9 aprilie 2015 direct la Curtea de Apel Chișinău și că instanțele naționale l-au admis în mod corect. Guvernul a invocat în continuare că procurorul și-a corectat eroarea, trimițând ulterior instanței de fond același apel ca și cel depus inițial în termenul legal la Curtea de Apel Chișinău. Curtea a constatat de la început că, potrivit legislației procesuale aplicabile, termenul de introducere a unei căi de atac era de 15 zile de la pronunțarea hotărârii complete, iar contestarea cu apel a hotărârii trebuia făcută la instanța de fond. În aceste condiții, legea nu prevedea nicio dispoziție referitoare la eventuala corectare a erorilor. Curtea a observat că, la 15 aprilie 2015, Curtea de Apel Chișinău a restituit apelul procurorului fără a-l examina, printr-o simplă scrisoare în care se invocau dispozițiile art. 405 alin. (4) din Codul de procedură penală. Prin urmare, scrisoarea nu părea a fi un act procedural în baza Codului de procedură penală, prin care procurorul să fie îndrumat să corecteze eroarea. Curtea a considerat că Guvernul nu a invocat nicio dispoziție din dreptul intern care ar întrerupe termenul de exercitare a unei căi de atac în cazul în care cererea ar fi depusă la instanța greșită sau care ar prevedea vreun termen pentru corectarea unei astfel de erori. În același timp, legea prevedea o procedură de repunere în termen, dar această posibilitate legală nu fusese utilizată de către procuror în prezenta cauză. De asemenea, Guvernul nu a furnizat Curții nicio prevedere legală sau jurisprudență relevantă care să demonstreze că apelul procurorului depus la 9 aprilie 2015 la Curtea de Apel Chișinău a întrerupt curgerea termenului de 15 zile. Din acest motiv, apelul depus la 27 aprilie 2015 a fost depus în afara termenului legal și nu a fost solicitată sau luată în considerare nicio procedură de repunere în termen. O opinie contrară ar fi acordat procurorului o libertate nelimitată de a introduce o cale de atac fără vreo constrângere de certitudine juridică. Mai mult, instanțele au examinat apelul procurorului și au adoptat o nouă hotărâre pe fond, prin care au majorat pedeapsa reclamantului, modificând astfel o situație juridică devenită definitivă, care a adus atingere principiului securității raporturilor juridice. În lumina celor de mai sus, Curtea a concluzionat că instanțele interne au admis un apel tardiv, contrar Articolului 6 § 1 din Convenție. Referitor la plângerea în baza Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, Curtea a constatat că măsura de confiscare specială a automobilului reclamantului, fiind rezultatul admiterii unui apel tardiv împotriva unei hotărâri care dispusese restituirea automobilului reclamantului, a reprezentat o ingerință în dreptul său la respectarea bunurilor sale. Astfel, a existat, de asemenea, o încălcare a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție în această cauză. Reclamantul nu a depus pretenții pentru satisfacție echitabilă. Astfel, Curtea nu a considerat necesar să-i acorde vreo sumă în acest sens.

17.	DURLESCU (7951/12)	19.11.2024 19.11.2024	Cererea se referă la casarea unei încheieri pronunțate în favoarea reclamantului, ca urmare a unui recurs introdus tardiv de către persoane terțe. Potrivit circumstanțelor cauzei, la 24 noiembrie 2009, Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău a pronunțat o încheiere prin care a confirmat tranzacția judiciară dintre reclamant și societatea I. În conformitate cu această tranzacție, societatea I. a recunoscut creanțele reclamantului față de ea și s-a angajat să-i plătească, începând cu 1 decembrie 2009 și până la 31 decembrie 2011, sumele de 30.481 de lei și 469.315 dolari. Dispozitivul încheierii preciza posibilitatea de a fi atacată cu recurs în termen de 15 zile de la data pronunțării. La 8 iunie 2011, Curtea de Apel Chișinău a admis recursul formulat la 19 mai 2011 de către două persoane fizice, V.T. și A.T., în calitate de asociați și membri ai comitetului de audit al societății I., și a trimis cauza spre rejudecare la instanța de fond. Decizia instanței de recurs era definitivă. În urma reexaminării cauzei, ulterior depunerii de către reclamant a cererii la Curte, prin hotărârea din 22 septembrie 2014 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, devenită definitivă, pretențiile reclamantului cu privire la recunoașterea și plata creanței sale au fost admise în totalitate. La 17 decembrie 2015, executorul judecătoresc a inițiat procedura de executare silită a acestei hotărâri. Potrivit ultimelor concluzii ale reclamantului în fața Curții, puțin mai mult de jumătate din sumă era încă neachitată, aceasta ridicându-se la 3.391.503,79 de lei. Invocând Articolul 6 din Convenție și Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, reclamantul s-a plâns de faptul că instanța de recurs a admis, fără nicio justificare, o cerere tardivă împotriva unei încheieri favorabile lui, introdusă de către persoane care nu erau îndreptățite să o facă, aducând astfel atingere principiului securității raporturilor juridice. În fața Curții, Guvernul a susținut că reclamantul ascunsese anumite informații referitoare la evoluția cauzei la nivel național și că cererea ar fi trebuit respinsă ca abuzivă, în conformitate cu prevederile Articolului 35 § 3 (a) din Convenție. Totodată, Guvernul a ridicat obiecția potrivit căreia reclamantul și-ar fi pierdut calitatea de victimă, având în vedere faptul că, după introducerea cererii la Curte și în urma reexaminării interne a cauzei, el obținuse o nouă hotărâre favorabilă. În replică, reclamantul a susținut că informase în mod corespunzător Curtea cu privire la evoluția procedurii interne. Referitor la cea de-a doua obiecție a Guvernului, reclamantul a recunoscut că, odată cu adoptarea hotărârii din 22 septembrie 2014, pretențiile sale împotriva societății I. fuseseră admise în întregime. Cu toate acestea, el a insistat asupra faptului că autoritățile naționale nu au remediat pretensele încălcări ale Articolului 6 din Convenție și ale Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, care rezultă din anularea încheierii definitive din 24 noiembrie 2009, pronunțate în favoarea sa. Cu referire la prima obiecție privind admisibilitatea cererii invocate de către Guvern, Curtea a considerat că nu a fost stabilită intenția reclamantului de a o induce în eroare. Ea a notat că, prin scrisoarea din 20 noiembrie 2017, reclamantul a informat-o despre deciziile interne ulterioare adoptate în prezenta cauză. Prin urmare, obiecția Guvernului privind introducerea unei cereri abuzive a fost respinsă. De asemenea, Curtea a menționat că nicio autoritate națională nu a constatat, cel puțin în fond, o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție din cauza casării ilegale a încheierii definitive din 24 noiembrie 2009, pronunțate în favoarea reclamantului. În plus, reclamantul nu a obținut nicio despăgubire pentru pretensele încălcări. Prin urmare, și obiecția

			Guvernului privind pierderea de către reclamant a calității de victimă a fost respinsă. Cu referire la fondul plângerii reclamantului, Curtea a constatat că, având în vedere casarea de către Curtea de Apel Chișinău a încheierii din 24 noiembrie 2009 în urma unui recurs depus la 19 mai 2011, i.e. după mai mult de șaptesprezece luni de la data pronunțării acesteia, fără ca instanța să se fi expus cu privire la respectarea termenului legal de introducere a acestei căi de atac și, în special, fără a preciza dacă această cale de atac nu este tardivă sau dacă intenționa să acorde o derogare de la acest termen, a avut loc o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție. Având în vedere constatarea încălcării Articolului 6 din Convenție, Curtea a considerat că nu este necesar să examineze plângerea reclamantului în baza aceluiași Articol, privind depunerea cererii de către persoane care nu aveau dreptul să participe la proces. De asemenea, Curtea a constatat încălcarea dreptului de proprietate al reclamantului în baza Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, reiterând jurisprudența sa constantă în materie, conform căreia anularea unei hotărâri definitive în baza căreia a fost recunoscută o creanță și, prin urmare, un „bun”, fără nicio explicație cu privire la motivele acestei anulări, constituie o încălcare a respectivei prevederi. Curtea a acordat reclamantului 2.000 de euro pentru prejudiciul moral și 1.500 de euro pentru costuri și cheltuieli.
DECIZII			
1.	ISTRATE (44860/17)	14.12.2023 18.01.2024	Reclamanta s-a plâns în fața Curții în baza Articolului 6 § 1 din Convenție, invocând refuzul instanțelor naționale de a examina fondul acțiunii sale civile. Observațiile Guvernului au fost expediate reclamantei, fiind invitată să își prezinte propriile observații. Cu toate acestea, scrisoarea Grefei nu a fost urmată de niciun răspuns. Ulterior, reclamanta a fost notificată despre faptul că perioada stabilită pentru prezentarea observațiilor sale expirase și că nicio prelungire a termenului respectiv nu fusese solicitată. Reclamanta a fost atenționată în privința Articolului 37 § 1 (a) din Convenție, care prevede posibilitatea Curții de a radia o cerere de pe rol atunci când circumstanțele permit să se conchidă că reclamantul nu dorește să o mai mențină. Scrisoarea a fost recepționată de către reprezentantul reclamantei, care a descărcat-o în aceeași zi. Cu toate acestea, ea a rămas fără răspuns. Din aceste considerente, în absența unor circumstanțe speciale cu privire la respectarea drepturilor garantate de Convenție și de Protocoalele sale, în conformitate cu Articolul 37 § 1 (a) din Convenție, Curtea a constatat că nu există niciun motiv care ar justifica examinarea în continuare a cererii. Prin urmare, Curtea a radiat cererea de pe rol.
2.	BREZGUNOV (76473/16)	14.12.2023 18.01.2024	În fața Curții, reclamantul s-a plâns în baza Articolului 1 din Protocolul nr. 1 din Convenție și a Articolului 13 din Convenție. La 7 septembrie 2022, succesorul reclamantului (V.S.) a informat Curtea despre decesul reclamantului, totodată, confirmând dorința sa de a continua procedurile în fața Curții. La 19 ianuarie 2023, observațiile Guvernului au fost expediate către V.S., fiind invitată să-și prezinte propriile observații. Cu toate acestea, scrisoarea Grefei nu a fost urmată de niciun răspuns. Printr-o scrisoare recomandată, V.S. a fost notificată despre faptul că perioada stabilită pentru prezentarea observațiilor sale expirase și că nicio prelungire a termenului respectiv nu fusese solicitată. În același timp, V.S. a fost atenționată asupra Articolului 37 § 1 (a) din Convenție, care prevede posibilitatea Curții de a radia o cerere de pe rol atunci când circumstanțele permit să se conchidă că reclamantul nu dorește să o mai

			mențină. Scrisoarea a fost recepționată de către V.S. Cu toate acestea, ea a rămas fără răspuns. Din aceste considerente, în absența unor circumstanțe speciale cu privire la respectarea drepturilor garantate de Convenție și de Protocoalele sale, în conformitate cu Articolul 37 § 1 (a) din Convenție, Curtea a constatat că nu există niciun motiv care ar justifica examinarea în continuare a cererii. Prin urmare, Curtea a radiat cererea de pe rol.
3.	MORARU și alții (65209/13)	16.01.2024 08.02.2024	Cauza se referă la pretinsa încălcare a drepturilor reclamanților (doi părinți și cei 4 copii ai lor) în baza Articolelor 8 și 14 din Convenție, și a Articolului 2 din Protocolul nr. 1 la Convenție, cauzată de refuzul admiterii la creșă a copiilor reclamanti, deoarece în privința lor nu fusese efectuat vaccinul profilactic obligatoriu stabilit prin Legea nr. 10-XVI din 2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice. În special, părinții au refuzat să-și vaccineze copiii din cauza unui risc sporit care rezulta dintr-un presupus incident anterior în care unul dintre copii fusese internat în spital în urma unei reacții adverse puternice la un alt vaccin. Curtea a observat că legea respectivă fusese supusă controlului constituțional de două ori. În special, în anul 2013 Curtea Constituțională a încetat procesul în urma parității de voturi între judecătorii săi, ceea ce presupunea, potrivit legislației, că prevederile erau constituționale. Judecătorii care considerau respectiva lege constituțională s-au referit la date statistice privind rata mortalității copiilor determinate de boli contagioase, la jurisprudența Curții și la diverse decizii ale organizațiilor internaționale. Judecătorii au stabilit că respectiva ingerință era proporțională, iar părinții nu puteau lua decizii care să pună în pericol sănătatea sau dezvoltarea copiilor săi. Totodată, legislația permitea forme alternative de educație, precum studiul la domiciliu sau la distanță, iar accesul copiilor nevaccinați din motive de contraindicații medicale în instituțiile educaționale era permis. Printr-o hotărâre ulterioară din 30 octombrie 2018, Curtea Constituțională a constatat că legea respectivă era destinată să protejeze copiii și sănătatea publică. Curtea Constituțională a produs un echilibru între interesele concurente și a constatat că neadmiterea temporară în instituțiile educaționale nu plasa o sarcină disproporționată față de copiii nevaccinați care nu aveau contraindicații. Astfel, diferența de tratament între copiii vaccinați și nevaccinați era justificată în mod obiectiv și rezonabilă. Curtea a notat că reclamanții nu au invocat plângerile lor în fața vreunei autorități naționale. De asemenea, ea a reiterat jurisprudența sa, potrivit căreia vaccinarea obligatorie reprezintă o ingerință în dreptul la respectarea vieții private, prevăzut de Articolul 8 din Convenție. În prezenta cauză, notând și constatările Curții Constituționale, Curtea a relevat că legislația națională nu introducea o obligație absolută de vaccinare, existând anumite excepții în această privință, inclusiv fiind permise forme alternative de educație. Totodată, Curtea a susținut opinia Curții Constituționale, potrivit căreia exista o necesitate socială stringentă de a proteja sănătatea copiilor prin intermediul vaccinării, ceea ce se încadra în marja de apreciere pe care o avea Statul. Pe de altă parte, reclamanții nu s-au plâns nici la nivel național, nici în fața Curții de existența unor contraindicații pentru administrarea vaccinului în privința copiilor reclamanti. Ei nu au prezentat nicio dovadă care ar fi confirmat alegația lor referitoare la existența unor reacții adverse la un vaccin anterior, perioada în care ei fuseseră afectați de această măsură sau efectele pe care aceasta le-a avut în privința oportunităților sale educaționale și recreaționale. Prin urmare, Curtea a declarat cererea inadmisibilă ca fiind vădit nefondată, în sensul Articolului 35 §§ 3 (a) și 4 din Convenție.

4.	FRIMU (6379/11)	18.01.2024 08.02.2024	Plângerea reclamantei în baza Articolului 6 din Convenție, referitoare la dreptul de acces la o instanță, a fost comunicată Guvernului, care a prezentat observații cu privire la admisibilitate și fond. Respectivele observații au fost expediate reprezentantului reclamantei, care a fost invitat să prezinte propriile sale comentarii. Printr-o scrisoare recomandată, Curtea a atenționat reprezentantul reclamantei că perioada stabilită pentru prezentarea comentariilor sale expirase și că nu fusese solicitată nicio prelungire a termenului. Această scrisoare a fost recepționată, însă nu a urmat niciun răspuns. Printr-o altă scrisoare recomandată, Grefa Curții a informat reclamanta despre omisiunea reprezentantului său de a răspunde la scrisorile Curții. Reclamanta a recepționat această scrisoare, însă nu a răspuns la ea. Din aceste considerente, în absența unor circumstanțe speciale cu privire la respectarea drepturilor garantate de Convenție și de Protocoalele sale, în conformitate cu Articolul 37 § 1 (a) din Convenție, Curtea nu a identificat niciun motiv care ar justifica examinarea în continuare a cererii. Prin urmare, Curtea a radiat cererea de pe rol.
5.	CHIFA (36162/13)	01.02.2024 22.02.2024	Cererea se referă la pretinsa încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție. Reclamanta s-a plâns în fața Curții de faptul că completul Curții Supreme de Justiție care examinase cauza sa civilă nu a fost instituit prin lege și, respectiv, examinarea cauzei de către respectivul complet nu fusese echitabilă. La 4 iulie 2023, Guvernul a informat Curtea despre redeschiderea cauzei ca urmare a unei cereri de revizuire depuse de către Agentul guvernamental, că instanța de revizuire a constatat o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție în privința reclamantei, fiindu-i oferită în acest sens o despăgubire cu titlu de prejudiciu moral și că, în urma redeschiderii procedurilor naționale, reclamanta a avut câștig de cauză în litigiul său. Astfel, Guvernul a solicitat Curții să radieze cauza de pe rol. La 5 septembrie 2023, Grefa Curții a trimis o scrisoare reclamantei, prin care a întrebat-o dacă, având în vedere informațiile furnizate de către Guvern, ea intenționa să-și mențină cererea. Curtea nu a primit niciun răspuns la această scrisoare. De asemenea, printr-o scrisoare trimisă prin sistemul de comunicare electronică al Curții, Curtea a atras atenția reclamantei asupra faptului că termenul pentru transmiterea informațiilor solicitate expirase și că ea nu a solicitat o prelungire. Scrisoarea a ajuns la reprezentantul reclamantului, care a descărcat-o în aceeași zi; cu toate acestea, nu a urmat niciun răspuns. Din aceste considerente, Curtea a ajuns la concluzia că reclamanta nu mai intenționează să-și mențină cererea sa, iar în absența unor circumstanțe speciale care să afecteze respectarea drepturilor garantate de Convenție și de Protocoalele sale, în conformitate cu Articolul 37 § 1 (a) din Convenție, Curtea a considerat că nu mai era justificată examinarea în continuare a cererii. Prin urmare, Curtea a radiat cererea de pe rol.
6.	PLATON (25609/18)	01.02.2024 22.02.2024	În prezenta cauză, reclamantul s-a plâns în fața Curții în baza Articolelor 3 și 13 din Convenție, invocând pretinsa maltratare în timpul aflării lui în custodia statului și eșecul autorităților naționale de a efectua o anchetă efectivă în această privință. La 12 ianuarie 2023 avocatul reclamantului a informat Grefa Curții că nu-l mai reprezintă pe reclamant. De asemenea, el a notat că reclamantul urma să informeze Curtea cu privire la numirea unui nou reprezentant. La 13 ianuarie 2023 reclamantului i s-a acordat un nou termen pentru prezentarea observațiilor sale. Cu toate acestea, nu a urmat niciun răspuns la scrisoarea Grefei, expediată direct la adresa reclamantului.

			Printr-o scrisoare recomandată, reclamantul a fost notificat că termenul acordat pentru depunerea observațiilor sale expirase și că nu a fost solicitată nicio prelungire a termenului. Reclamantul a fost informat despre conținutul Articolului 37 § 1 litera (a) din Convenție, care prevede radierea unei cereri de pe rol în situația în care circumstanțele conduc la concluzia că reclamantul nu intenționează să dea curs cererii. Scrisoarea a fost returnată fără a fi revendicată. Din acel moment, Curtea nu a recepționat nicio scrisoare din partea reclamantului sau a reprezentantului acestuia. Din aceste considerente, în absența unor circumstanțe speciale cu privire la respectarea drepturilor garantate de Convenție și de Protocoalele sale, în conformitate cu Articolul 37 § 1 (a) din Convenție, Curtea a constatat că nu există niciun motiv care ar justifica examinarea în continuare a cererii. Prin urmare, ea a radiat cererea de pe rol.
7.	LAPCHUK și LIKHANOV (77798/14)	01.02.2024 22.02.2024	În fața Curții, reclamanții s-au plâns în baza Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, invocând pretenziile acțiuni ilegale ale autorităților prin nerestituirea autoturismelor, în pofda încetării investigației în privința lor, cauzându-le prejudiciu material și moral important, care a fost compensat doar în mică parte. Guvernul a prezentat observații cu privire la admisibilitate și fond, care au fost transmise reclamanților, ei fiind invitați să prezinte propriile lor observații. Printr-o scrisoare transmisă prin intermediul sistemului de comunicare electronică al Curții, reclamanții au fost notificați despre faptul că perioada stabilită pentru prezentarea observațiilor sale expirase și că nicio prelungire a termenului respectiv nu fusese solicitată. Reclamanții au fost atenționați asupra Articolului 37 § 1 (a) din Convenție, care prevede posibilitatea Curții de a radia o cerere de pe rol atunci când circumstanțele permit să se conchidă că reclamantul nu dorește să o mai mențină. Scrisoarea trimisă reprezentantului reclamanților în Germania s-a întors ca fiind nerevendicată. Printr-o altă scrisoare a Curții, trimisă la adresa reclamanților din Ucraina, aceștia au fost invitați să prezinte observații și să desemneze un alt reprezentant. Această scrisoare însă, a rămas fără răspuns, la fel ca și e-mailul expediat fostului reprezentant. Din aceste considerente, în absența unor circumstanțe speciale cu privire la respectarea drepturilor garantate de Convenție și de Protocoalele sale, în conformitate cu Articolul 37 § 1 (a) din Convenție, Curtea a constatat că nu există niciun motiv care ar justifica examinarea în continuare a cererii. Prin urmare, Curtea a radiat cererea de pe rol.
8.	BET (61731/17)	15.02.2024 14.03.2024	În fața Curții, reclamantul s-a plâns în baza Articolului 6 § 1 din Convenție și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție. Curtea a expediat reclamantului observațiile Guvernului cu privire la admisibilitatea și fondul cauzei, invitându-l să prezinte propriile sale comentarii, însă nu a urmat niciun răspuns la scrisoarea Curții. Printr-o scrisoare recomandată, reclamantul a fost notificat că termenul pentru prezentarea comentariilor la observațiile Guvernului expirase și că nicio prelungire a termenului respectiv nu fusese solicitată. În cele din urmă, scrisoarea a fost returnată Curții, ca fiind nereclamată. Din aceste considerente, în absența unor circumstanțe speciale cu privire la respectarea drepturilor garantate de Convenție și de Protocoalele sale, în conformitate cu Articolul 37 § 1 (a) din Convenție, Curtea a constatat că nu există niciun motiv care ar justifica examinarea în continuare a cererii. Prin urmare, Curtea a radiat cererea de pe rol.
9.	APOSTOL (77610/17)	15.02.2024 14.03.2024	În fața Curții, reclamanții s-au plâns în baza Articolului 3 din Convenție, invocând lipsa unei investigații eficiente în privința pretenzelor rele tratamente la care ar fi fost supuși de către persoane private.

			Curtea a expediat reprezentantului reclamanților observațiile Guvernului cu privire la admisibilitatea și fondul cauzei, invitându-l să prezinte observațiile în numele reclamanților. Această scrisoare nu a fost urmată de un răspuns. Printr-o scrisoare recomandată, reprezentantul reclamanților a fost notificat de către Curte despre posibilitatea radierii cererii de pe rol. Cu toate acestea, scrisoarea a rămas fără răspuns. În lipsa unui răspuns din partea reprezentantului reclamanților, printr-o altă scrisoare recomandată, Curtea a informat reclamanții despre faptul că termenul pentru prezentarea comentariilor la observațiile Guvernului expirase și că reprezentantul lor nu prezentase niciun răspuns. Această scrisoare nu a fost urmată de un răspuns. Din aceste considerente, în absența unor circumstanțe speciale cu privire la respectarea drepturilor garantate de Convenție și de Protocoalele sale, în conformitate cu Articolul 37 § 1 (a) din Convenție, Curtea a constatat că nu exista niciun motiv care ar justifica examinarea în continuare a cererii. Prin urmare, Curtea a radiat cererea de pe rol.
10.	PRIGUZA (81258/17)	04.06.2024 27.06.2024	Cauza se referă la pretinsa instigare a reclamantului la comiterea unei infracțiuni, pe care în mod contrar nu ar fi comis-o. Reclamantul, în calitate de primar al or. Strășeni, a semnat un contract cu o companie privată, condusă de către S., pentru repararea și extinderea rețelei conductelor de apă. Deși Consiliul local Strășeni votase alocarea sumei pentru efectuarea plății către compania lui S., până la 15 noiembrie 2010 reclamantul a refuzat să elibereze banii pentru lucrările efectuate. Între timp, reclamantul a depus la Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției (în continuare „CCCEC”) o plângere împotriva lui S., invocând că luase în mod ilegal bani de la locuitorii orașului pentru a-i conecta la sistemul de conducte de apă. La 6 decembrie 2010, S. a depus o plângere la CCCEC, susținând că reclamantul crease o situație dificilă pentru compania sa, prin refuzul îndelungat de a semna transferul de bani. În plus, el a susținut că reclamantul făcuse aluzie la faptul că ar putea fi găsită o soluție în cazul în care S. îi va da reclamantului un anumit procent din suma datorată companiei. În momentul în care S. a consimțit să plătească suma respectivă, la 15 noiembrie 2010 reclamantul a semnat imediat transferul. La 6 decembrie 2010, CCCEC a inițiat o anchetă penală cu privire la această acuzație. Ofițerul CCCEC a obținut autorizația unui judecător de instrucție de a asculta telefoanele mobile de serviciu și personale ale reclamantului, precum și de a înregistra în secret întâlnirile dintre S. și reclamant. La 24 ianuarie 2011, S. a mers la biroul reclamantului, unde ultimul i-a spus să pună banii într-o mapă, i-a dat cheile de la mașina de serviciu și l-a instruit unde să lase banii. În aceeași zi au fost efectuate percheziții la domiciliul reclamantului, fiind depistate bancnote marcate special în valoare de 4.000 de euro. La 30 septembrie 2014, instanța de fond a condamnat reclamantul pentru corupere pasivă și neglijență în serviciu. În privința instigării la infracțiune, instanța a constatat că acțiunile reclamantului avuseseră un rol determinant în evenimentele pe care el însuși le declanșase, în timp ce autoritățile nu au făcut decât să se alăture activității sale infracționale. La 22 decembrie 2016, instanța de apel a menținut parțial această hotărâre, achitând reclamantul de alte infracțiuni care nu fuseseră dovedite. Instanța a constatat că reclamantul nu fusese instigat la comiterea infracțiunii, dar solicitase banii de la S., astfel cum confirmau înregistrările audio. Prin decizia sa din 14 iunie 2017, Curtea Supremă de Justiție a menținut hotărârea instanței inferioare. Invocând instigarea la comiterea unei infracțiuni și condamnarea pentru comiterea unei infracțiuni organizate de către anumiți agenți provocatori, reclamantul s-a plâns în fața Curții de faptul că i-ar fi fost

			încălcă dreptul la un proces echitabil în baza Articolului 6 § 1 din Convenție. Curtea a reținut că, înainte de plângerea lui S., reclamantul niciodată nu fusese suspectat de participare la vreo activitate infracțională. Cu toate acestea, organul de urmărire penală nu s-a implicat decât atunci când S. s-a plâns că fusese obligat să dea mită reclamantului. La inițierea cauzei penale, procurorul responsabil de caz a făcut referire la documente care dovedeau că compania lui S. efectuase lucrările și că el nu fusese plătit timp îndelungat. Prin urmare, procurorul nu s-a bazat doar pe o plângere neconfirmată a lui S., ci și pe documente care susțineau în mod rezonabil plângerea respectivă. În plus, autoritățile nu au început să înregistreze faptele reclamantului fără a avea o suspiciune obiectivă privind implicarea lui într-o activitate ilegală. Autoritățile au avut probe concrete că reclamantul însuși provocase o situație dificilă prin tergiversarea plății și, ulterior, prin aluzia referitoare la coruperea pasivă. De asemenea, Curtea a notat că, înainte de începerea măsurilor speciale de investigație, autoritățile au obținut autorizația judiciară necesară care implica un control judiciar, iar această procedură fusese respectată. Înregistrările întâlnirilor dintre S. și reclamant demonstau în mod clar atât intenția reclamantului de a obține banii, cât și negocierile cu privire la suma exactă care urma să fie plătită. Curtea a concluzionat că autoritățile s-au „alăturat” unei activități infracționale în desfășurare și nu au supus reclamantul la presiuni nejustificate pentru a comite infracțiunea. Prin urmare, reclamantul nu a fost instigat de către autorități sau de către orice altă persoană care a acționat sub supravegherea lor. În consecință, Curtea a constatat că utilizarea ulterioară a probelor obținute prin intermediul măsurilor speciale de investigație în cadrul procesului penal împotriva reclamantului nu ridică o problemă în baza Articolului 6 § 1 din Convenție. Prin urmare, Curtea a declarat cererea inadmisibilă ca fiind vădit nefondată, în sensul Articolului 35 §§ 3 (a) și 4 din Convenție.
11.	PLATON (63588/17)	04.06.2024 27.06.2024	Cauza se referă la pretinsa încălcare a drepturilor reclamantului în baza Articolului 5 § 4 din Convenție. Potrivit circumstanțelor cauzei, la 23 iulie 2016 instanța de judecată a admis demersul procurorului cu privire la aplicarea măsurii arestării preventive în privința reclamantului. Reclamantul, care la acel moment se afla în străinătate, nu fusese informat despre ședință. Astfel, avocatul său nu fusese prezent la ea, interesele reclamantului fiind reprezentate de către un avocat din oficiu. La 29 iulie 2016, reclamantul a fost extrădat din Ucraina în Republica Moldova. În urma arestării reclamantului, el a fost plasat în Penitenciarul nr. 13. În timpul detenției sale, avocații reclamantului au solicitat de mai multe ori instituției penitenciare să li se permită să se întâlnească cu reclamantul. La 1 septembrie 2016, reclamantul a fost adus în fața judecătorului de instrucție pentru a fi informat oficial despre încheierea din 23 iulie 2016 și mandatul de arestare emis la aceeași dată. Reclamantul a solicitat timp suplimentar pentru a se pregăti de ședință. Judecătorul de instrucție a respins această cerere, motivând că scopul ședinței era doar de a-l informa despre încheierea din 23 iulie 2016. Ulterior, reclamantul a depus plângeri în adresa mai multor autorități, invocând limitarea numărului și a duratei întreprinderilor cu avocații săi în timpul detenției. La 30 noiembrie 2016, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a obligat administrația penitenciarului să asigure reclamantului posibilitatea studierii materialelor cauzei penale. La 4 aprilie 2017, aceeași instanță a respins cererea reclamantului care se referea, printre altele, la solicitarea de a avea întreprinderi zilnice cu avocații săi, făcând trimitere la hotărârea

			sa din 30 noiembrie 2016 și la posibilitatea de a se plânge în cazul neexecutării acesteia. La 10 mai 2017, aceeași instanță a respins plângerea reclamantului, constatând că el urmărea să obțină o hotărâre judecătorească care să oblige administrația penitenciarului să asigure accesul neîngrădit al avocaților săi, fapt pe care trebuia deja să-l facă în baza dispozițiilor legale imperative. Referitor la publicitatea ședințelor, la 21 octombrie 2016, reclamantul a solicitat judecătorului de instrucție să examineze demersul procurorului cu privire la prelungirea măsurii preventive în cadrul unei ședințe publice. Bazându-se pe Articolul 5 § 4 din Convenție, reclamantul s-a plâns în fața Curții de faptul că, în cadrul procedurilor judiciare privind aplicarea măsurii preventive în privința sa, el nu a fost asistat de către avocatul ales, că au existat mai multe limitări în privința întreprinderilor sale cu avocații și că ședințele de judecată nu au fost publice. Cu privire la plângerea reclamantului referitoare la acordarea asistenței juridice din oficiu, Curtea a notat că acest capăt de cerere se referă doar la evenimentele din iulie 2016, iar ultima decizie în acest sens a fost adoptată la 4 august 2016. Ținând cont de faptul că cererea la Curte a fost depusă la 16 august 2017, <i>id est</i> cu depășirea termenului de 6 luni, Curtea a respins acest capăt de cerere din cauza nerespectării termenului de șase luni, în sensul Articolului 35 §§ 1 și 4 din Convenție. Cu referire la obstrucționarea întreprinderilor reclamantului cu avocați aleși, deși au existat anumite cazuri în care avocații fuseseră nevoiți să aștepte câteva ore pentru a comunica cu reclamantul și nu întotdeauna a fost posibil să se vadă cu el în aceeași zi, Curtea a reținut că reclamantul a beneficiat, totuși, de mai multe întreprinderi cu avocații săi (aproape o dată la două zile în cursul primelor două luni de detenție și, ulterior, cel puțin de două ori pe săptămână). Prin urmare, el a avut posibilitate să se pregătească pentru ședințele de judecată. De asemenea, Curtea a notat că ședința de judecată din 1 septembrie 2016 s-a limitat la informarea reclamantului despre încheierea din 23 iulie 2016 și nu a vizat în mod direct detenția reclamantului. În plus, ea a observat că reclamantul a depus diverse plângeri către mai multe autorități, fapt ce denotă că avocații săi au reușit să obțină instrucțiuni de la reclamant și să-l țină informat. În consecință, Curtea a opinat că nu au fost afectate substanțial garanțiile procedurale prevăzute la Articolul 5 § 4 din Convenție, respingând acest capăt de cerere ca fiind vădit nefondat, în sensul Articolului 35 §§ 3 (a) și 4 din Convenție. Cu privire la publicitatea ședințelor, Curtea a constatat că nu a fost demonstrată existența unor circumstanțe care ar fi impus desfășurarea ședințelor publice, declarând și acest capăt de cerere ca fiind vădit nefondat, în sensul Articolului 35 §§ 3 (a) și 4 din Convenție. Din aceste considerente, Curtea a declarat cererea inadmisibilă.
12.	CHIOSA (55873/13)	18.06.2024 11.07.2024	Cauza se referă la pretinsa încălcare a Articolului 5 § 1 din Convenție de către instanțele naționale, în urma refuzului lor de a reduce durata detenției reclamantului în Rusia din durata pedepsei aplicate în Republica Moldova. De asemenea, reclamantul a invocat, în baza Articolului 6 § 1 din Convenție, pretinsa nemotivare a deciziilor judecătorești. Potrivit circumstanțelor cauzei, între 25 martie și 5 octombrie 2009, reclamantul a fost reținut în Rusia în vederea extrădării sale către Republica Moldova, unde fusese dat în căutare pentru fapte de escrocherie. Fiind eliberat în timpul procedurii de extrădare, autoritățile ruse i-au pierdut urma. La 6 iunie 2011, autoritățile moldovenești l-au reținut pe reclamant și l-au plasat în arest preventiv. Printr-o hotărâre din 4 iunie 2012, Judecătoria Bălți l-a condamnat pe reclamant la 8 ani și 6 luni de închisoare pentru escrocherie, fals și uz de

			fals. Judecătorul a dedus din pedeapsa aplicată reclamantului durata arestului preventiv în Republica Moldova. La 27 februarie 2013, pronunțându-se asupra apelului formulat de către reclamant, Curtea de Apel Bălți a menținut sentința. Reclamantul a formulat recurs la Curtea Supremă de Justiție, invocând că nu-i fusese dedusă perioada pe care o petrecuse deja în detenție în Rusia, că termenul de prescripție expirase și că în situația sa erau aplicabile dispozițiile unei legi privitoare la amnistie. La 5 iunie 2013, Curtea Supremă a respins recursul ca vădit nefondat. Cu toate acestea, Curtea Supremă nu s-a pronunțat cu privire la argumentul potrivit căruia nu fusese luată în considerare perioada de timp pe care reclamantul o petrecuse deja în detenție în Rusia. Cu privire la plângerea în baza Articolului 5 § 1 din Convenție, Curtea a observat că reclamantul fusese condamnat la opt ani și jumătate de închisoare, dar fusese eliberat condiționat după executarea a aproximativ cinci ani și jumătate din pedeapsa inițială. Având în vedere eliberarea sa condiționată, reclamantul a executat de fapt o pedeapsă care nu era mai lungă decât cea care ar fi rezultat în cazul în care durata detenției în Rusia ar fi fost dedusă din pedeapsa aplicată. În plus, Curtea a observat că din probele de care dispune nu rezultă, iar reclamantul nu susține, că deducerea perioadei de detenție în Rusia ar fi putut devansa data eliberării sale condiționate. Curtea a notat că nu a existat o prelungire a detenției care ar fi constituit o detenție ilegală. Prin urmare, plângerea reclamantului în baza Articolului 5 § 1 din Convenție a fost considerată vădit nefondată și respinsă în baza Articolului 35 §§ 3 (a) și 4 din Convenție. Cu referire la plângerea în baza Articolului 6 § 1 din Convenție, Curtea a constatat că examinarea motivelor referitoare la amnistie și la prescripție de către Curtea Supremă de Justiție nu a fost arbitrară sau irațională. Din acest considerent, Curtea a decis că această parte a cererii este vădit nefondată și a respins-o în baza Articolului 35 §§ 3 (a) și 4 din Convenție. În acest sens, Curtea a constatat că lipsa unui răspuns din partea Curții Supreme la argumentul că durata detenției în Rusia nu fusese dedusă din durata pedepsei aplicate nu a avut niciun impact asupra duratei efective a detenției reclamantului și că reclamantul nu a suferit un „prejudiciu semnificativ” în dreptul său de a primi o motivare adecvată a deciziilor judiciare. În acest context, analizând <i>ex officio</i> criteriul de inadmisibilitate privind lipsa unui dezavantaj semnificativ în sensul Articolului 35 § 3 litera (b) din Convenție, Curtea a constatat că respectarea drepturilor omului garantate de Convenție și de protocoalele sale nu impun continuarea examinării fondului acestei părți a cererii. Prin urmare, Curtea a declarat cererea inadmisibilă, în baza Articolului 35 §§ 3 (a) (b) și 4 din Convenție.
13.	ZMEU (21190/21)	11.07.2024 05.09.2024	În fața Curții, reclamantul a pretins încălcarea drepturilor sale garantate de Articolul 8 din Convenție din cauza decăderii din drepturile părintești. După comunicarea cererii, la cererea reclamantului, Curtea Supremă de Justiție a redeschis procedurile naționale, a constatat încălcarea Articolului 8 din Convenție, a acordat reclamantului despăgubiri pentru prejudiciul moral și pentru costuri și cheltuieli, în cuantum total de 1.500 de euro, dispunând rejudecarea cauzei. La 21 martie 2024, Curtea Supremă de Justiție a pronunțat o decizie în favoarea reclamantului, respingând cererea de decădere din drepturile părintești. La 26 martie și, respectiv, 27 martie 2024, Guvernul și reclamantul au solicitat Curții să radieze cererea de pe rol, deoarece litigiul fusese soluționat la nivel național. Din aceste considerente, în absența oricăror circumstanțe speciale cu privire la respectarea drepturilor garantate de Convenție sau de Protocoalele sale, Curtea a radiat cererea de pe rol, notând că litigiul

			fusesse soluționat la nivel național, în sensul Articolului 37 § 1 (b) din Convenție.
14.	HAMURARI (42403/14)	11.07.2024 05.09.2024	În fața Curții, reclamanta s-a plâns în baza Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, invocând diminuarea cuantumului pensiei pentru limită de vârstă din cauza neconsiderării contribuțiilor sale la fondul de pensii pentru perioada 1984-1993. După comunicarea cererii, Agentul guvernamental a inițiat în fața instanțelor naționale procedura de revizuire a hotărârii definitive contestate. În consecință, Curtea de Apel Chișinău a admis cererea de revizuire, a constatat încălcarea Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, a acordat reclamantei despăgubiri pentru prejudiciul moral în cuantum total de 2.000 de euro, dispunând rejudecarea cauzei. După rejudecarea cauzei, Curtea de Apel Chișinău a adoptat o nouă decizie cu privire la fondul cauzei, prin care a admis în totalitate pretențiile reclamantei, obligând Casa Națională de Asigurări Sociale să efectueze recalcularea pensiei reclamantei, cu includerea în calcul a contribuțiilor sale salariale pentru perioada 1984-1993. Această decizie a fost menținută de către Curtea Supremă de Justiție. Bazându-se pe Articolul 37 § 1 (b) din Convenție, Guvernul a solicitat Curții să radieze cererea de pe rol. Reclamanta nu a răspuns la scrisoarea Curții prin care fusese invitată să se pronunțe asupra cererii Guvernului. Din aceste considerente, în absența oricăror circumstanțe speciale cu privire la respectarea drepturilor garantate de Convenție și de Protocelele sale, Curtea a radiat cererea de pe rol, notând că litigiul a fost soluționat la nivel național, în sensul Articolului 37 § 1 (b) din Convenție.
15.	GUȚU (31046/15)	11.07.2024 05.09.2024	În fața Curții, reclamanta s-a plâns în baza Articolului 6 din Convenție și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, invocând refuzul de a-i fi acordate diverse prestații de protecție socială. Guvernul a prezentat observațiile sale cu privire la admisibilitatea și fondul cauzei. Ele au fost expediate reclamantei, ea fiind invitată să-și prezinte propriile observații. Această scrisoare nu a fost urmată de niciun răspuns. Printr-o scrisoare recomandată expediată avocatului său, reclamanta a fost informată că termenul pentru prezentarea comentariilor la observațiile Guvernului expirase și că nicio prelungire a termenului respectiv nu fusese solicitată. Avocatul reclamantei a recepționat această scrisoare. Cu toate acestea, ea a rămas fără un răspuns. Din aceste considerente, în absența unor circumstanțe speciale cu privire la respectarea drepturilor garantate de Convenție și de Protocelele sale, în conformitate cu Articolul 37 § 1 (a) din Convenție, Curtea a constatat că nu exista niciun motiv care ar justifica examinarea în continuare a cererii. Prin urmare, Curtea a radiat cererea de pe rol.
16.	VICOL (40650/14)	03.10.2024 24.10.2024	În fața Curții, reclamantii au pretins încălcarea drepturilor sale garantate de Articolul 6 § 1 din Convenție, din cauza casării de către Curtea Supremă de Justiție a deciziilor emise în favoarea lor de către instanțele judecătorești civile inferioare, fără ca o astfel de soluție să fie motivată suficient. La 20 septembrie 2022, Guvernul a informat Curtea că prezenta cauză a fost redeschisă în urma unei cereri de revizuire depuse de către reclamantii, că instanțele naționale au constatat încălcarea Articolului 6 § 1 din Convenție în privința lor, din cauza motivării insuficiente a deciziei sus-menționate a Curții Supreme de Justiție, că reclamantilor li s-a acordat 2.000 de euro pentru prejudiciul moral și că, în urma redeschiderii procedurilor, reclamantii au avut câștig de cauză. În aceste condiții, Guvernul a invitat Curtea să radieze cererea de pe rol.

			Totodată, avocatul reclamanților a informat Grefa că ultimii nu mai doreau să-și mențină cererea în fața Curții, deoarece instanțele interne au recunoscut încălcarea Convenției în cadrul procedurii de revizuire și au acordat o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral. În aceste circumstanțe, Curtea a radiat cererea de pe rol, considerând că nu mai exista nicio justificare pentru continuarea examinării cererii, în sensul Articolului 37 § 1 litera (a) din Convenție.
17.	STRĂISTEANU (55972/21)	17.10.2024 14.11.2024	Reclamantul s-a plâns în fața Curții în baza Articolelor 6 și 13 din Convenție, ca urmare a duratei excesive a procesului penal în cadrul căruia reclamantul a introdus o acțiune civilă și a lipsei unei căi de atac efective în această privință, precum și a despăgubirilor insuficiente acordate de către instanțele interne. Guvernul și reclamantul au încheiat un acord de soluționare amiabilă a cauzei, potrivit căruia reclamantul a convenit să renunțe la orice pretenții ulterioare împotriva Republicii Moldova referitoare la respectiva cauză, în schimbul angajamentului Guvernului de a-i achita suma de 1.100 de euro pentru prejudiciul moral. Considerând că acordul de reglementare amiabilă în prezenta cauză este bazat pe respectarea drepturilor omului garantate prin Convenție și prin Protocoalele sale, precum și în lipsa oricăror motive care ar justifica examinarea în continuare a cererii, Curtea a decis radierea cauzei de pe rol, în conformitate cu Articolul 39 din Convenție.
18.	DUCA și MELNIC (43174/20)	17.10.2024 14.11.2024	Reclamanții s-au plâns în fața Curții în baza Articolelor 6 și 13 din Convenție, ca urmare a duratei excesive a procesului civil, de peste patru ani pentru două grade de jurisdicție, și a lipsei unei căi de atac eficiente în această privință. Guvernul și reclamanții au încheiat un acord de soluționare amiabilă a cauzei, potrivit căruia reclamanții au convenit să renunțe la orice pretenții ulterioare împotriva Republicii Moldova referitoare la respectiva cauză, în schimbul angajamentului Guvernului de a-i achita suma de 300 de euro pentru prejudiciul moral. Considerând că acordul de reglementare amiabilă în prezenta cauză este bazat pe respectarea drepturilor omului garantate prin Convenție și prin Protocoalele sale, precum și în lipsa oricăror motive care ar justifica examinarea în continuare a cererii, Curtea a decis radierea cauzei de pe rol, în conformitate cu Articolul 39 din Convenție.
19.	CONDREA (30684/22)	17.10.2024 14.11.2024	Reclamantul s-a plâns în fața Curții de încălcarea Articolelor 6 și 13 din Convenție, ca urmare a duratei îndelungate a procesului penal în care avea calitatea de parte civilă și a lipsei unui remediu eficient în acest sens. Guvernul și reclamantul au încheiat un acord de soluționare amiabilă a cauzei, potrivit căruia reclamantul a convenit să renunțe la orice pretenții ulterioare împotriva Republicii Moldova referitoare la respectiva cauză, în schimbul angajamentului Guvernului de a-i achita 1.400 de euro pentru prejudiciul moral și 250 de euro pentru costuri și cheltuieli. Considerând că acordul de reglementare amiabilă în prezenta cauză este bazat pe respectarea drepturilor omului garantate prin Convenție și prin Protocoalele sale, precum și în lipsa oricăror motive care ar justifica examinarea în continuare a cererii, Curtea a decis radierea cauzei de pe rol, în conformitate cu Articolul 39 din Convenție.
20.	UNGUREANU (5629/21)	17.10.2024 14.11.2024	Reclamantul s-a plâns în fața Curții de executarea tardivă a unei hotărâri judecătorești și de lipsa unui remediu eficient în această privință, argumentând pretinsa încălcare a Articolelor 6 și 13 din Convenție, inclusiv a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție. Guvernul și reclamantul au încheiat un acord de soluționare amiabilă a cauzei, potrivit căruia reclamantul a convenit să renunțe la orice

			pretenții ulterioare împotriva Republicii Moldova referitoare la respectiva cauză, în schimbul angajamentului Guvernului de a-i achita 1.100 de euro pentru prejudiciul moral. Considerând că acordul de reglementare amiabilă în prezenta cauză este bazat pe respectarea drepturilor omului garantate prin Convenție și prin Protocoalele sale, precum și în lipsa oricăror motive care ar justifica examinarea în continuare a cererii, Curtea a decis radierea cauzei de pe rol, în conformitate cu Articolul 39 din Convenție.
21.	POPOV (33497/15)	17.10.2024 14.11.2024	În fața Curții, reclamantul s-a plâns de încălcarea drepturilor sale garantate de Articolul 6 § 1 din Convenție și de Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, din cauza executării tardive a hotărârii judecătorești emise în favoarea sa, precum și a lipsei unui recurs intern efectiv în sensul Articolului 13 din Convenție. Guvernul a prezentat Curții o declarație unilaterală prin care a recunoscut executarea tardivă a hotărârii judecătorești interne și lipsa oricărei căi de atac efective, invitând Curtea să radieze cererea de pe rol. Totodată, Guvernul s-a oferit să achite reclamantului 1.600 de euro pentru prejudiciul moral și 250 de euro pentru costuri și cheltuieli. Având în vedere concesiile conținute în declarația Guvernului, precum și cuantumul compensației propuse (care este în conformitate cu sumele acordate în cauze similare), Curtea a radiat cererea de pe rol, în conformitate cu Articolul 37 § 1 litera c) din Convenție.
22.	AFANASII (42585/15)	17.10.2024 14.11.2024	În fața Curții, reclamantul s-a plâns de încălcarea drepturilor sale garantate de Articolul 6 § 1 din Convenție, din cauza executării tardive a unei hotărâri judecătorești emise în favoarea sa împotriva unui debitor privat. Guvernul a prezentat Curții o declarație unilaterală prin care a recunoscut executarea tardivă a hotărârii judecătorești interne și lipsa oricărei căi de atac efective, invitând Curtea să radieze cererea de pe rol. Totodată, Guvernul s-a oferit să achite reclamantului 400 de euro pentru prejudiciul moral, inclusiv costuri și cheltuieli. Având în vedere concesiile conținute în declarația Guvernului, precum și cuantumul compensației propuse (care este în conformitate cu sumele acordate în cauze similare), Curtea a radiat cererea de pe rol, în conformitate cu Articolul 37 § 1 litera c) din Convenție.
23.	SOLOVEI (28102/16)	17.10.2024 14.11.2024	În fața Curții, reclamantul s-a plâns de încălcarea drepturilor sale garantate de Articolul 6 § 1 din Convenție și de Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, din cauza executării tardive a hotărârii judecătorești emise în favoarea sa, precum și a lipsei unui recurs intern efectiv în sensul Articolului 13 din Convenție. Guvernul a prezentat Curții o declarație unilaterală prin care a recunoscut executarea tardivă a hotărârii judecătorești interne și lipsa oricărei căi de atac efective, invitând Curtea să radieze cererea de pe rol. Totodată, Guvernul s-a oferit să achite reclamantului 1.600 de euro pentru prejudiciul moral și 250 de euro pentru costuri și cheltuieli. Având în vedere concesiile conținute în declarația Guvernului, precum și cuantumul compensației propuse (care este în conformitate cu sumele acordate în cauze similare), Curtea a radiat cererea de pe rol, în conformitate cu Articolul 37 § 1 litera c) din Convenție.
24.	CALDARE (848/23)	17.10.2024 14.11.2024	În fața Curții, reclamantul s-a plâns de încălcarea drepturilor sale garantate de Articolul 6 § 1 din Convenție și de Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, din cauza neexecutării hotărârii judecătorești interne din 4 noiembrie 2009 împotriva unui debitor privat privind restituirea unei datorii, precum și a lipsei unui recurs intern efectiv în sensul Articolului 13 din Convenție. Guvernul a prezentat Curții o declarație unilaterală prin care a recunoscut executarea tardivă a hotărârii judecătorești interne și lipsa

			oricărei căi de atac efective, invitând Curtea să radieze cererea de pe rol. Totodată, Guvernul s-a oferit să achite reclamantului 1.600 de euro pentru prejudiciul moral și 250 de euro pentru costuri și cheltuieli. Având în vedere concesiile conținute în declarația Guvernului, precum și cuantumul compensației propuse (care este în conformitate cu sumele acordate în cauze similare), Curtea a radiat cererea de pe rol, în conformitate cu Articolul 37 § 1 litera c) din Convenție.
25.	LUNCAȘU (48689/19)	17.10.2024 14.11.2024	În fața Curții, reclamantul a pretins încălcarea drepturilor sale garantate de Articolul 6 § 1 din Convenție, argumentând, în principiu, că nu a fost asistat de autorități întru executarea efectivă a unei hotărâri judecătorești din 19 martie 2013 favorabile lui, pronunțate în contextul unei cauze civile cu privire la partajarea bunurilor aflate în proprietate comună în devălmășie, prin care i s-a atribuit jumătate din casă și terenul adiacent proprietății. Plângerile bazate pe aceleași fapte, dar care nu au fost invocate de către reclamant, au fost comunicate <i>ex officio</i> de către Curte, în baza Articolului 13 din Convenție și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție. În observațiile sale din 14 septembrie 2023, Guvernul a indicat că reclamantul decedase la 10 octombrie 2021. Guvernul a invocat, de asemenea, caracterul abuziv al cererii și reaua-credință din partea reclamantului, care depusese această cerere în septembrie 2019, în timp ce proprietatea în litigiu, care forma obiectul plângerii în fața Curții, fusese vândută de către el unei terțe persoane cu mult timp înainte, la 6 martie 2018. În urma mai multor scrisori expediate de către Curte reclamantului, care nu s-au soldat cu un răspuns, Curtea a transmis o scrisoare cu aviz de recepție, atrăgând atenția oricăror moștenitori sau rude apropiate ale defunctului asupra posibilității de a relua procedurile și de a-și exprima dorința de a continua procedurile în fața Curții în numele reclamantului. În plus, Curtea a precizat că, în baza Articolului 37 § 1 a) din Convenție, ea poate radia de pe rol cererea atunci când, similar prezentei cauze, circumstanțele conduc la concluzia că reclamantul nu mai intenționează să o mențină. Scrisoarea a fost returnată drept nerevendicată la 22 aprilie 2024. Având în vedere că niciun potențial moștenitor al reclamantului nu și-a exprimat intenția de a menține cererea, Curtea a concluzionat că nu există nicio justificare pentru a continua examinarea cererii, notând că această concluzie o scutește de examinarea pretinsului caracter abuziv al cererii. Din aceste considerente, în sensul Articolului 37 § 1 a) din Convenție, Curtea a radiat cererea de pe rol.
26.	CHIREEVA (29735/17)	17.10.2024 14.11.2024	Cauza se referă la pretinsa încălcare a Articolelor 6 § 1 și 13 din Convenție, inclusiv a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, urmare a neexecutării unei hotărâri definitive pronunțate în favoarea reclamantei și a lipsei oricărei căi de atac eficiente în dreptul intern. Potrivit circumstanțelor cauzei, la 21 mai 2007, Judecătoria Buiucani a admis parțial cererea reclamantei și a obligat Primăria orașului Durlăști și Consiliul local Durlăști să emită reclamantei documentele ce confirmă alocarea unui teren pentru construcția unei case individuale. În decembrie 2012, reclamanta a înaintat o acțiune împotriva Ministerului Justiției în baza Legii nr. 87/2011, prin care s-a plâns de neexecutarea hotărârii definitive în favoarea sa, solicitând despăgubiri pentru prejudiciul moral. La 22 aprilie 2013, instanța de fond a constatat încălcarea dreptului reclamantei la executarea hotărârii definitive, însă nu a acordat nicio despăgubire în acest sens. Urmare a apelului declarat de către reclamantă, la 5 decembrie 2013, Curtea de Apel Chișinău a casat parțial hotărârăa primei instanțe și a acordat reclamantei 5.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și 3.000 de lei cu titlu de costuri și

			cheltuieli. Ministerul Justiției a depus un recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău, însă acesta a fost respins la 30 aprilie 2014 de către Curtea Supremă de Justiție. Guvernul a argumentat că reclamanta nu epuizase toate căile de atac interne, <i>id est</i> că nu depusese la Curtea Supremă de Justiție un recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 5 decembrie 2013. În acest sens, Curtea a reiterat că scopul regulii epuizării căilor de atac interne este de a oferi Statelor posibilitatea de a preveni sau de a remedia – de obicei, prin intermediul instanțelor judecătorești – încălcările pretinse împotriva lor, înainte ca aceste acuzații să fie transmise Curții. Deoarece reclamanta nu a reușit să sesizeze Curtea Supremă de Justiție cu privire la pretinsa încălcare invocată, Curtea a ajuns la concluzia că cererea trebuie declarată inadmisibilă în conformitate cu Articolul 35 §§ 1 și 4 din Convenție, din motivul neepuizării căilor de atac interne.
27.	CARAHASANI-VIN S.A. și alții (55361/12)	17.10.2024 14.11.2024	În fața Curții, reclamantii s-au plâns în baza Articolului 6 din Convenție, invocând încălcarea dreptului lor de acces la o instanță. În urma comunicării cererii, Guvernul a prezentat observațiile sale cu privire la admisibilitate și fond. Ele au fost expediate reclamantilor, ultimii fiind invitați să prezinte propriile sale observații. Cu toate acestea, reclamantii nu au oferit niciun răspuns. Prin scrisoarea Curții din 6 iunie 2023, avocatul reclamantilor a fost invitat să prezinte observațiile sale în cauza reclamantilor, însă aceasta a rămas fără răspuns. Printr-o altă scrisoare din 13 noiembrie 2023, avocatul reclamantilor a fost informat că termenul pentru prezentarea comentariilor la observațiile Guvernului expirase și că nicio prelungire a termenului respectiv nu fusese solicitată. În replică, avocatul a menționat că nu mai acționa în calitate de reprezentant al acestora. La 26 martie 2024, reclamantii au fost informați că, având în vedere circumstanțele specifice, termenul de prezentare a observațiilor fusese prelungit până la 22 mai 2024. Prin scrisoarea din 1 iunie 2024, reclamantilor li s-a comunicat că perioada permisă pentru prezentarea observațiilor lor expirase. Reclamantii au primit această scrisoare la 12 iulie 2024. Cu toate acestea, ea a rămas fără răspuns. Din aceste considerente, în absența unor circumstanțe speciale cu privire la respectarea drepturilor garantate de Convenție și de Protocoalele sale, în conformitate cu Articolul 37 § 1 (a) din Convenție, Curtea a constatat că nu există niciun motiv care ar justifica examinarea în continuare a cererii. Prin urmare, Curtea a radiat cererea de pe rol.
28.	DOAGA (21039/11)	17.10.2024 14.11.2024	În fața Curții, reclamantele s-au plâns în baza Articolului 6 din Convenție și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție. La 26 iulie 2024, reclamantele au informat Grefa Curții despre intenția de a-și retrage cererea depusă la Curte, deoarece, după comunicarea acesteia Guvernului, încălcarea drepturilor sale a fost remediată printr-o hotărâre definitivă pronunțată în favoarea lor. Din aceste considerente, în absența oricăror circumstanțe speciale cu privire la respectarea drepturilor garantate de Convenție sau de Protocoalele sale, care să impună continuarea examinării cererii, Curtea a radiat cererea de pe rol, în conformitate cu Articolul 37 § 1 (a) din Convenție.
29.	CRUDU (57669/16)	07.11.2024 28.11.2024	În fața Curții, reclamantul s-a plâns în baza Articolului 10 din Convenție, din cauza condamnării sale pentru difuzarea, prin intermediul televiziunii, a unor înregistrări video care arătau abuzurile comise asupra copilului său de către mama acestuia, realizate cu o cameră ascunsă într-un spațiu privat. În urma comunicării cererii, Guvernul a prezentat observațiile sale cu privire la admisibilitate și fond. Ele au fost expediate reclamantului,

			ultimul fiind invitat să prezinte propriile sale observații. Cu toate acestea, reclamantul nu au oferit niciun răspuns. Prin scrisorile recomandate ale Curții, reclamantul și avocatul acestuia au fost informați că termenul pentru prezentarea comentariilor la observațiile Guvernului expirase și că nicio prelungire a termenului respectiv nu fusese solicitată. Atât reclamantul, cât și avocatul au recepționat aceste scrisori. Cu toate acestea, ele au rămas fără răspuns. Din aceste considerente, în absența unor circumstanțe speciale cu privire la respectarea drepturilor garantate de Convenție și de Protocoalele sale, în conformitate cu Articolul 37 § 1 (a) din Convenție, Curtea a constatat că nu există niciun motiv care ar justifica examinarea în continuare a cererii. Prin urmare, Curtea a radiat cererea de pe rol.
30.	STRĂISTEANU și STRĂISTEAN (13114/22)	21.11.2024 12.12.2024	Cauza reclamantilor se referă la durata excesivă de examinare a acțiunii civile depuse în cauza penală, care ar fi constituit 12 ani, 9 luni și 12 zile, și la lipsa unui recurs efectiv în această privință, relevând preținse încălcări ale Articolelor 6 și 13 din Convenție. În contextul negocierilor de soluționare pe cale amiabilă, Guvernul a solicitat Curții să radieze o parte a cererii de pe rol, în conformitate cu Articolul 37 § 1 litera (c) din Convenție. Primul reclamant a acceptat să-și retragă pretențiile referitoare la prezenta cauză, având în vedere că încălcările comise la nivel național au fost recunoscute de către Guvern, în schimbul angajamentului ultimului de a-i achita suma de 1.900 de euro pentru prejudiciu moral, inclusiv costuri și cheltuieli. Considerând că acordul de reglementare amiabilă este bazat pe respectarea drepturilor omului garantate prin Convenție și prin Protocoalele sale, precum și în lipsa oricăror motive care ar justifica examinarea în continuare a cererii, Curtea a decis radierea cauzei de pe rol în privința primului reclamant, în conformitate cu Articolul 39 din Convenție. În privința celui de-al doilea reclamant, în observațiile sale, Guvernul a solicitat ca acest capăt de cerere să fie declarat inadmisibil din motivul neaplicării Articolelor 6 și 13 din Convenție, deoarece respectivul reclamant nu fusese recunoscut vreodată parte civilă în cadrul procesului la nivel național, spre deosebire de primul reclamant. Al doilea reclamant a acționat în calitate de martor pe tot parcursul procesului penal. El nu a introdus vreodată o acțiune civilă și nu a formulat pretenții civile în cadrul respectivului proces, motiv pentru care prima instanță, atunci când a fost chemată să se pronunțe în cadrul procedurii de despăgubire, i-a respins toate pretențiile. Prin urmare, Curtea a concluzionat că, în speță, dispozițiile Articolelor 6 și 13 din Convenție nu sunt aplicabile în privința celui de-al doilea reclamant, declarând această parte a cererii incompatibilă <i>ratione materiae</i> în sensul Articolului 35 § 3 litera (a) din Convenție.
31.	CRISTIUC (57353/16)	21.11.2024 12.12.2024	În fața Curții, reclamantul s-a plâns în baza Articolelor 6 și 13 din Convenție, precum și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, invocând executarea tardivă a unei hotărâri judecătorești din 16 noiembrie 2012, pronunțată în favoarea sa, privind plata restanțelor salariale neachitate de către o companie municipală, și lipsa unui recurs efectiv în această privință. Potrivit circumstanțelor cauzei, la 18 aprilie 2015, reclamantul a inițiat o acțiune în judecată în baza Legii nr. 87/2011, solicitând despăgubiri pentru neexecutarea hotărârii judecătorești emise în favoarea sa. Printr-o decizie definitivă din 20 aprilie 2016, Curtea Supremă de Justiție i-a acordat reclamantului 7.393 de lei pentru prejudiciul material, i.e. dobânzi de întârziere, 12.000 de lei pentru prejudiciu moral și 2.000 de lei pentru costuri și cheltuieli. După comunicarea cererii, bazându-se pe art. 449 lit. (g) din Codul de procedură civilă, la 24 februarie 2021, Agentul guvernamental a depus o cerere de revizuire în privința deciziei Curții Supreme de Justiție din

			20 aprilie 2016. Prin încheierea din 23 iunie 2021, Curtea Supremă de Justiție a admis cererea de revizuire, a casat decizia sa din 20 aprilie 2016, dispunând rejudecarea cauzei. Totodată, Curtea Supremă de Justiție a constatat încălcarea Articolelor 6 § 1 și 13 din Convenție, precum și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, acordându-i reclamantului o sumă globală în mărime de 1.550 de euro pentru prejudiciu moral, inclusiv costuri și cheltuieli. În urma rejudecării recursurilor, prin decizia definitivă din 15 decembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție a admis recursul reclamantului, acordându-i toate despăgubirile solicitate în mărime de 29.934 de lei pentru prejudiciu material, i.e. valoarea creanței și dobânda de întârziere pentru perioada 16 noiembrie 2012 – 18 aprilie 2015, 30.000 de lei pentru prejudiciu moral și 11.000 de lei pentru costuri și cheltuieli. La 26 ianuarie 2022, reclamantul a solicitat continuarea procedurii contencioase în fața Curții, susținând că despăgubirile acordate de către instanțele naționale sunt inadecvate și insuficiente. În special, el a invocat lipsa acordării dobânzilor de întârziere aferente perioadei 18 aprilie 2015 – 27 aprilie 2022. Având în vedere rezultatele procedurii de revizuire, i.e. constatarea încălcării drepturilor reclamantului și acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul moral, prejudiciul material, inclusiv dobânzi de întârziere până în aprilie 2015, Guvernul a invocat excepția de inadmisibilitate privind pierderea calității de victimă de către reclamant, în sensul Articolului 34 din Convenție. Referitor la afirmațiile reclamantului privind neplata dobânzilor de întârziere pentru perioada 18 aprilie 2015 – 27 aprilie 2022, Guvernul a susținut că, în conformitate cu legislația în vigoare, reclamantul ar fi trebuit să depună la Curtea Supremă de Justiție, după redeschiderea procedurii, o nouă cerere de plată a acestor sume, însoțită de un calcul actualizat al dobânzilor. Curtea a concluzionat că despăgubirile acordate reclamantului în urma procedurii de revizuire corespund sumelor acordate de către Curte în cauze similare. În consecință, reclamantul nu mai poate fi considerat victimă a unei încălcări, în sensul Articolului 34 din Convenție. De asemenea, Curtea a remarcat că neplata dobânzilor de întârziere aferente perioadei aprilie 2015 – aprilie 2022 s-a datorat exclusiv omisiunii reclamantului de a formula o cerere în acest sens în cadrul procedurii de examinare a recursului său ordinar, după redeschiderea cauzei în fața Curții Supreme de Justiție. Curtea a constatat că reclamantul a avut posibilitatea de a solicita aceste sume, dar nu a făcut-o. În consecință, Curtea a declarat cererea inadmisibilă în baza Articolului 35 §§ 3 (a) și 4 din Convenție.
32.	BORISOVA (37190/19)	21.11.2024 12.12.2024	Cauza se referă la pretinsa încălcare a Articolelor 6 și 13 din Convenție, cauzată de durata excesivă a procedurilor civile și lipsa unui remediu efectiv în acest sens. De asemenea, făcând referire la dreptul său de acces la o instanță independentă și imparțială, garantat de Articolul 6 § 1 din Convenție, reclamanta s-a plâns că fusese victima unui sistem judiciar corupt, controlat de puterea politică. La 7 februarie 2007, reclamanta a depus împotriva unor terți o acțiune civilă privind partajul proprietății, recunoașterea dreptului de proprietate și determinarea utilizării terenului adiacent casei sale. Cererea reclamantei, conexată cu alte trei cauze civile și o cerere reconvențională, a fost de două ori transmisă instanței de fond pentru reexaminare, implicând patru rapoarte de expertiză. Potrivit informațiilor din dosar, cauza este încă pendinte la nivel național. La 8 mai 2018, reclamanta a inițiat o acțiune în baza Legii nr. 87/2011. Acțiunea a fost respinsă de către instanțele de fond și de apel, însă Curtea Supremă de Justiție, printr-o decizie definitivă din 22 mai 2019,

			a admis parțial cererea și a acordat reclamantei 30.000 de lei pentru prejudiciu moral și 1.000 de lei pentru costuri și cheltuieli. Instanța supremă a considerat că argumentele reclamantei erau întemeiate, constatând că ea nu beneficiase de o justiție efectivă, iar dreptul său la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil fusese încălcat. Examinarea cauzei a durat mai mult de 11 ani din momentul inițierii, în pofida faptului că dosarul nu prezenta elemente de complexitate, rămânând pendinte în instanța de fond. Totodată, Curtea Supremă a constatat pasivitatea instanțelor judecătorești în gestionarea și organizarea procesului, precum și lipsa unor măsuri adecvate pentru prevenirea întârzierilor în soluționarea cauzei. Guvernul a prezentat Curții o declarație unilaterală, recunoscând durata excesivă a procesului civil și lipsa unui remediu efectiv în această privință, invitând Curtea să radieze cererea de pe rol. Totodată, Guvernul s-a oferit să achite reclamantei 1.500 de euro pentru prejudiciul moral și 250 de euro pentru costuri și cheltuieli. Având în vedere concesiile conținute în declarația Guvernului, precum și cuantumul compensației propuse (care este în conformitate cu sumele acordate în cauze similare), Curtea a radiat partea din cerere referitoare la durata excesivă a procedurilor, în conformitate cu Articolul 37 § 1 litera c) din Convenție. Cu privire la plângerea reclamantei referitoare la lipsa de imparțialitate și independență din partea instanțelor naționale, Curtea a constatat că, în ipoteza epuizării căilor de atac interne, faptele denunțate nu probează nicio încălcare a drepturilor garantate de Convenție sau de Protocoalele sale. Astfel, cererea a fost considerată vădit nefondată și respinsă, conform Articolului 35 §§ 3 a) și 4 din Convenție.
33.	ASOCIAȚIA DE COPROPRIETARI ÎN CONDOMINIU NR. 55/145 (10557/16)	21.11.2024 12.12.2024	Cauza se referă la alegerile asociației reclamante privind executarea tardivă a unei hotărâri judecătorești interne. Potrivit circumstanțelor cauzei, la 28 ianuarie 2013, asociația reclamantă a depus la consiliul local o cerere de cumpărare a terenului adiacent clădirii pe care o deținea. În lipsa unui răspuns în termenul legal (30 de zile), la 22 martie 2013, ea a introdus o acțiune în justiție pentru a contesta ilegalitatea neexaminării cererii sale. Printr-o hotărâre pronunțată de către instanța de fond la 25 octombrie 2013, rămasă definitivă o lună mai târziu, acțiunea sa a fost admisă în parte, obligând primăria să emită un act administrativ referitor la cererea sa. În lipsa executării, la 12 mai 2015, asociația reclamantă a depus o primă cerere de chemare în judecată în baza Legii nr. 87/2011. În acest set de proceduri, instanțele au constatat încălcarea termenului rezonabil și au conchis că această constatare era, în sine, suficientă. Instanțele superioare au confirmat această soluție. Ulterior, la 1 februarie 2016, asociația reclamantă a depus o plângere penală împotriva funcționarilor consiliului municipal, invocând neexecutarea hotărârii judecătorești executorii, ceea ce a cauzat prejudicii asociației. O a doua cerere de despăgubire în baza Legii nr. 87/2011, introdusă de către reclamantă la 5 februarie 2016, pentru perioada cuprinsă între 19 ianuarie 2014 și 1 februarie 2016, a fost, de asemenea, admisă parțial de către instanțe. Acestea din urmă au reținut că în privința asociației reclamante nu au fost luate toate măsurile corespunzătoare pentru a executa hotărârea irevocabilă, încălcându-se astfel dreptul reclamantei de a obține executarea hotărârii în favoarea sa într-un termen rezonabil. În consecință, în a doua acțiune, judecătorii au acordat 10.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, acoperind întreaga perioadă de neexecutare. Din dosar rezultă că hotărârea în favoarea reclamantei a fost executată la 17 martie 2016, ea fiind informată că cererea sa privind cumpărarea terenului în litigiu fusese respinsă, în același timp fiind subliniat faptul

			că ea își păstra posibilitatea de a încheia un contract de închiriere pentru a beneficia de un drept de folosință asupra terenului în litigiu. În fața Curții, asociația reclamantă s-a plâns în baza Articolelor 6 și 13 din Convenție și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție. Curtea a reiterat principiile generale referitoare la aplicarea criteriilor de considerare a unei cereri ca fiind abuzivă și a luat act de argumentele Guvernului privind caracterul abuziv al cererii asociației reclamante. Curtea a notat că abia din observațiile Guvernului a aflat că, după depunerea cererii, asociația reclamantă a introdus o a doua acțiune în despăgubire în urma căreia a obținut o compensație pecuniară, inclusiv o plângere penală și o procedură administrativă pentru a obliga primăria să emită actul administrativ referitor la solicitarea de a cumpăra terenul pentru construirea pe proprietatea sa, și că hotărârea inițială în favoarea sa fusese executată. Curtea a constatat că aceste noi acțiuni erau similare cu cele care au dat naștere plângerilor formulate de către asociația reclamantă în fața sa. Curtea a considerat că informațiile furnizate de către Guvern se referă la un aspect esențial al cauzei. Plângerile asociației reclamante se refereau la neexecutarea unei hotărâri favorabile și la durata procedurii interne. Cu toate acestea, faptul că instanțele interne au examinat alte cereri similare și au acordat despăgubiri a avut implicații certe asupra chestiunii dacă litigiul a fost soluționat în sensul Articolului 37 § 1 (b) din Convenție. Curtea a constatat că reclamanta nu a oferit nicio explicație pentru faptul că nu a informat-o cu privire la evoluțiile respective și nu a răspuns la observațiile Guvernului. Asociația reclamantă a fost reprezentată de către un avocat care, chiar înainte de aceste evoluții, a fost într-adevăr informat despre obligația prevăzută la Articolul 47 § 7 din Regulamentul Curții. Prin urmare, Curtea a considerat că există suficiente probe pentru a stabili că, prin faptul că nu i-a furnizat aceste informații, asociația reclamantă a împiedicat-o în mod intenționat să cunoască pe deplin circumstanțele cauzei. Curtea a respins cererea ca fiind un abuz al dreptului de a depune o cerere individuală, în baza Articolului 35 §§ 3 litera (a) și 4 din Convenție.

III. ANALIZA ÎNCĂLCĂRILOR CONSTATATE: TENDINȚE, MĂSURI ÎNTREPRINSE ȘI/SAU PRECONIZATE

Hotărârile Curții pronunțate în anul 2024 în cauzele *versus* Republica Moldova relevă încălcarea următoarelor articole din Convenție:

Articolul 2 – dreptul la viață (aspectul procedural) (*Vieru*);

Articolul 3 – dreptul de a nu fi supus tratamentelor inumane și degradante, inclusiv de a efectua o anchetă efectivă în acest sens (*V.I., Vieru, Cliepa și Grosu, Nițu*);

Articolul 5 – dreptul la libertate și la siguranță (*Malai*);

Articolul 6 – dreptul la un proces echitabil (**aspectul civil**) (*Mereacre și alții, Durlescu, E.T.*);

Articolul 6 – dreptul la un proces echitabil (**aspectul penal**) (*Rîmschi și alții, Tasoncom S.R.L., Szabo*);

Articolul 8 – dreptul la respectarea vieții private și de familie (*Oleg Balan, Nafornița, Malai*);

Articolul 10 – dreptul la libertatea de exprimare (*Consiliul Național al Tineretului din Moldova*);

Articolul 13 – dreptul la un recurs efectiv (*V.I.*);

Articolul 14 – interzicerea discriminării (*V.I., Vieru, Cliepa și Grosu, E.T.*);

Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție – protecția proprietății (*Furdui, Tasoncom S.R.L., Durlescu, Szabo, Mereacre și alții*)

A. Analiza încălcărilor constatate și tendințe în jurisprudența Curții

În anul 2024, Curtea a pronunțat o serie de hotărâri relevante, evidențiind probleme sistemice semnificative care continuă să afecteze Republica Moldova. Printre principalele aspecte constatate se numără deficiențele în sistemul de protecție împotriva violenței domestice, inclusiv lipsa unor investigații eficiente în acest sens, internarea nevoluntară a minorilor cu dizabilități intelectuale în instituții psihiatrice și administrarea tratamentului psihiatric fără o necesitate medicală dovedită și fără garanții adecvate, condițiile materiale precare în Spitalul Clinic de Psihiatrie Codru, precum și lipsa unei abordări sistemice în furnizarea unui tratament psihologic și psihiatric specializat persoanelor private de libertate.

În acest context, Parlamentul a adoptat *Legea nr. 114/2024 privind sănătatea și bunăstarea mintală*, care a intrat în vigoare la 13 decembrie 2024. Noua lege introduce un cadru normativ modernizat, aliniat la standardele internaționale actuale, înlocuind reglementările anterioare depășite și contribuind la integrarea sănătății mintale în politicile publice. Printre principalele inovații legislative se numără consolidarea protecției drepturilor persoanelor cu tulburări mintale și de comportament, precum și reglementarea clară a procedurilor de diagnostic, tratament și internare.

Totodată, *Legea nr. 114/2024* stabilește principiul consimțământului informat și liber exprimat pentru tratamentele psihiatrice, garantând dreptul pacienților de a refuza tratamentul, în limitele legii. De asemenea, noua legislație introduce garanții suplimentare pentru minorii internați în instituții psihiatrice, asigurând consultarea acestora în procesul decizional și impunând mecanisme mai stricte de protecție împotriva abuzurilor.

Prin aceste modificări, noul cadru legislativ își propune să remedieze unele deficiențe constatate de către Curte, să asigure un nivel mai ridicat de protecție a drepturilor fundamentale și să îmbunătățească accesul la servicii de sănătate mintală adecvate, eficiente și conforme cu standardele europene.

1. Încalcări ale Articolului 2 din Convenție, referitoare la protejarea dreptului la viață

Lipsa unor investigații eficiente în privința acuzațiilor credibile de violență domestică continuă să fie o problemă constatată de către Curte în cauzele *versus* Republica Moldova.

În particular, în cauza Vieru¹, Curtea a constatat încălcarea Articolului 2 din Convenție sub aspect procedural, concluzionând că statul nu și-a îndeplinit obligația pozitivă de a efectua o anchetă efectivă cu privire la circumstanțele violenței care au condus la decesul surorii reclamantului, permițând astfel perpetuarea unui climat de impunitate.

2. Încalcări ale Articolului 3 din Convenție, referitoare la protejarea dreptului de a nu fi supus relor tratamente, precum și efectuarea investigațiilor eficiente în acest sens

În anul 2024, Curtea a constatat încălcarea Articolului 3 din Convenție în patru cauze pronunțate împotriva Republicii Moldova, evidențiind deficiențele autorităților în prevenirea și combaterea relor tratamente, precum și în investigarea eficientă a acestora.

În cauza Vieru, Curtea a hotărât că a avut loc și o încălcare a Articolului 3 din Convenție atât sub aspect material, cât și procedural.

Cu referire la pretinsa încălcare a Articolului 3 (sub aspect material), Curtea a reținut că atât cadrul legal existent la momentul evenimentelor, cât și aplicarea acestuia nu au respectat obligația pozitivă a statului de a institui și implementa un sistem efectiv de protecție împotriva violenței domestice, încălcând astfel cerințele Articolului 3 din Convenție. În ceea ce privește investigarea plângerilor referitoare la violența fizică și psihologică, Curtea a evidențiat deficiențele sistemului de evaluare a riscurilor, constatând practic absența acestuia, precum și neaplicarea unor sancțiuni disuasive față de agresor.

Referitor la pretinsa încălcare a Articolului 3 (sub aspect procedural), Curtea a notat că, deși a existat un număr mare de proceduri care au fost inițiate cu promptitudine, în practică, acestea nu au

---

¹ Această hotărâre a devenit definitivă la 19 februarie 2025.

condus la o mai bună protecție a surorii reclamantului sau la responsabilizarea agresorului. Mai mult, autoritățile nu au efectuat o încercare serioasă de a examina cazul surorii reclamantului în ansamblul său.

În cauza *V.I.*, Curtea a reținut că internarea nevoluntară a reclamantului minor – aflat în grija statului și suferind de o dizabilitate intelectuală ușoară – într-un spital de psihiatrie și tratamentul psihiatric administrat, fără o necesitate medicală dovedită și fără garanții adecvate, plasarea ulterioară a acestuia în secția pentru adulți și supunerea sa la constrângere chimică, în lipsa unei necesități terapeutice, precum și eșecul autorităților naționale de a efectua o anchetă efectivă asupra plângerilor sale privind relele tratamente au determinat constatarea încălcării drepturilor reclamantului în baza Articolului 3 din Convenție, atât sub aspect material, cât și procedural.

Curtea a notat că această cauză relevă o problemă sistemică în ceea ce privește internarea nevoluntară a copiilor cu dizabilități intelectuale în instituțiile psihiatrice și administrarea tratamentului psihiatric. În special, încălcările constatate relevă lipsa unor garanții și mecanisme eficiente pentru prevenirea și identificarea relelor tratamente aplicate acestor copii în context psihiatric, manifestată prin lipsa unei reexaminări independente a internării nevoluntare într-un spital de psihiatrie, a tratamentului psihiatric nevoluntar, a utilizării constrângerii chimice și a altor mecanisme de prevenire a abuzurilor asupra persoanelor cu dizabilități intelectuale și, în special, asupra copiilor.

Bazându-se pe Articolul 46 din Convenție, Curtea a considerat că pentru executarea corespunzătoare a prezentei hotărâri, Republica Moldova trebuie să întreprindă o serie de măsuri generale care să vizeze reformarea sistemului de internare nevoluntară în instituțiile psihiatrice și tratamentul psihiatric nevoluntar în privința persoanelor cu dizabilități intelectuale, în special al copiilor.

După devenirea definitivă a hotărârii, Agentul guvernamental a convocat ședințe de lucru cu autoritățile implicate în procesul de executare a hotărârii Curții în cauza *V.I.*, inclusiv prin intermediul platformei Consiliului consultativ de pe lângă Agentul guvernamental, în vederea identificării măsurilor necesare soluționării problemelor sesizate de către Curte în această cauză, care să vizeze reformarea sistemului de internare nevoluntară în instituțiile psihiatrice în privința persoanelor cu dizabilități intelectuale.

Totodată, în contextul supravegherii executării hotărârii în cauza *V.I.*, Agentul guvernamental a prezentat Comitetului de Miniștri un plan de acțiuni în care a descris măsurile cu caracter individual și general planificate de către autoritățile naționale în scopul remedierii deficiențelor identificate de către Curte.

În cauza *Clipea și Grosu*², Curtea a constatat încălcarea Articolului 3 (material și procedural) din Convenție în legătură cu condițiile inumane din Spitalul Clinic de Psihiatrie Codru, unde reclamantii au fost internați periodic pentru tratament medical voluntar, precum și lipsa unei anchete efective cu privire la plângerile în care se invocau relele tratamente.

Curtea a reținut că, deși internarea reclamanților nu a fost formal nevoluntară, nu există dovezi că ei și-au exprimat un consimțământ liber și informat pentru tratamentul medical aplicat. Mai mult, elementele coercitive identificate – restricționarea plimbărilor, utilizarea forței fizice și administrarea sedativelor fără consimțământ – au indicat o internare *de facto* nevoluntară. Practicile neoficiale ale spitalului, precum atribuirea de coduri numerice pacienților și lipsa de informare privind dreptul de a părăsi instituția, au accentuat aceste probleme. Prin urmare, Curtea a stabilit încălcarea Articolului 3 din Convenție sub aspect material.

Cu privire la ancheta desfășurată asupra plângerilor reclamanților referitoare la rele tratamente, Curtea a constatat întârzieri semnificative și lipsa unor măsuri efective de investigare, afectând caracterul prompt și eficient al procedurii. Reclamanții nu au fost suficient informați despre desfășurarea anchetei, iar întârzierea transmiterii ordonanței de clasare a limitat capacitatea lor de a participa efectiv la procedură. Aceste deficiențe au condus la constatarea unei încălcări a Articolului 3 sub aspect procedural în privința ambilor reclamanți.

În cauza *Nițu*, Curtea a constatat eșecul autorităților de a oferi asistență medicală în detenție, corespunzător afecțiunilor psihice de care suferea reclamantul. În particular, ea a subliniat lipsa unei

---

² Această hotărâre a devenit definitivă la 19 februarie 2025.

abordări sistemice din partea autorităților pentru a-i oferi reclamantului un tratament psihologic și psihiatric specializat în detenție, menit să-i reducă treptat agresivitatea și să-l protejeze de efectele negative ale propriilor sale acțiuni asupra sănătății sale mentale și fizice. În egală măsură, Curtea a menționat că, având în vedere vulnerabilitatea specială a reclamantului ca persoană cu probleme psihologice grave, care nu și-a putut controla în totalitate comportamentul agresiv, insuficiența unui tratament psihologic și psihiatric adecvat a avut drept consecință afectarea suplimentară a sănătății sale ca urmare a utilizării forței de către personalul penitenciarului, care era de fapt responsabil de încetarea acțiunilor sale. În consecință, Curtea a constatat încălcarea drepturilor reclamantului în baza Articolului 3 din Convenție.

Subsecvent, Agentul guvernamental a prezentat un plan de acțiuni actualizat în contextul grupului de cauze *Cosovan*³, aflat în procedura avansată de supraveghere de către Comitetul de Miniștri, în care a descris, *inter alia*, măsurile cu caracter individual în cauza *Nițu*, anumite măsuri de ordin general deja realizate, precum și anumite măsuri suplimentare planificate pe termen lung, destinate să contribuie la remedierea deficiențelor identificate de către Curte în grupul de cauze vizat, referitoare la acordarea asistenței și a tratamentului medical în sistemul penitenciar.

Toate hotărârile au fost transmise spre informare către Procuratura Generală, după caz, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Sănătății, Administrației Naționale a Penitenciarelor, cu solicitarea diseminării acestora către toți procurorii, ofițerii de urmărire penală, angajații sistemului administrației penitenciare, personalul medical și alți specialiști vizați, în scopul evitării unor încălcări similare ale drepturilor omului în viitor. De asemenea, Agentul guvernamental a sugerat Procuraturii Generale examinarea posibilității și a oportunității redeschiderii anumitor investigații la nivel național, în scopul remedierii deficiențelor procedurale identificate în hotărârile Curții.

3. Încalcări ale dreptului la libertate și siguranță, garantat de Articolul 5 din Convenție

În anul 2024, Curtea a constatat încălcarea Articolului 5 din Convenție într-o singură cauză. În cauza *Malai*, Curtea a constatat încălcarea Articolului 5 § 3 din Convenție, reținând că privarea de libertate a reclamantei timp de aproape șase luni nu s-a bazat pe motive relevante și suficiente. Curtea a notat că instanțele naționale nu au analizat comportamentul reclamantei pe parcursul urmăririi penale și nu au răspuns argumentelor reclamantei privind lipsa martorilor care ar fi putut fi influențați după arestarea sa. Mai mult, instanțele naționale s-au limitat la invocarea unor motive stereotipice și abstracte, fără a justifica aplicabilitatea acestora în cazul concret al reclamantei. Aceste deficiențe au condus la constatarea unei încălcări a dreptului reclamantei la libertate și siguranță.

4. Încalcări ale dreptului la un proces echitabil, garantat de Articolul 6 din Convenție

În 6 hotărâri pronunțate în anul 2024, Curtea a constatat încălcări ale dreptului la un proces echitabil, garantat de Articolul 6 din Convenție. Trei hotărâri se referă la aspectul civil al dreptului la un proces echitabil, încălcările constatate de către Curte rezultând din neexecutarea sau executarea tardivă a unor hotărâri naționale definitive (*Mereacre și alții*), încălcarea principiului securității raporturilor juridice ca urmare a admiterii unui recurs tardiv (*Durlescu*), limitarea dreptului de acces la justiție (*E.T*). Trei hotărâri se referă la aspectul penal al dreptului la un proces echitabil și vizează, în particular, instigarea reclamanților la comiterea unei infracțiuni (*Rimschi și alții*), anularea unei sentințe penale definitive pronunțate în favoarea reclamantului după admiterea unui apel tardiv depus de către procuror (*Szabo*), respingerea cererii de revizuire și menținerea condamnării fiscale a societății reclamante, lipsind achitarea sa definitivă în cadrul unui proces penal anterior de cel puțin o parte din efectele sale utile (*Tasoncom S.R.L*).

Corespunzător, problema neexecutării sau a executării tardive a hotărârilor judecătorești a fost examinată de către Curte în cauza *Mereacre și alții*. În hotărârea sa, Curtea a observat că, în cinci din

---

³ Grupul de cauze se referă la încălcarea Articolului 3 din Convenție ca urmare a deficiențelor grave rezultate din acordarea asistenței medicale în detenție și include actualmente cauzele *Cosovan*, *Machina* și *Nițu*.

cele șapte cereri incluse în această cauză, instanțele naționale au recunoscut, în esență, încălcarea Articolului 6 § 1 ca urmare a neexecutării hotărârilor judecătorești definitive, acordând reclamantilor despăgubiri pentru prejudiciul moral. Cu toate acestea, Curtea a constatat că sumele acordate au fost cu mult mai mici decât cele acordate de către ea însăși în cauze similare, considerând astfel că reclamantii pot invoca în continuare calitatea lor de „victime” în sensul Articolului 34 din Convenție. De asemenea, Curtea a notat că autoritățile naționale nu au depus toate eforturile pentru a asigura executarea integrală și în timp util a hotărârilor judecătorești definitive pronunțate în favoarea reclamantilor, constatând încălcarea Articolului 6 § 1 din Convenție.

În cauza *Durlescu* Curtea a constatat că anularea de către Curtea de Apel Chișinău a încheierii adoptate în favoarea reclamantului în urma unui recurs depus după mai mult de șaptesprezece luni de la data pronunțării acesteia, fără ca instanța să se fi pronunțat cu privire la respectarea termenului legal de introducere a acestei căi de atac și, în special, fără a preciza dacă această cale de atac nu este tardivă sau dacă intenționa să acorde o derogare de la acest termen, a constituit o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție.

Cauza *E.T.*⁴ se referă la imposibilitatea reclamantei, care a fost declarată incapabilă din cauza unei boli mintale, de a introduce în mod direct o acțiune în instanța de judecată în vederea restabilirii capacității sale juridice, din cauza reglementărilor legale în vigoare la data evenimentelor.

În hotărârea sa, Curtea a reținut că imposibilitatea reclamantei de a solicita în mod direct restabilirea capacității sale juridice a reprezentat un obstacol disproporționat care a afectat însăși esența dreptului reclamantei de acces la o instanță, contrar Articolului 6 § 1 din Convenție. Totodată, Curtea a luat act de hotărârea Curții Constituționale, care a constatat neconstituționalitatea dispozițiilor legale naționale care limitau dreptul de acces la o instanță al persoanelor lipsite de capacitate de exercițiu, precum și de modificările legislative care au îmbunătățit această situație.

Cu referire la aspectul penal al dreptului la un proces echitabil, deficiențele constatate de către Curte în cauza *Rimschi și alții* se referă, în special, la instigarea reclamantilor la comiterea unei infracțiuni pe care, în alte circumstanțe, nu ar fi comis-o, precum și la eșecul autorităților naționale de a-și motiva corespunzător deciziile referitoare la condamnarea lor. Curtea a constatat că reclamantii fuseseră condamnați în baza unor dovezi insuficiente și a unor contradicții evidente. Ea a reținut că instanțele naționale nu au luat măsurile necesare pentru a analiza corect circumstanțele plângerilor reclamantilor cu privire la instigare, constatând încălcarea Articolului 6 § 1 din Convenție în privința celor patru reclamanti.

În cauza *Szabo*, Curtea a concluzionat că, contrar Articolului 6 § 1 din Convenție, instanțele interne au dispus anularea unei sentințe penale definitive pronunțate în favoarea reclamantului în urma admiterii unui apel tardiv depus de către procuror. În particular, Curtea a notat că, potrivit materialelor cauzei, nu a fost solicitată sau luată în considerare nicio procedură cu privire la repunerea în termen. O opinie contrară ar fi acordat procurorului o libertate nelimitată de a introduce o cale de atac fără vreo constrângere de certitudine juridică. Mai mult, instanțele au examinat apelul procurorului și au adoptat o nouă hotărâre pe fond, prin care au majorat pedeapsa reclamantului, modificând astfel o situație juridică devenită definitivă, care a adus atingere principiului securității raporturilor juridice.

În hotărârea cu privire la fondul cauzei *Tasoncom S.R.L.*, Curtea a constatat că refuzul instanței naționale de a redeschide procedura fiscală în privința societății reclamante în cadrul căreia aceasta fusese anterior condamnată, având în vedere achitarea sa definitivă în cadrul unui proces penal referitor la aceleași fapte, a constituit o încălcare a principiului securității raporturilor juridice garantat de Articolul 6 § 1 din Convenție. Cu privire la fondul plângerii, ea a notat că respingerea cererii de revizuire depuse de către societatea reclamantă și menținerea condamnării pronunțate în procesul fiscal priva achitarea definitivă de care societatea reclamantă beneficiase în procesul penal de cel puțin o parte din efectele acesteia și, astfel, mergea împotriva ei.

Subsecvent, având în vedere că examinarea chestiunii referitoare la satisfacția echitabilă a fost rezervată pentru o procedură separată în cauza *Tasoncom S.R.L.*, Agentul guvernamental a înaintat Curții Supreme de Justiție o cerere de revizuire în temeiul art. 449 lit. h) din Codul de procedură

---

⁴ Această hotărâre a devenit definitivă la 12 februarie 2025.

civilă, solicitând restabilirea părților în situația anterioară încălcării constatate. În prezent, cererea se află pe rolul Curții Supreme de Justiție.

De fiecare dată când Curtea constată o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție, Agentul guvernamental sesizează Consiliul Superior al Magistraturii și Curtea Supremă de Justiție cu privire la încălcările identificate. Constatările Curții sunt diseminate tuturor judecătorilor, fiind însoțite de solicitarea de a adopta hotărâri explicative sau de a unifica practica judiciară, după caz, precum și de a implementa alte măsuri necesare pentru asigurarea executării hotărârilor Curții și prevenirea unor încălcări similare în viitor.

Pentru eliminarea acestor practici, inclusiv ca urmare a sesizărilor Agentului guvernamental, Institutul Național al Justiției desfășoară programe de formare continuă destinate judecătorilor, axate pe aplicarea jurisprudenței Curții în ordinea juridică internă. În cadrul acestor sesiuni, sunt analizate aspecte esențiale privind interpretarea și aplicarea Articolului 6 din Convenție, iar standardele referitoare la garantarea dreptului la un proces echitabil, care este în continuare vizat într-un număr mare de hotărâri pronunțate de către Curte, sunt tratate cu prioritate.

5. Încalcări ale dreptului la respectarea vieții private și de familie, garantat de Articolul 8 din Convenție

În anul 2024, Curtea a constatat încălcarea prevederilor Articolului 8 din Convenție în trei cauze.

În cauza *Nafornita*, Curtea a notat că a existat o ingerință în dreptul reclamantilor la respectarea domiciliului lor, din moment ce apartamentul din care ei fuseseră evacuați și în care au locuit mai mult de unsprezece ani fusese „domiciliul” lor. În particular, examinând proporționalitatea respectivei ingerințe, Curtea a constatat că instanța națională nu a luat în considerare faptul că reclamantii nu aveau un alt spațiu unde să locuiască și că ar fi fost lăsați în stradă după mai mult de un deceniu de locuire legală în apartament – perioadă în care nu doar au plătit chiria și serviciile comunale, dar și au efectuat reparații substanțiale pe care administrația clădirii a neglijat să le efectueze.

În același timp, Curtea a menționat că instanțele naționale nu au efectuat o analiză a intereselor concurente ale părților implicate. Această lipsă de analiză este și mai evidentă în lumina faptului că însăși Curtea Supremă de Justiție era conștientă de propria decizie, deoarece într-o cauză similară ea adoptase o decizie în favoarea persoanelor care au formulat cereri practic identice cu cele ale reclamantilor. În consecință, Curtea a concluzionat că a existat o încălcare a Articolului 8 din Convenție în această cauză.

Agentul guvernamental a prezentat Comitetului de Miniștri un raport de acțiuni, în care a descris lipsa necesității implementării unor măsuri cu caracter individual, inclusiv măsurile cu caracter general deja implementate, considerând că încălcarea dreptului reclamantilor la respectarea vieții private și de familie în această situație reprezintă mai degrabă un caz izolat, nefiind reprezentativ pentru o practică constantă a instanțelor naționale și neindicând existența unor probleme sistemice sau complexe care ar necesita adoptarea unor măsuri suplimentare la nivel național, solicitând astfel încetarea supravegherii cauzei respective.

În cauza *Oleg Balan*, care se referă la defăimarea reclamantului și la eșecul instanțelor naționale de a produce un echilibru just între drepturile concurente prevăzute la Articolele 8 și 10 din Convenție, în special prin oferirea unei protecții insuficiente dreptului reclamantului la respectarea onoarei, demnității și a reputației profesionale. Curtea a conchis că instanța supremă, în motivarea deciziei sale, nu a produs un echilibru corect între drepturile concurente prevăzute de Convenție, și a eșuat să efectueze o analiză atentă a unor elemente referitoare la protecția dreptului reclamantului la onoare, demnitate și reputație profesională.

În cauza *Malai*, Curtea a notat că, în contextul dreptului deținuților la respectarea vieții private, plasarea unei persoane sub supraveghere video permanentă în timpul detenției – care implică deja o limitare considerabilă a vieții private a unei persoane – trebuie considerată o ingerință gravă în dreptul individual de a respecta intimitatea sa, ca element al noțiunii de „viață privată”.

În consecință, Curtea a ajuns la concluzia că în această cauză a avut loc și o încălcare a dreptului reclamantei la respectarea vieții private, având în vedere lipsa unor dovezi din partea autorităților naționale care să demonstreze că măsura impusă era prevăzută de dreptul intern și asigura o protecție juridică adecvată împotriva arbitrariului, precum și că această măsură a fost stabilită în situația reclamantei în baza unei decizii individualizate și motivate.

Pentru evitarea altor încălcări similare în viitor, Agentul guvernamental a sesizat autoritățile responsabile în fiecare caz de constatare a încălcării Articolului 8 din Convenție, iar hotărârile respective au fost aduse la cunoștința Consiliului Superior al Magistraturii și a Curții Supreme de Justiție, în scopul diseminării lor către toate instanțele judecătorești și al adoptării unor măsuri relevante cu caracter general.

6. Încălcarea dreptului la libertatea de exprimare, garantat de Articolul 10 din Convenție

În anul 2024, Curtea a pronunțat o singură hotărâre cu privire la încălcarea dreptului la libertatea de exprimare, garantat de Articolul 10 din Convenție, i.e. în cauza Consiliul Național al Tineretului din Moldova.

Această cauză se referă la refuzul autorităților locale, în anul 2012, de a autoriza afișarea unei ilustrații antidiscriminatorii pe panourile publicitare, deoarece conținea caricaturi cu anumite grupuri sociale care erau reprezentate într-o manieră nedemnă și umilitoare.

În hotărârea sa, Curtea a reținut că Curtea Supremă de Justiție nu a evaluat în mod corespunzător dreptul asociației reclamante la libertatea de exprimare. Concentrându-se doar pe opiniile a două ONG-uri și ignorând contextul mai larg al caricaturilor și mesajul lor anti-discriminare, instanța supremă a scos din context conținutul și a restricționat în mod nejustificat libertatea asociației reclamante de a-și exprima opiniile.

Lipsa unui control judiciar efectiv din partea Curții Supreme de Justiție a redus și mai mult marja de apreciere a statului și a împiedicat protecția adecvată a libertății de exprimare. Curtea a observat că această omisiune nu doar că a avut un impact semnificativ în această cauză specifică, ci putea descuraja în viitor exprimarea satirică cu privire la probleme sociale importante. În consecință, Curtea a reținut că ingerința nu a fost „necesară într-o societate democratică”, hotărând că a avut loc o încălcare a drepturilor asociației reclamante la libertatea de exprimare.

7. Încălcarea dreptului de a nu fi supus discriminării, prevăzut la Articolul 14 din Convenție

O treime din hotărârile pronunțate în anul 2024 în care a fost stabilită cel puțin o încălcare a Convenției de către Republica Moldova s-au referit și la încălcarea dreptului de a nu fi supus discriminării, prevăzut la Articolul 14 din Convenție. Criteriul de discriminare vizat în majoritatea cauzelor s-a referit la dizabilitatea intelectuală a reclamantilor.

În cauza *E.T.*, Curtea a stabilit și o încălcare a Articolului 14 coroborat cu Articolul 8 din Convenție, enunțând că refuzul instanțelor naționale de a primi spre examinare cererea reclamantei s-a bazat exclusiv pe criteriul stării de sănătate mintală a reclamantei, fără a lua în considerare capacitățile sale reale. De asemenea, în hotărârea sa Curtea a reținut că, la data evenimentelor, cadrul normativ în vigoare permitea o ingerință în drepturile reclamantei care nu numai că nu putea fi impusă niciunei alte categorii de persoane, dar nici nu a permis instanțelor naționale să ia în considerare diferitele niveluri de dizabilitate intelectuală și posibilitatea ca, cel puțin în anumite aspecte ale vieții lor și cu o asistență adecvată, persoanele aflate în astfel de situații să poată înțelege și să ia decizii semnificative.

În plus, Curtea a remarcat că, odată cu trecerea timpului, măsura inițială luată a devenit din ce în ce mai împovărătoare pentru reclamantă, provocându-i disconfort în viața cotidiană, împiedicând-o în același timp să poată obține direct în instanță dreptul de a lua cel puțin unele decizii pe cont propriu, spre deosebire de alte persoane aflate în incapacitate temporară de a-și înțelege acțiunile, dar a căror capacitate juridică rămânea intactă.

În cele din urmă, având în vedere acest mijloc disproporționat de a atinge, în alt mod acceptabil, scopul de protejare a drepturilor persoanelor cu dizabilități, Curtea a constatat că măsura aplicată în privința reclamantei a echivalat cu un tratament discriminatoriu.

În cauza *Vieru*, Curtea a notat că autoritățile nu au combătut argumentul *prima facie* al reclamantului, privind pasivitatea instituțională generală și/sau o lipsă de conștientizare a fenomenului violenței în familie și al violenței bazate pe gen în Republica Moldova. De asemenea, ea a notat că, de fapt, cadrul juridic și aplicarea sa practică nu au reușit să abordeze modelul special de violență în familie la care a fost supusă sora reclamantului. Deși nu se poate spune că legislația moldovenească a eșuat în totalitate să abordeze problema violenței în familie, modul în care dispozițiile legale evaluate în prezenta cauză au fost redactate și interpretate de către autoritățile competente era menit să priveze un număr de femei-victime ale violenței în familie de investigații oficiale și, astfel, de protecție efectivă, constatând, în consecință, și o încălcare a Articolului 14 în coroborare cu Articolele 2 și 3 din Convenție.

În cauza *Clipea și Grosu*, care se referă, *inter alia*, la presupusul tratament discriminatoriu aplicat reclamantilor, Curtea a constatat că atât procuratura, cât și instanțele judecătorești au folosit dizabilitatea intelectuală a reclamantilor ca motiv pentru a clasa cauza penală, ceea ce a constituit o practică discriminatorie față de ei. Preocupările Comitetului ONU pentru drepturile persoanelor cu dizabilități, referitoare la ineficiența sistemului de plângere și la tergiversarea anchetelor, subliniau acest aspect. În plus, Consiliul pentru Egalitate a constatat lipsa unei acomodări rezonabile în cazul primului reclamant, consolidând astfel concluziile Curții referitoare la tratamentul discriminatoriu. În cele din urmă, în această cauză Curtea a constatat și o încălcare a Articolului 14 coroborat cu Articolul 3 din Convenție.

În cauza *V.I.*, Curtea a observat existența unei practici discriminatorii față de copiii care suferă de o dizabilitate intelectuală reală sau presupusă, constatând că a existat și o încălcare a Articolului 14 coroborat cu Articolul 3 din Convenție. Cu referire la plângerile reclamantului în baza Articolului 13 din Convenție, Curtea a considerat că statul nu a prevăzut un mecanism adecvat capabil să ofere despăgubiri persoanelor, în special copiilor cu dizabilități intelectuale care pretind a fi victime în baza Articolelor 3 și 14 din Convenție, hotărând, în consecință, că a avut loc și o încălcare a Articolului 13 din Convenție coroborat cu Articolele 3 și 14.

8. Încălcarea dreptului la respectarea bunurilor, garantat de Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție

În anul 2024 Curtea a constatat încălcarea dreptului la respectarea bunurilor, garantat de Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, în cinci cauze împotriva Republicii Moldova, *id est* într-o treime din hotărârile pronunțate.

În cauza *Furdui*, care se referă la imposibilitatea reclamantului de a-și apăra dreptul de proprietate asupra unui apartament, în pofida existenței unei hotărâri judecătorești adoptate în favoarea sa și fără a primi o despăgubire pentru acest fapt, Curtea a concluzionat că statul nu și-a îndeplinit obligația sa pozitivă de a proteja în mod efectiv proprietatea reclamantului prin oferirea unor căi de atac adecvate.

În cauza *Tasoncom S.R.L.*, Curtea a constatat că societatea reclamantă nu ar fi trebuit să suporte toate consecințele neregulilor comise de către furnizor, având în vedere faptul că aceasta și-a respectat pe deplin obligațiile de declarare a TVA. Prin urmare, Curtea a considerat că în acest caz societatea reclamantă a suportat o povară disproporționată, concluzionând că a avut loc și o încălcare a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

Cauza *Durlescu* se referă la casarea unei încheieri pronunțate în favoarea reclamantului, ca urmare a unui recurs introdus tardiv de către persoane terțe. În hotărârea sa, Curtea a constatat încălcarea dreptului de proprietate al reclamantului, concluzionând că anularea unei hotărâri definitive, în baza căreia a fost recunoscută o creanță și, prin urmare, un „bun”, fără nicio explicație cu privire la motivele acestei casări, constituie o încălcare a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție. În plus, ea a reținut că reclamantul nu a obținut nicio despăgubire pentru preținsele încălcări.

În cauza *Szabo*, Curtea a constatat că măsura de confiscare specială a automobilului reclamantului, fiind rezultatul admiterii unui apel tardiv împotriva unei hotărâri care dispusese restituirea automobilului reclamantului, a reprezentat o ingerință în dreptul său la respectarea bunurilor sale, constatând că a existat, de asemenea, și o încălcare a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

În cauza *Mereacre și alții*, Curtea a constatat și o încălcare a drepturilor reclamanților la respectarea bunurilor sale, dat fiind faptul că majoritatea hotărârilor definitive în favoarea reclamanților au rămas neexecutate. Totodată, Curtea a notat că procedurile de executare sunt pendinte la nivel național (cu excepția cererii nr. 11785/13) și că reclamanții mai au posibilitatea de a obține executarea hotărârilor favorabile lor în cadrul procedurilor interne. Prin urmare, Curtea a reținut că Guvernul ar trebui să utilizeze mijloace adecvate pentru a asigura executarea hotărârilor în favoarea reclamanților.

Toate hotărârile respective au fost diseminate autorităților responsabile, iar Agentul guvernamental a atenționat autoritățile despre necesitatea întreprinderii măsurilor adecvate pentru executarea hotărârilor naționale definitive și înlăturarea încălcărilor constatate de către Curte.

B. Măsuri întreprinse și/sau preconizate

1.1. Măsuri cu caracter individual

Achitarea satisfacției echitabile

În anul 2024 nu au fost constatate întârzieri la plata sumelor acordate de către Curte în calitate de satisfacție echitabilă. În acest context, Agentul guvernamental a notificat Ministerul Finanțelor în legătură cu necesitatea executării a **14 hotărâri și 5 decizii** (în tabelul *infra* sunt indicate doar hotărârile și deciziile devenite definitive în anul 2024, care implică achitarea anumitor sume reclamanților și care au fost executate în aceeași perioadă de referință).

Nr.	Denumirea și numărul cauzei	Suma totală a satisfacției echitabile (în euro)	Suma totală a satisfacției echitabile (în lei)
HOTĂRÂRI			
1.	Repeșco și Repeșcu (39272/15) ⁵	9700	187620.32
2.	Bîzdîga (15646/18) ⁶	9400	181659.70
3.	Luca (55351/17) ⁷	18090	351242.68
4.	Pomul S.R.L și Subervin S.R.L. (14323/13 și 47663/13) ⁸	115596.40	2206839.31
5.	Stoianoglo (19371/22) ⁹	3600	69899.04
6.	Mereacre și alții (cererea nr. 9353/13 și alte 7 cereri - a se vedea <i>infra</i>)		
	Valeriu Mereacre (nr. 9353/13)	1850	35515.56
	Veaceslav Topală (nr. 11785/13)	3350	64311.96
	Constructorul S.A (nr. 18691/13)	1350	25916.76
	Veaceslav Berestean (nr. 30737/13)	1550	29756.28
	Maria Belousenco (nr. 30784/13)	1650	31676.04
	Rolf-Bac S.R.L. (nr. 41136/13)	1850	35515.56

⁵ Hotărârea a devenit definitivă la 3 ianuarie 2024.

⁶ Hotărârea a devenit definitivă la 17 ianuarie 2024.

⁷ Hotărârea a devenit definitivă la 17 ianuarie 2024.

⁸ Hotărârea a devenit definitivă la 24 ianuarie 2024.

⁹ Hotărârea a devenit definitivă la 24 ianuarie 2024.

	Tiramisa S.R.L. (nr. 42391/13)	1850	35515.56
	Auto-Mar S.R.L. (nr. 48098/13)	1250	23997
7.	Nafornița (49066/12)	4500	85895.56
8.	V.I. (38963/18) ¹⁰	32420	-
9.	Oleg Balan (25259/20)	1500	28863.15
10.	Nițu (11272/16)	6500	125407.75
11.	Consiliul Național al Tineretului din Moldova (15379/13)	2500	47864.25
12.	Durlescu (7951/12)	3500	66899.70
13.	Rimschi și alții (6492/14 și 46577/14)	23100	441538.02
14.	Furdui (4859/12)	11880	227570.90
DECIZII			
1.	Solovei (28102/16)	1850	35361.27
2.	Ungureanu (5629/21)	1100	21025.62
3.	Străisteanu (55972/21)	1100	21233.63
4.	Condrea (30684/22)	1650	31538.43
5.	Popov (33497/15)	1850	35361.27
TOTAL (2024)		264.536,40 de euro	4.448.025,32 de lei și 32420 de euro

Printr-o scrisoare din 21 ianuarie 2025, Direcția agent guvernamental a comunicat Ministerului Justiției, în conformitate cu art. 25 alin. (3) din Legea nr. 151/2015, lista persoanelor ale căror acțiuni sau inacțiuni au determinat ori au contribuit semnificativ la încălcările constatate de către Curtea Europeană în hotărârile pronunțate în anul 2024, inclusiv a prezentat explicații cu privire la modul în care acțiunile sau omisiunile respective au condus la constatarea încălcărilor Convenției.

1.2. Măsuri cu caracter general

Traducerea și diseminarea hotărârilor și a deciziilor CtEDO

Pe parcursul perioadei de raportare, în toate cauzele enunțate *supra* au fost transmise scrisori de notificare către autorități, fiind descrise motivele care au contribuit la constatarea încălcărilor drepturilor omului în hotărârile pronunțate de către Curte. Totodată, a fost solicitată prezentarea informațiilor relevante privind executarea hotărârilor și a deciziilor respective, în particular referitor la măsurile întreprinse pentru prevenirea unor încălcări similare pe viitor.

De asemenea, toate hotărârile și deciziile Curții Europene au fost traduse din limbile franceză sau engleză în limba română și publicate pe portalul Agentului guvernamental. În paralel, Direcția agent guvernamental a asigurat traducerea în limba română a deciziilor adoptate de către Comitetul de Miniștri la reuniunile sale din martie, iunie, septembrie și decembrie 2024, referitoare la

¹⁰ Suma nominalizată a fost transferată reclamantului pe un cont bancar deschis la o bancă din Italia, nefiind convertită în valuta națională.

supravegherea executării hotărârilor Curții aflate în procedură avansată, în cauzele *Manole și alții v. Republica Moldova* (nr. 13936/02, definitivă din 17 decembrie 2009), *G.M. și alții v. Republica Moldova* (nr. 44394/15, definitivă din 22 februarie 2023), *Ozdil și alții v. Republica Moldova* (nr. 42305/18, definitivă din 11 septembrie 2019), grupul *T.M. și C.M. v. Republica Moldova* (nr. 26608/11, definitivă din 28 aprilie 2014), grupul *I.D. v. Republica Moldova* (nr. 47203/06, definitivă din 11 aprilie 2011), grupul *Cosovan v. Republica Moldova* (nr. 13472/18, definitivă din 22 iunie 2022). Deciziile Comitetului de Miniștri în grupurile *I.D.* și *Cosovan* au fost adoptate în urma dezbaterii de către miniștrii delegați, împreună cu reprezentantul autorităților naționale, a măsurilor realizate și a celor planificate în scopul remedierii tuturor deficiențelor identificate de către Curte.

Deciziile Comitetului de Miniștri, inclusiv analiza efectuată de către secretariat în cauzele și grupurile de cauze menționate, traduse în limba română, au fost publicate pe pagina web a Agentului guvernamental și diseminate tuturor autorităților implicate, în vederea implementării măsurilor restante de ordin individual și general.

Activități de instruire

În perioada de raportare, autoritățile competente continuă să acorde o atenție sporită la instruirea judecătorilor, procurorilor, precum și altor specialiști din domeniul justiției. La fel, în procesul de instruire inițială, audienții Institutului Național al Justiției sunt familiarizați cu hotărârile Curții Europene, acestea fiind discutate și analizate la modulul „*Drepturile omului*”, care cuprinde 10 seminare unde sunt discutate și analizate cele mai recente hotărâri ale Curții. Totodată, hotărârile Curții sunt puse în discuție și la modulul „*Aspecte de drept penal și procedură penală*”, beneficiarii Institutului Național al Justiției fiind instruiți pe segmentul aprecierii probelor.

Suplimentar, în Planul de formare continuă a judecătorilor și a procurorilor pentru anul 2024, au fost incluse 2 seminare cu următoarea tematică: „*Evoluțiile recente ale jurisprudenței CtEDO*”, „*Convenția europeană a drepturilor omului, aplicarea jurisprudenței CtEDO în ordinea juridică internă. Principiile interpretării și aplicării Convenției Europene a Drepturilor Omului în ordinea juridică internă*”.

La fel, hotărârile Curții Europene constituie obiect de dezbateri și în cadrul cursurilor electronice de formare continuă: „*Introducere în sistemul Convenției Europene a Drepturilor Omului și al Curții Europene a Drepturilor Omului*”, „*Urmărirea penală și Convenția Europeană a Drepturilor Omului*”, „*Garanțiile procedurale în procesul penal și drepturile victimelor*”.

Pe parcursul anului 2024, în cadrul cursurilor de formare continuă, judecătorii și procurorii au fost instruiți la următoarele seminare: „*Standardele internaționale în domeniul combaterii torturii, tratamentului inuman sau degradant*”, „*Practica CtEDO privind imixtiunea de către agenții de stat în viața privată a persoanei, în domiciliu, sau asupra corespondenței acestuia*”, „*Particularitățile soluționării cauzelor ce implică fapte motivate de ură, prejudecăți sau dispreț prin prisma jurisprudenței CtEDO*”, „*Nediscriminare și egalitate. Standarde de protecție a minorităților (etnolingvistice, religioase, sexuale, etc.)*”.

Totodată, judecătorii, procurorii, precum și alți specialiști în domeniu au acces la instruiți în regim online pe platforma HELP cu următoarele tematici: „*Urmărirea penală și Convenția europeană a drepturilor omului*”, „*Introducere în sistemul Convenției europene a drepturilor omului și al Curții Europene a Drepturilor Omului*”, „*Introducere în Articolul 5 al Convenției europene a drepturilor omului: Dreptul la libertate și siguranță*”.

În plus, la 29 februarie 2024 a fost organizat un atelier de lucru¹¹ referitor la liberarea condiționată a deținuților pe viață și aplicarea legii cu privire la amnistie în Republica Moldova, cu participarea reprezentanților Ministerului Justiției, ai Administrației Naționale a Penitenciarelor, ai instanțelor judecătorești, inclusiv a experților internaționali. În cadrul atelierului, Agentul guvernamental a descris standardele stabilite de Convenție în materie de liberare din detenție a persoanelor condamnate la închisoare pe viață, în modul interpretat în jurisprudența Curții, și măsurile care trebuie implementate în vederea evitării unor încălcări ale Convenției în asemenea situații.

---

¹¹ <https://justice.gov.md/ro/content/standardele-europene-privind-liberarea-conditionata-detinutilor-pe-viata-analizate-cadrul>

Adițional, la 23 mai 2024 a avut loc un atelier de lucru¹² cu participarea Departamentului pentru executarea hotărârilor Curții Europene, a judecătorilor din instanțele de fond și cele superioare, a Administrației Naționale a Penitenciarelor, a Agentului guvernamental, a Asociației Promo-LEX, precum și a specialiștilor internaționali din Italia și România. Instruirea s-a concentrat pe subiectul remediului preventiv și compensatoriu pentru contestarea condițiilor precare de detenție și lipsa asistenței medicale în detenție în Republica Moldova.

Subsidiar, în perioada 16-17 septembrie 2024 a avut loc un atelier de lucru¹³ privind integrarea unei abordări bazate pe științele comportamentale în activitățile de cooperare în domeniile umanizării, resocializării și justiției restaurative. Participanții din domeniul justiției penale au reflectat asupra integrării teoriei schimbării pentru a facilita o reducere a aplicării măsurilor neprivative de libertate la etapa de urmărire penală, date fiind constatările Curții în cauza *Șarban v. Republica Moldova* și recomandările Comitetului de Miniștri din deciziile pronunțate în contextul supravegherii acestui grup de cauze.

În plus, la 22 noiembrie 2024 a fost organizată o masă rotundă¹⁴ care a abordat subiectul bunei motivări a actelor judecătorești, în cadrul căreia a fost prezentat și Compendiumul privind standardele europene și bunele practici în materie de argumentare juridică. Evenimentul a reunit reprezentanții sistemului judecătoresc, ai sistemului procuraturii, avocați, inclusiv experți internaționali. În cadrul discuțiilor, Agentul guvernamental a menționat importanța motivării adecvate a actelor adoptate de către autorități la nivel național, din moment ce ele sunt ulterior supuse controlului Curții la examinarea plângerilor invocate în baza Convenției. Totodată, au fost descrise și exemple pozitive în care Curtea a stabilit lipsa unor încălcări ale Convenției, având în vedere buna argumentare a actelor judecătorești.

Planuri și rapoarte de acțiuni prezentate Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei

Potrivit Articolului 46 din Convenție, în cadrul exercitării supravegherii executării unei hotărâri sau a unei decizii, planul și raportul de acțiuni reprezintă una din principalele modalități de comunicare a Comitetului de Miniștri cu guvernele statelor reclamate. Elaborarea unui plan sau a unui raport de acțiuni este o etapă procedurală obligatorie care intră în competența Agentului guvernamental.

În perioada de raportare au fost elaborate și prezentate Comitetului de Miniștri **26 de planuri de acțiuni, rapoarte de acțiuni și comunicări** cu privire la executarea hotărârilor Curții referitor la cauze separate sau grupuri de cauze pronunțate în privința Republicii Moldova, după cum urmează:

- 1) Plan de acțiuni în cauza *Repeșco și Repescu v. Republica Moldova* (nr. 39272/15);
- 2) Plan de acțiuni în cauza *Bîzdîga v. Republica Moldova* (nr. 1546/18);
- 3) Plan de acțiuni în cauza *Stoianoglo v. Republica Moldova* (nr. 19371/22);
- 4) Plan de acțiuni în cauza *Negru v. Republica Moldova* (nr. 7336/11);
- 5) Plan de acțiuni în cauza *V.I. v. Republica Moldova* (nr. 38963/18);
- 6) Plan de acțiuni în cauza *Manole v. Republica Moldova* (nr. 26360/19);
- 7) Plan de acțiuni în cauza *Tristan v. Republica Moldova* (nr. 13451/15);
- 8) Plan de acțiuni în cauzele *Hohlov și alții v. Republica Moldova* (nr. 81519/12) și *Gîrbu și alții v. Republica Moldova* (nr. 72146/14);
- 9) Plan de acțiuni actualizat în cauza *Ozdil și alții v. Republica Moldova* (nr. 42305/18);
- 10) Plan de acțiuni actualizat în cauza *G.M. și alții v. Republica Moldova* (nr. 44394/15);
- 11) Plan de acțiuni actualizat în grupul de cauze *Cosovan v. Republica Moldova* (nr. 13472/18);
- 12) Plan de acțiuni actualizat în cauza *Manole și alții v. Republica Moldova* (nr. 1393/02);

¹²<https://www.coe.int/en/web/chisinau/-/raising-awareness-of-investigative-judges-on-examination-of-complaints-regarding-poor-conditions-of-detention-in-the-republic-of-moldova>

¹³<https://www.coe.int/ro/web/chisinau/-/criminal-justice-actors-applying-the-theory-of-change-to-reduce-excessive-use-of-pre-trial-detention>

¹⁴<https://www.coe.int/en/web/chisinau/-/judicial-reasoning-in-focus-launch-of-the-compendium-of-european-standards-and-good-practices-of-judicial-reasoning>

- 13) Raport de acțiuni în grupul de cauze *I.G. v. Republica Moldova* (nr. 53519/07);
- 14) Raport de acțiuni în cauza *I.E. v. Republica Moldova* (nr. 45422/13);
- 15) Raport de acțiuni în cauza *Nafornița v. Republica Moldova* (nr. 49066/12);
- 16) Raport de acțiuni în cauza *Plotnicova v. Republica Moldova* (nr. 38623/05);
- 17) Raport de acțiuni în cauza *Mazur v. Republica Moldova* (nr. 26476/14);
- 18) Raport de acțiuni în cauza *T.A. și alții v. Republica Moldova* (nr. 25450/20);
- 19) Raport de acțiuni în cauza *Golovchenko v. Republica Moldova* (nr. 66418/14);
- 20) Raport de acțiuni actualizat în cauza *T.M. și C.M. v. Republica Moldova* (nr. 26608/11) și *Luca v. Republica Moldova* (nr. 55351/17);
- 21) Raport de acțiuni în cauza *Naddur v. Republica Moldova* (nr. 22939/19);
- 22) Raport de acțiuni în grupul de cauze *Olaru și alții v. Republica Moldova* (nr. 476/07);
- 23) Raport de acțiuni actualizat în grupul de cauze *I.D. v. Republica Moldova* (nr. 47203/06);
- 24) Comunicare în cauza *Ozdil și alții v. Republica Moldova* (nr. 42305/18);
- 25) Comunicare actualizată în cauza *Levița v. Republica Moldova* (nr. 17332/03) din 16 februarie 2024;
- 26) Comunicare actualizată în cauza *Levița v. Republica Moldova* (nr. 17332/03) din 7 noiembrie 2024;
- 27) Comunicare în cauza *Mereacre v. Republica Moldova* (nr. 9353/13 și alte 7 cereri).

Încetarea supravegherii cauzelor de către Comitetul de Miniștri

Pe parcursul anului 2024 au fost prezentate Comitetului de Miniștri **11** rapoarte de acțiuni. În rezultatul examinării acestora, dar și a altor rapoarte prezentate anterior, a fost încetată supravegherea în **20** de cauze pendinte în fața Comitetului de Miniștri prin rezoluții finale, inclusiv cauze în care au fost încheiate acorduri de soluționare amiabilă. Din numărul cauzelor a căror supraveghere a fost încetată, **9** sunt cauze-precedent, care relevă încălcări noi ale Convenției de către Republica Moldova și o procedură de raportare și analiză mult mai minuțioasă decât în cauzele-clone.

La reuniunea sa nr. 1494 din 5 aprilie 2024, Comitetul de Miniștri a adoptat Rezoluția [CM/ResDH\(2024\)60](#), prin care a încetat supravegherea executării deciziei *P.P. Glasul Națiunii v. Republica Moldova*.

Cererea nr.	Cauza	Adoptată
26067/14	P.P. GLASUL NAȚIUNII	28/09/2023

În cadrul reuniunii sale nr. 1501 din 13 iunie 2024, Comitetul de Miniștri a adoptat Rezoluția [CM/ResDH\(2024\)98](#), prin care a încetat supravegherea executării hotărârii *Catană v. Republica Moldova*.

Cererea nr.	Cauza	Adoptată	Definitivă
43237/13	CATANĂ	21/02/2023	21/05/2023

La reuniunea sa nr. 1507 din 19 septembrie 2024, Comitetul de Miniștri a adoptat următoarele Rezoluții:

- [CM/ResDH\(2024\)191](#), prin care a încetat supravegherea executării hotărârii *Urechean și Pavlicenco v. Republica Moldova*.

Cererea nr.	Cauza	Adoptată	Definitivă
27756/05 și 41219/07	URECHEAN și PAVLICENCO	02/12/2014	20/04/2015

- [CM/ResDH\(2024\)189](#), prin care a încetat supravegherea executării cauzei *T.A. și alții v. Republica Moldova*.

Cererea nr.	Cauza	Adoptată	Definitivă
25450/20	T.A. și alții	30/11/2021	28/02/2022

- [CM/ResDH\(2024\)190](#), prin care a încetat supravegherea executării hotărârii *Rotaru v. Republica Moldova*.

Cererea nr.	Cauza	Adoptată	Definitivă
26764/12	ROTARU	08/12/2020	08/03/2021

- [CM/ResDH\(2024\)204](#), prin care a încetat supravegherea cauzei *Munteanu v. Republica Moldova*, în baza executării tuturor măsurilor cu caracter individual.

Cererea nr.	Cauza	Adoptată	Definitivă
34168/11	MUNTEANU	26/05/2020	26/08/2020

- [CM/ResDH\(2024\)188](#), prin care a decis încetarea supravegherii executării hotărârii *I.E. v. Republica Moldova*.

Cererea nr.	Cauza	Adoptată	Definitivă
45422/13	I.E.	26/05/2020	26/08/2020

La 23 octombrie 2024, în cadrul reuniunii nr. 1510, prin Rezoluția sa [CM/ResDH\(2024\)256](#), Comitetul de Miniștri a decis să înceteze supravegherea executării hotărârii în cauza *Plotnicova v. Republica Moldova*. Totodată, prin Rezoluția [CM/ResDH\(2024\)257](#), adoptată în cadrul aceleași reuniuni, a fost încetată supravegherea executării hotărârii *Mazur v. Republica Moldova*.

Cererea nr.	Cauza	Adoptată	Definitivă
38623/05	PLOTNICOVA	15/05/2012	15/08/2012
26476/14	MAZUR	14/02/2023	14/02/2023

În cadrul reuniunii sale nr. 1514 din 5 decembrie 2024, Comitetul de Miniștri a adoptat Rezoluția CM/ResDH(2024)336, prin care a încetat supravegherea executării hotărârii *A.C. v. Republica Moldova*.

Cererea nr.	Cauza	Adoptată	Definitivă
60450/13	A.C.	30/11/2021	30/11/2021

La 11 decembrie 2024, în cadrul reuniunii nr. 1515, Comitetul de Miniștri a adoptat următoarele Rezoluții:

- [CM/ResDH\(2024\)432](#), prin care a decis încetarea supravegherii executării grupului de cauze *I.G. v. Republica Moldova*.

Cererea nr.	Cauza	Adoptată	Definitivă
53519/07	I.G.	15/05/2012	15/08/2012
13424/06	N.A.	24/09/2013	24/12/2013
33708/12	I.P.	28/04/2015	28/07/2015
41086/12	A.P.	26/10/2021	26/01/2022

- [CM/ResDH\(2024\)433](#), privind încetarea supravegherii hotărârii în cauza *Naddur v. Republica Moldova*, în baza executării tuturor măsurilor cu caracter individual.

Cererea nr.	Cauza	Adoptată	Definitivă
22939/19	NADDUR	13/12/2022	13/12/2022

- [CM/ResDH\(2024\)434](#), prin care a decis încetarea supravegherii executării a trei cauze din grupul *Olaru ș.a. v. Republica Moldova*.

Cererea nr.	Cauza	Adoptată	Definitivă
28650/05	DRONIC	16/02/2021 22/11/2022	16/02/2021 22/11/2022
522/13	MUNTEANU	14/12/2021	14/12/2021
14323/13 și 47663/13	POMUL S.R.L. și SUBERVIN S.R.L.	24/10/2023	24/01/2024

- [CM/ResDH\(2024\)435](#), prin care a decis încetarea supravegherii executării hotărârii în cauza *Felix Guțu v. Republica Moldova*.

Cererea nr.	Cauza	Adoptată	Definitivă
13112/07	FELIX GUȚU	20/10/2020	20/01/2021

- [CM/ResDH\(2024\)436](#), privind încetarea supravegherii executării hotărârii în cauza *Golovchenko v. Republica Moldova*.

Cererea nr.	Cauza	Adoptată	Definitivă
66418/14	GOLOVCHENKO	21/03/2023	21/03/2023

Consolidarea capacităților instituționale ale Agentului guvernamental pentru asigurarea executării hotărârilor CtEDO

În scopul eficientizării procesului de executare a hotărârilor Curții aflate sub supravegherea Comitetului de Miniștri, pe parcursul anului 2024 au fost întreprinse o serie de măsuri esențiale destinate unei consolidări continue a capacităților instituționale ale Agentului guvernamental. În acest context, cu sprijinul Proiectului Consiliului Europei „*Consolidarea sistemului de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului în Republica Moldova*”, trei funcționari din cadrul Direcției agent guvernamental au fost detașați, pentru o perioadă de trei luni, la Departamentul de Executare a Hotărârilor și Deciziilor CtEDO din cadrul Consiliului Europei. Această inițiativă a urmărit scopul aprofundării cunoștințelor privind mecanismul de supraveghere al Comitetului de Miniștri, contribuind la o analiză detaliată a constatărilor Curții, precum și la îmbunătățirea procesului de identificare și raportare a măsurilor planificate și adoptate la nivel național în vederea executării hotărârilor Curții. Rezultatul scontat al acestor detașări este reducerea numărului de cauze moldovenești aflate în procedura de supraveghere, inclusiv prin accelerarea examinării planurilor și a rapoartelor de acțiuni transmise de către Guvern.

În paralel, pe parcursul anului 2024, cu sprijinul Proiectului Consiliului Europei „*Consolidarea sistemului de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului în Republica Moldova*”, Consiliul Consultativ de pe lângă Agentul Guvernamental a organizat 3 reuniuni¹⁵, care

¹⁵ <https://www.coe.int/en/web/chisinau/-/discussions-over-the-cases-of-the-republic-of-moldova-under-supervision-procedure-at-the-committee-of-ministers-of-the-council-of-europe>
<https://agent.gov.md/comunicate-de-presa/a-treia-reuniune-a-consiliului-consultativ-pe-langa-agentul-guvernamental/>
<https://agent.gov.md/comunicate-de-presa/a-patra-sedinta-a-consiliului-consultativ-pe-langa-agentul-guvernamental/>

au reunit reprezentanți ai autorităților naționale relevante, ai societății civile, ai mediului academic și ai Departamentului de Executare a Hotărârilor și Deciziilor CtEDO. Aceste întruniri, desfășurate sub egida și cu sprijinul Consiliului Europei, au avut drept obiectiv principal analiza problemelor sistemice semnalate de către Curte și identificarea soluțiilor eficiente pentru executarea mai rapidă și mai eficientă a hotărârilor CtEDO.

Discuțiile din cadrul reuniunilor au vizat un spectru larg de problematici recurente reflectate în cauzele aflate sub supravegherea Comitetului de Miniștri atât în procedura standard, cât și în procedură avansată. Printre principalele subiecte abordate se numără:

Condițiile de detenție și remediile aferente

Au fost examinate aspecte referitoare la condițiile materiale din instituțiile penitenciare subordonate Ministerului Justiției și din locurile de detenție aflate în subordinea Ministerului Afacerilor Interne; lipsa unui remediu intern efectiv, asistența medicală precară acordată în detenție, prevenirea și investigarea eficientă a cazurilor de rele tratamente în custodia poliției (grupul *I.D.* (nr. 47203/06); grupul *Cosovan* (nr. 13472/18), grupul *Levința* (nr. 17332/03)).

Internarea și tratamentul psihiatric nevoluntar

De asemenea, s-au discutat reformele necesare pentru reglementarea mecanismelor de internare nevoluntară în spitalele de psihiatrie și reglementarea tratamentului psihiatric nevoluntar al persoanelor cu dizabilități intelectuale, în special al copiilor (cauza *V.I. v. Republica Moldova* (nr. 38963/18)).

Protecția împotriva violenței domestice și discriminării de gen, inclusiv integrarea recomandărilor recente ale Grupului de experți privind combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (GREVIO), în lumina recomandărilor recente, cu accent pe grupul *T.M. și C.M.* (nr. 26608/11), cauza *Luca v. Republica Moldova* (nr. 55351/17), cauza *G.M. v. Republica Moldova*, (nr. 44394/15)).

Privarea de libertate în cadrul proceselor penale

Au fost abordate probleme legate de motivarea insuficientă a deciziilor privind aplicarea și prelungirea arestului preventiv, inclusiv necesitatea instituirii unui remediu compensatoriu pentru detenția ilegală (grupul *Șarban* (nr. 3456/05)).

Investigații eficiente în caz de deces sau rele tratamente

S-a pus accent pe lipsa unor anchete efective în cazurile de deces sau rele tratamente cauzate de persoane private, inclusiv pe analiza termenelor de prescripție aplicabile și a procedurilor ulterioare pronunțării hotărârilor Curții (grupul *Răilean* (nr. 23401/04)).

Statutul minorilor în contextul migrației

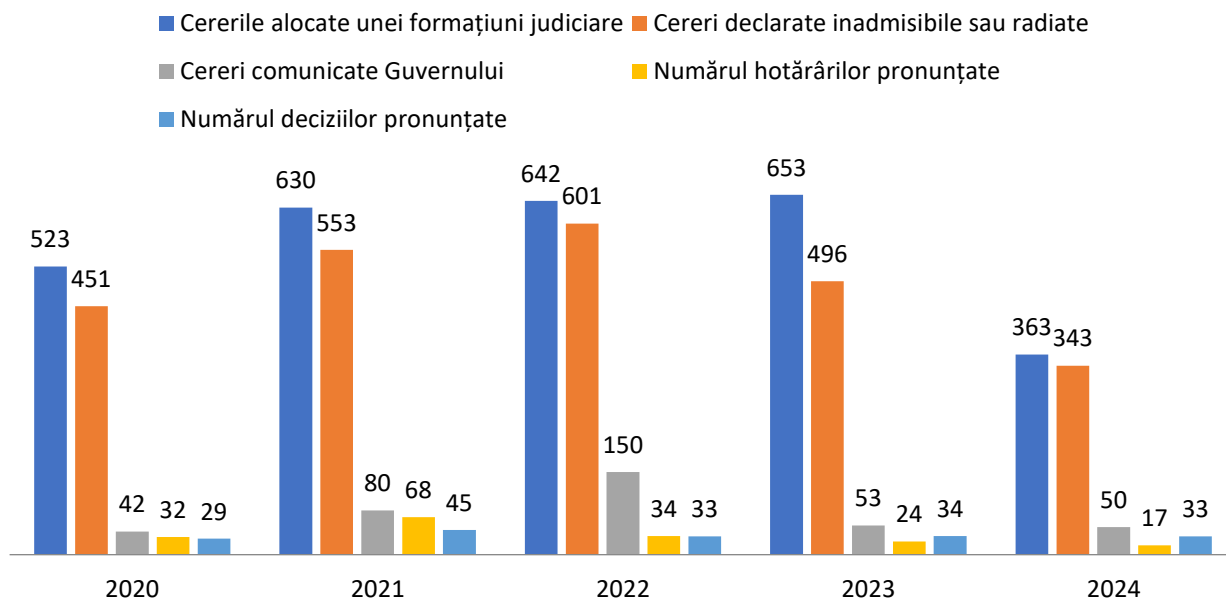
Au fost analizate reglementările privind minorii care însoțesc persoane ce încalcă legislația migrației (cauza *Minasian și alții* (nr. 26879/17)).

Revizuirea hotărârilor judecătorești

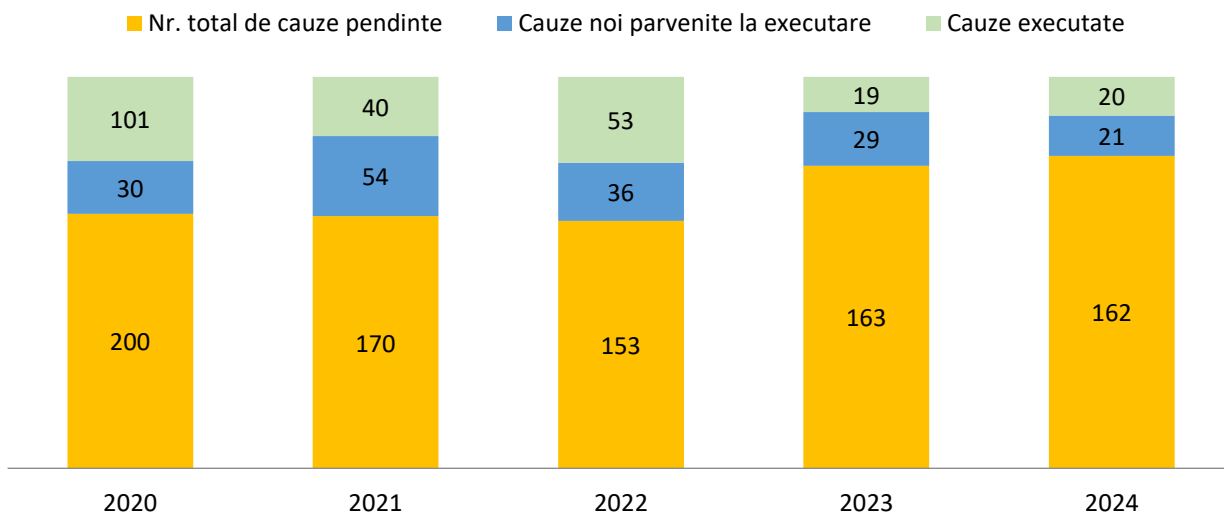
S-a discutat despre eficientizarea procesului de revizuire a hotărârilor judecătorești irevocabile, inclusiv au fost analizate reglementările și practica judiciară referitoare la casarea hotărârilor definitive în baza unei declarații unilaterale a Guvernului (grupul *Popov (nr. 2)* (nr. 19960/04), cauza *Repeșco și Repeșcu* (nr. 39272/15)).

În urma acestor discuții în cadrul Consiliului Consultativ, au fost constatate progrese notabile în implementarea efectivă a Convenției de la Istanbul, în conformitate cu observațiile formulate în ultimul raport GREVIO. Totodată, au fost formulate recomandări pentru optimizarea procesului de executare a hotărârilor CtEDO, printre care: necesitatea elaborării unui ghid privind motivarea aplicării măsurilor de arest preventiv și arest la domiciliu, însoțit de un compendiu de bune practici aplicabile în acest domeniu; îmbunătățirea colectării datelor statistice dezagregate referitoare la cererile de emitere a ordonanțelor de protecție, inclusiv rezultatele soluționării acestora; intensificarea colaborării interinstituționale cu autoritățile implicate în procesul de executare a hotărârilor Curții.

Date statistice privind cauzele versus Republica Moldova la Curtea Europeană a Drepturilor Omului

Date statistice privind cauzele versus Republica Moldova pendinte la Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei pentru supravegherea executării

IV. CONCLUZII

Executarea hotărârilor și a deciziilor Curții Europene reprezintă o obligație fundamentală a Republicii Moldova, fiind un proces care se află sub monitorizarea constantă și minuțioasă a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, în conformitate cu Articolul 46 din Convenție.

Raportul Agentului guvernamental pentru anul 2024 reflectă progresele realizate în această direcție, dar și provocările persistente, care necesită soluții durabile și o coordonare eficientă între toate autoritățile implicate.

Un rezultat semnificativ al activității Agentului guvernamental în anul 2024 a fost **elaborarea și prezentarea a 28 de planuri de acțiuni, rapoarte de acțiuni și comunicări** către Comitetul de Miniștri, ceea ce a permis **încetarea supravegherii a 20 de cauze** prin adoptarea de rezoluții finale. Trebuie menționat că din cele 20 de cauze scoase din procedura de supraveghere, **9** au fost cauze- precedent, care relevă încălcări noi ale Convenției și care implică o procedură de raportare și examinare mult mai minuțioasă. Acest progres demonstrează un angajament susținut în implementarea promptă și deplină a măsurilor individuale, în special prin achitarea satisfacției echitabile, unde nu s-au înregistrat întârzieri, precum și în consolidarea și continuarea cooperării interinstituționale pentru executarea hotărârilor CtEDO.

Cu toate acestea, cea mai mare provocare rămâne implementarea măsurilor cu caracter general, care presupune reforme sistemice complexe și de lungă durată. Acestea vizează modificări legislative și ajustarea practicii judiciare, precum și abordarea problemelor structurale, cum ar fi *reformarea sistemului de internare nevoluntară în instituțiile psihiatrice și tratamentul psihiatric nevoluntar în privința persoanelor cu dizabilități intelectuale; instituirea unui mecanism adecvat capabil să ofere despăgubiri persoanelor, în special copiilor cu dizabilități intelectuale care pretind a fi victime ale relelor tratamente și ale discriminării; prevenirea discriminării persoanelor cu dizabilități intelectuale; consolidarea protecției împotriva violenței domestice; asigurarea executării efective a hotărârilor judecătorești naționale, etc.*

Analiza jurisprudenței CtEDO pentru anul 2024 indică faptul că încălcările constatate sunt, în mare parte, rezultatul acțiunilor sau al inacțiunilor instanțelor de judecată, ale procuraturii, ale organelor de urmărire penală, ale executorilor judecătorești și ale instituțiilor psihiatrice.

În conformitate cu practica stabilită, Agentul guvernamental a notificat Ministerul Justiției în baza Legii nr. 151/2015, evidențiind cazurile în care *acțiunile sau omisiunile autorităților* au condus la încălcări ale Convenției. Ca rezultat, în anul 2024, Ministerul Justiției a înaintat 3 *cereri de regres*, după cum urmează:

(i) o cerere împotriva Primăriei municipiului Chișinău/Consiliului municipal Chișinău și Primăriei or. Vadul lui Vodă, în legătură cu neexecutarea continuă a hotărârilor judecătorești definitive cu privire la acordarea spațiilor locative, ca urmare a pronunțării hotărârii Curții în cauza *Marian și alții v. Republica Moldova* (nr. 40909/12 și alte 5 cereri);

(ii) o cerere împotriva Primăriei municipiului Chișinău/Consiliului municipal Chișinău, în legătură cu neexecutarea continuă a hotărârilor judecătorești definitive cu privire la acordarea spațiilor locative, ca urmare a pronunțării hotărârii Curții în cauza *Caraman v. Republica Moldova* (nr. 49937/08);

(iii) o cerere împotriva Primăriei Cahul/Consiliului municipal Cahul, în legătură cu neexecutarea de către autoritatea publică locală a două hotărâri judecătorești definitive favorabile reclamantului, referitoare la restituirea unui bun imobil și evacuarea locatarilor, ca urmare a pronunțării hotărârii Curții în cauza *Dronic v. Republica Moldova* (nr. 28650/05).

Aceste acțiuni sunt esențiale **pentru descurajarea neglijenței instituționale și promovarea răspunderii autorităților care nu respectă obligațiile impuse de Convenție.**

Totodată, pentru a asigura o mai bună coordonare și cooperare în procesul de executare a hotărârilor CtEDO, inclusiv prin raportarea clară și efectivă a acțiunilor planificate și implementate în această privință, este necesară adoptarea unor măsuri suplimentare, referitoare la:

1) Consolidarea coordonării interinstituționale

Intensificarea colaborării dintre Agentul guvernamental, Consiliul Superior al Magistraturii, Curtea Supremă de Justiție, Procuratura Generală, Ministerul Sănătății, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, precum și alte autorități relevante, inclusiv prin intermediul Consiliului Consultativ de pe lângă Agentul guvernamental.

2) Modificări legislative

Asigurarea de către Ministerul Sănătății a garanțiilor legale pentru internarea nevoluntară în instituțiile psihiatrice și prevenirea tratamentului psihiatric fără necesitate dovedită; instituirea de către Ministerul Justiției a unui mecanism adecvat capabil să ofere despăgubiri persoanelor, în special copiilor cu dizabilități intelectuale care pretind a fi victime ale relelor tratamente și ale discriminării.

3) Formarea continuă a specialiștilor în domeniul justiției

Extinderea programelor de instruire organizate de către Institutul Național al Justiției pentru judecători, procurori și alți beneficiari, incluzând teme esențiale precum: combaterea discriminării persoanelor cu dizabilități; investigarea eficientă a relelor tratamente aplicate persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale.

De asemenea, este imperativă implicarea activă în formarea continuă a profesioniștilor din domeniul sănătății și al asistenței sociale, cu un accent deosebit pe protecția și promovarea drepturilor omului, în special ale persoanelor vulnerabile.

4) Implicarea partenerilor internaționali

Consolidarea cooperării cu Consiliul Europei și alți parteneri internaționali, pentru a beneficia de expertiză și asistență tehnică în implementarea reformelor, inclusiv prin contribuția la consolidarea continuă a capacităților instituționale ale tuturor actorilor, care să asigure, în final, procesul de executare deplină și eficientă a hotărârilor aflate sub supravegherea Comitetului de Miniștri.

În același timp, trebuie remarcat faptul că subiectul executării hotărârilor Curții este unul de interes inclusiv pentru Uniunea Europeană în procesul de aderare a Republicii Moldova la respectiva organizație, din moment ce aceste hotărâri sunt esențiale pentru asigurarea unei protecții efective a drepturilor omului și pentru consolidarea statului de drept, în general. În procesul de evaluare a gradului de aliniere a legislației naționale la acquis-ul comunitar, un subiect separat este dedicat situației executării hotărârilor CtEDO în cauzele moldovenești. În acest sens, Republica Moldova s-a angajat, inclusiv în raport cu Uniunea Europeană, să întreprindă pași concreți pentru a reduce numărul cauzelor aflate în procedura de supraveghere, inclusiv prin convocarea regulată a ședințelor Consiliului Consultativ pe lângă Agentul guvernamental și eficientizarea activității acestuia de a analiza impedimentele existente și de a propune măsuri care să asigure executarea deplină și efectivă a hotărârilor, prin continuarea consolidării capacităților subdiviziunii care asigură activitatea Agentului guvernamental, prin sensibilizarea actorilor responsabili de executarea acestor hotărâri, dar și a publicului general, în legătură cu importanța executării prompte și eficiente a hotărârilor aflate în proces de supraveghere.

În concluzie, deși anul 2024 a marcat progrese semnificative în privința executării hotărârilor CtEDO, provocările sistemice persistă și necesită o abordare complexă, susținută de voință politică și o cooperare interinstituțională continuă și consecventă. Agentul guvernamental va continua să fie un catalizator al reformei, militând pentru o executare eficientă și în timp util a hotărârilor Curții, inclusiv prin coordonarea tuturor măsurilor care trebuie implementate la nivel național în acest sens.